

HYVINKÄÄ

Kaupunginvaltuusto 11.11.2019

Talousarvio 2020

Taloussuunnitelma 2020-2022

Investointisuunnitelma 2020-2024

Sisällys

Yleisperustelut	1
Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja	2
Hyvinkään kaupungin organisaatio	4
Hyvinkääläisen hyvinvointi	5
Talousarvio- ja strategiaprosessi	5
Toimintaympäristö	6
Väestö	6
Työllisyys	8
Rakentaminen	9
Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys	9
Taloudelliset lähtökohdat	11
Kansantalouden kehitysnäykät	11
Kuntatalous	12
Kaupungin talous	13
Henkilöstö	15
Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet	16
Valtuustotason sitovat tavoitteet	21
Käyttötalousosa	27
Kaupunginvaltuusto	30
Tarkastuslautakunta	30
Keskusvaalilautakunta	31
Kaupunginhallitus	31
Kaupungin johto	31
Demokratia ja johdon tuki	32
Sosiaali- ja terveystoimet	32
Omaisuuksien luovutustulot ja -menot	35
Konsernipalvelut ja hallinto	37
Sivistystoimi	43
Opetuslautakunta	45
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	54
Tekniikka ja ympäristö	59
Tekninen lautakunta	61
Ympäristölautakunta	65
Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous	68
Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto	69
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto	70
Hyvinkään Vesi, kunnallinen liikelaitos	71
Tuloslaskelmaosa	75
Verotulot	80
Valtionosuudet	81
Investointiosa	83
Investointien perustelut	84
Investointilaskelma 2020-2024	85
Rahoitusosa	89
Hyvinkään kaupunkikonserni	94
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet	95
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan jakonsernivalvonnan perusteet	99
Talouteen vaikuttavat valtuustoaloitteet	103
Liitteet	110
Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet	111
Hyvinvointikertomuksen hyvinvointisuunnitelma 2020	129
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta	135

Yleisperustelut

Kaupunkistrategia

Hyvinkään kaupungin toimintamalli ja organisaatio

Talousarvio- ja strategiaprosessi
Hyvinkään kaupungin organisaatio

Toimintaympäristö

Väestö
Työllisyys
Rakentaminen
Alueelliset kehittämishankkeet

Taloudelliset lähtökohdat

Kansantalouden kehitysnäkymät
Julkinen talous ja kuntatalous
Kaupungin talous

Henkilöstö

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleisperustelut

Strategian toteuttaminen – Hyvinkään Pelikirja

Tässä pelikarttamme, yhteiset tavoitteemme ja tapamme toimia vuosille 2017-2027:

Kaupunkistrategia on valtuuston hyväksymä asiakirja ja keskeinen johtamisen ja toiminnan ohjauksen väline. Hyvinkäällä kaupunkistrategia on nimetty Hyvinkään Pelikirjaksi, ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2016.

Pelikirjaa laadittaessa ja tulevaisuuden tahtotilaa määriteltäessä Hyvinkäällä päätettiin panostaa pitkäjänteisesti kaupungin houkuttelevuuden lisäämiseen, yritysten kanssa tehtävään yhteistyöhön sekä yhteisöllisyyden ja Hyvinkään hengen kehittämiseen (Minä, me ja Hyvinkää). Pelikirja tähtää Hyvinkään tunnettuuden lisääntymiseen, kaupungin kasvamiseen ja kotikaupunkiylpeiden vahvistamiseen.

Talesarviotavoitteiden suunnittelu pohjautuu Pelikirjaan koko kaupunkiorganisaation osalta. Pelikirjan toimeenpano tapahtuu valittujen kärkihankkeiden, lakisääteisten perustehtävien ja muun kaupungin palvelutuotannon sekä päätöksenteon avulla.

Kärkihankkeita on valittu seitsemän ja kunkin hankkeen keskeiset päämäärät on määriteltävä Pelikirjassa tarkemmin:

Hangonsilta

Hyvinkään Sveitsi

Kehittyvä kaupunkikeskusta

Aktiivinen tapahtumakaupunki

Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki

Kaupunki ja monimuotoiset kylät

Osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi.

Lakisääteisten perustehtävien osalta keskeisimmät muutokset ovat viime vuosina koskeneet sosiaali- ja terveyspalveluja. Pelikirjaa laadittaessa arvioitiin, että sote-palvelut tulevat poistumaan kuntien järjestämisvastuulta. Muutoksen ennakoitiin liittyä vuonna 2016 valtakunnalliseen sote- ja maakuntauudistukseen, mutta myös alueelliseen Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän perustamiseen. Vuoden 2018 päättyessä Hyvinkään osalta tiedettiin, että sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyvät vuoden 2019 alusta lukien kuntayhtymän järjestämisvastuulle. Muutoksella on arvioitu olevan merkittäviä vaikutuksia myös jäljelle jäävään kaupungin organisaatioon, muun muassa hyvinvoinnin edistämiseen liittyvien toimintojen organisointia koskien. Varautuminen näihin muutoksiin on aloitettu, mutta osa muutostoimenpiteistä on toteutettavissa tosiasiallisesti vasta ensi vuoden puolella.

Eri toimijoiden yhteistyön sujuvuuteen kiinnitetään Pelikirjassa erityistä huomiota. Rakenteiden uudistuessa työnjaon selkeyden ja yhteistyön merkitys korostuvat entisestään, jotta kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi onnistutaan jatkossakin parhaalla mahdollisella tavalla.

Valtakunnallisen maakuntauudistuksen valmistelu jatkuu edelleen ja sen arvioidaan tulevina vuosina vaikuttavan sote-palvelujen lisäksi myös työ- ja elinkeinoasioiden hoitamiseen, ympäristöterveydenhuoltoon sekä aluesuunnitteluun. Vaikutusten laajuus ja sisältö tarkentuvat lainsäädäntömuutosten myötä.

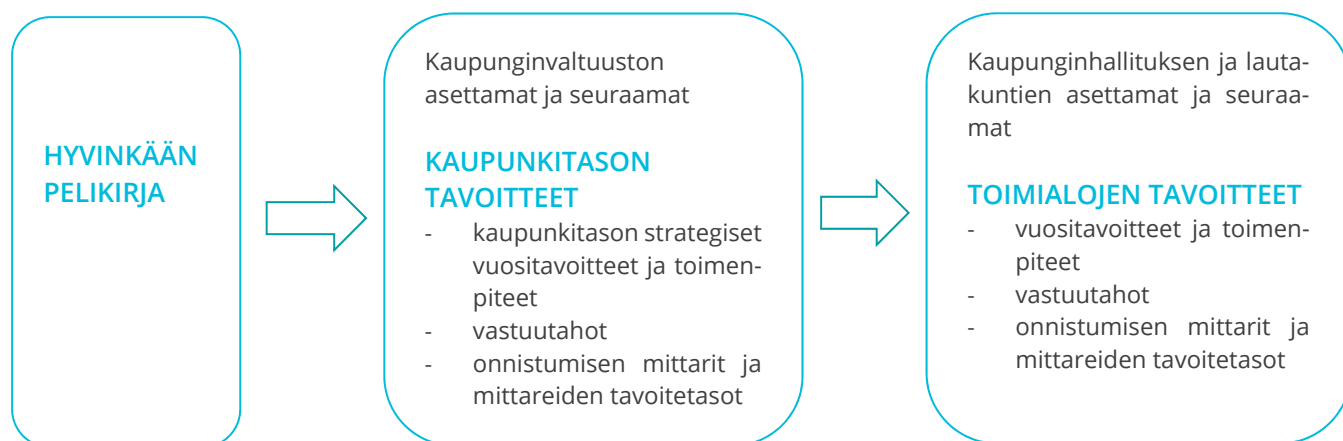
Strategisten kärkien, kärkihankkeiden ja laadukkaasti hoidettujen perustehtävien toteuttamista tukevat Pelikirjan

kuusi tukipilaria: demokratia ja osallisuus, talous, henki- löstö, turvallisuus, kestävä kehitys ja sähköiset palvelut. Yhteinen arvopohja / yhteiset toimintaperiaatteet on puolestaan Pelikirjassa nimetty Hyvinkään pelitavaksi. Pelitavan mukaisesti:

Toimimme asiakkaidemme parhaaksi
Teemme työtämme sata lasissa; tehokkaasti, innokkaasti ja sitoutuneesti
Kokeilemme ja uudistumme ja
Pelaamme yhdessä reilua peliä siten, että meidän kanssamme on mukava tehdä yhteistyötä.

Pelikirjassa määritellään strategiakauden keskeiset päämäärät ja lähivuosien kehittämisen painopistealueet. Linjauksia täsmennetään ohjelmien ja kehittämissuunnitelmien sekä talousarvioon kirjattavien tavoitteiden avulla. Talousarviotavoitteiden laatiminen on keskeisin väline Pelikirjan toimeenpanon varmistamiseksi sekä toiminnan kehittämiseen liittyvien muutosten ja korjausliikkeiden toteuttamiseksi.

Kaupunginvaltuusto asettaa ja seuraa strategisten / keskeisimpien kaupunkitasoisten tavoitteiden toteutumista. Talousarvioon kytkeytyvien tavoitteiden konkretisoiminen ja pilkkominen pienempiin osiin tapahtuu kaupunginhallituksen ja lautakuntatason tavoitteiden avulla:

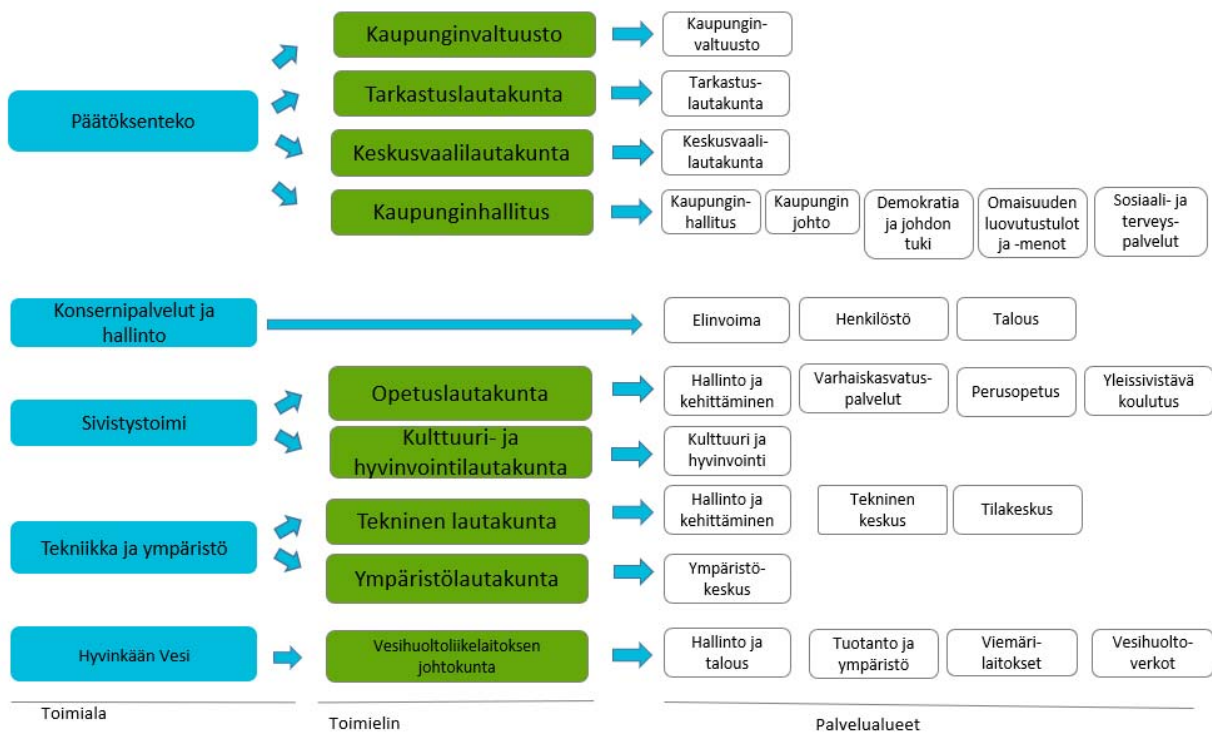
Hyvinkään kaupungin organisaatio

Kaupungin nykyisen organisaatiomallin perusteet on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 27.2.2017. Tämän päätöksen mukainen hallinnollinen organisaatiomalli astui voimaan 1.6.2017 ja vastaava talousarviorakenne 1.1.2018. Tämän päätöksen jälkeisistä muutoksista keskeisin on sosiaali- ja terveydenhuollon tuotannon siirtyminen Keski-Uudenmaa sote -kuntayhtymälle (Keusote), 1.1.2018 alkaen. Tässä yhteydessä sosiaali- ja terveyslautakunta poistui, sosiaali- ja terveystalouden määrärahat ja omistajaohjaus siirtyivät kaupunginhallituksen alaisuuteen ja hyvinvoinnin ja terveyden koordinaatiotehtävät ja muut kaupungille jääneet tehtävät kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuuteen.

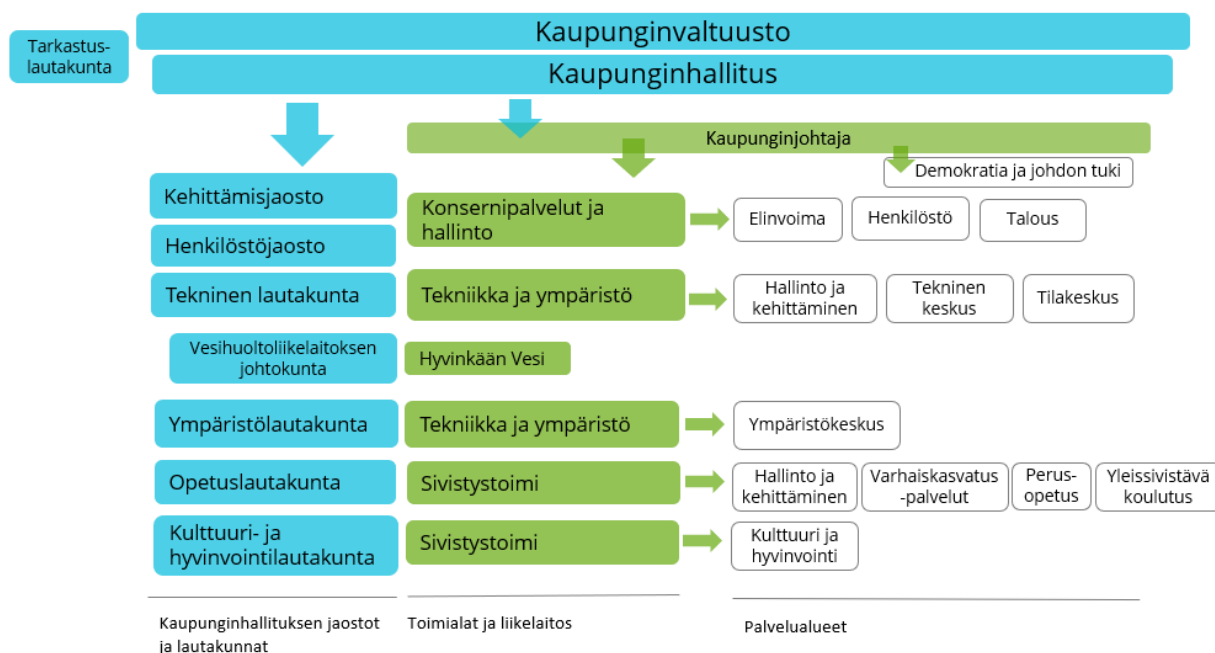
Vuodelle 2020 organisaatio on muuttunut tekniikan ja ympäristön toimialalla. Kaupunginvaltuusto hyväksyi muutoksen 21.10.2019. Tilaaja-tuottaja -mallin purun myötä tekninen palvelukeskus poistuu organisaatiosta ja toiminnot yhdistyvät tekniseen keskuksen ja tilakeskukseen. Samalla Ateria- ja puhtauspalvelut sekä Tilapalvelu -taseyksiköt käsitellään jatkossa normaaleina budjettiyksikköinä eikä niillä enää ole eriytettyä tasetta.

Alla on esitetty kuvat hallinnollisesta organisaatiosta ja taloushierarkiasta niin kuin ne on huomioitu talousarvion laadinnassa.

Talousarvion hierarkia 2020

Hyvinkään kaupungin hallinnollinen organisaatio

Hyvinkääläisen hyvinvointi

Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla. Tämä Kuntalain 1 §:n kohta merkitsee sitä, että kaikki Hyvinkään kaupungin organisaatiossa tehtävä työ lopulta edistää kaupunkilaisen hyvinvointia, riippumatta siitä, millä toimialalla työtä tehdään. Samoin hyvinkääläisen hyvinvointia edistään myös niissä toiminnoissa, joissa Hyvinkään kaupunki toimii järjestäjänä. Tällöin tuottaja on jokin muu taho kuin kaupunki itse ja kaupunki asettaa hyvinvointitavoitteita ja seuraa niiden toteutumista muun muassa jäsenenä (kuntayhtymät), omistajana (osakeyhtiöt) tai ostajana. Itse tuottuille ja muiden tuottamille hyvinvointipalveluille on usein yhteistä se, että niiden rahoituksesta vastaa viime kädessä kaupunki eli hyvinkääläiset veronmaksajat.

Hyvinkään kaupungin hyvinvointitavoitteet eivät ole muuttuneet, mutta järjestämistapa muuttui, kun sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestäminen ja tuottaminen on ollut Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän vastuulla 1.1.2019 alkaen. Kaupungin hyvinvointisuunnittelun ja -johtamisen vuoksi kaupungin tulee näin ollen jatkossa kerätä yhteen kaupunkiorganisaation sisäiset hyvinvointitoimijat ja muut hyvinvointia tuottavat organisaatiot, jotta kaupunkilaisen hyvinvoinnin edistäminen tehostuu. Kaupungin operatiivinen hyvinvointityön koordinaatio kaupungin sisäisten hyvinvointitoimijoiden kesken sekä kaupungin ja kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kesken tapahtuu kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan alaisuudessa. Vastuutahoista omistajaohjaukseen, edunvalvontaan ja äänivallan käyttämiseen liittyen päätetään tapauskohtaisesti erikseen hallintosään

nön mukaisesti kuten tähänkin asti. Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta määrärahat ovat talousarvioesityksessä kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Talousarvio- ja strategiaprosessi

Kaupungin talousarvion laadintaa on ohjannut Hyvinkään Pelikirja eli kaupunkistrategia. Tämä näkyy konkreettisesti toiminnallisissa tavoitteissa – ennen kaikkea tavoitteiden sisällöissä ja niiden laadintaprosessissa, mutta hieman myös niiden esittämistavassa. Myös määrärahakohdennuksia on tehty Pelikirjan hengessä. Kaupunkistrategian lisäksi talousarvion laadinnassa on huomioitu terveydenhuoltolain mukaisesti hyvinvointikertomus sekä lastensuojelulain mukaisesti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma.

Talousarvion laadintaa on ohjannut kaupunginhallituksen kehittämisjaosto yhdessä valtuuston yhteistyöryhmän kanssa.

Kaupunginhallitus on päättänyt kokouksessaan 10.6.2019 talousarvion ja taloussuunnitelman lähtökohdista. Lähtökohtien määrittely ja asetanta perustuu paitsi edellä mainittuihin Pelikirjaan ja muihin suunnitelmiin, myös toimintaympäristöanalyysiin ja arvioon kaupungin ja sen tulorahoituksen kehityksestä.

Lautakunnat ovat antaneet talousarvioesityksensä syyskuussa. 28.10.2019 kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesitystä ja tekee kaupunginvaltuustolle oman esityksensä vuoden 2020 talousarvioksi ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelmaksi.

Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 11.11., jolloin valtuutetut esittävät mahdolliset muutosesityksensä talousarvioon ja päättää vuoden 2020 tuloperusteista eli

tulo- ja kiinteistöveroprosenteista. Mikäli marraskuun kaupunginvaltuuston kokouksessa ei synny päätöstä talousarviosta, on kaupunginvaltuustolla mahdollisuus äänestää muutosesityksistä ja päättää talousarviosta kokouksessaan 18.11.

Lautakunnat ja viranhaltijat tekevät valtuuston talousarviopäätöstä tarkentavat käyttösuunnitelmapäätökset tammi-helmikuun aikana. Tällöin kaupunginhallitus ja lautakunnat tarkentavat valtuuston talousarviopäätöstä niiltä osin kuin kyseessä ei ole valtuustoon nähden sitova erä.

Toimintaympäristö

Väestönkasvu

Väestönkasvu on yksi keskeisimmistä kunnan vetovoiman mittareista ja se vaikuttaa suoraan mm. kunnan verotuloihin. Hyvinkää on ollut perinteinen kasvukunta. Keskimääräinen kasvutahti on 2010-luvulla ollut 0,3 % vuodessa. Vuonna 2018 Hyvinkään väestömäärä väheni ja väestönkasvu oli -0,5 %. Kaupungissa oli vuoden lopussa 46 504 asukasta.

Syntyvyys on laskenut koko Suomessa vuoden 2010 jälkeen. Tämä trendi on myös nähtävissä Hyvinkään väestönkehityksessä. Syntyneiden määrä on laskenut kaupungissa selvästi. Vuosina 2000-2009 Hyvinkäälle syntyi vuosittain keskimäärin yli 500 lasta, mutta vuosina 2010-2018 syntyneitä on ollut keskimäärin 435. Vuonna 2018 syntyneiden määrä oli 370 lasta. Mikäli syntyneiden määrä pysyy matalana tulevaisuudessakin, tuo se suuria haasteita väestönkasvutavoitteiden saavuttamiseksi, sillä suurten ikäluokkien ikääntyessä tulee kuolleisuus lisääntymään tasaisesti lähitulevaisuudessa.

Hyvinkään väestönkasvu on riippuvainen muuttovoitosta, sillä luonnollinen väestönlisäys on ollut negatiivista vuoden 2016 jälkeen. 2000-luvulla Hyvinkää on parhaimmillaan kerännyt muuttovoittoa muista Suomen kunnista lähes 450 asukkaan verran (vuonna 2013). Vuoden 2013 jälkeen

Hyvinkään vuosittainen väestönkasvu (%)
2000-luvulla

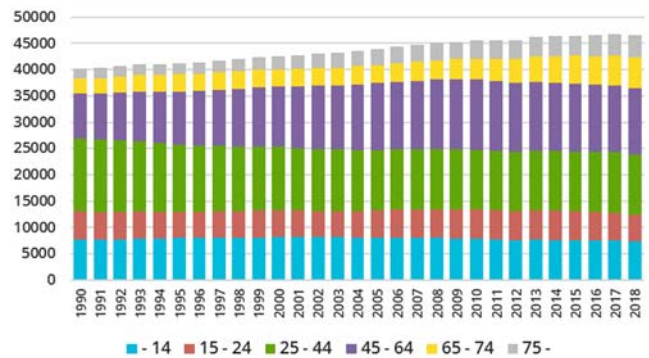
muuttovoitto on kuitenkin vähentynyt merkittävästi. Muuttovoittokertymän tilapäinen hidastuminen yhdistettynä poikkeuksellisen vähäiseen syntyvyyteen on aiheuttanut sen, että kaupungin väestömäärä laski 235 asukkaalla vuonna 2018. Väestömäärän vähenemiseen vaikuttaa osaltaan myös valmistuneiden asuntojen vähäinen määrä viime vuonna.

Tänä vuonna tammi-elokuussa väestömäärä on vähentynyt Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 27 asukkaalla.

Väestön ikärakenne

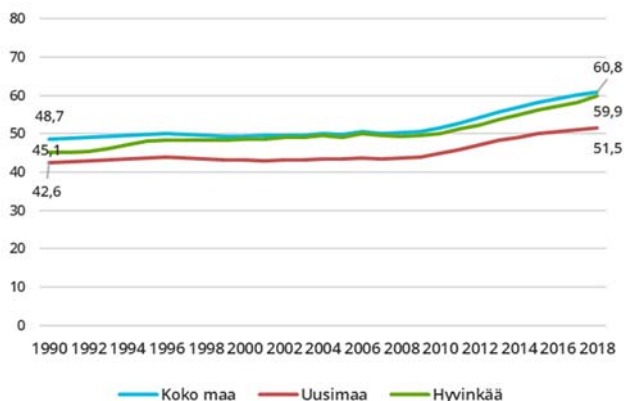
Väestön määrän lisäksi myös väestön rakenteella on merkittävä vaikutus talousarvion tuloihin ja menoihin. Esimerkiksi valtionosuuskriteereihin kuuluu monia väestörakenteen tunnuslukuja ja ei-työikäisten määrä vaikuttaa väistämättä verotulokertymään.

Väestönkehitys ikäryhmittäin
1990-2018

Hyvinkään väestörakenne eroaa monin tavoin useista KUUMA-kunnista. Yksi keskeinen ero muihin lähikuntiin nähden on, että Hyvinkään väestö on keskimäärin vanhempiä. Väestön ikärakenne on vanhentunut suurten ikäluokkien ikääntyessä. Hyvinkääläisten keski-ikä vuonna 1990 oli 36,6 vuotta, vuonna 2009 keski-ikä nousi 39,9 vuoteen ja vuonna 2018 keski-ikäksi muodostui 43,3 vuotta. Hyvinkään väestön keski-ikä on selvästi korkeampi kuin koko Uudenmaan väestöllä (40,6). Koko maan väestön keski-ikä oli 42,9.

Väestöllinen huoltosuhde

Toinen väestön ikärakennetta kuvaava tunnusluku on väestöllinen huoltosuhde. Väestöllinen huoltosuhde Hyvinkäällä oli vuoden 2018 lopussa 59,9 eli Hyvinkäällä oli jokaista sataa 15–64-vuotiasta kohden n. 60 ei-työikäistä henkilöä. Koko maan väestöllinen huoltosuhde oli vuoden 2018 lopussa 60,8, kun taas Uudenmaan maakunnan alueella väestöllinen huoltosuhde oli 51,5. Hyvinkään huoltosuhdetta kasvattaa erityisesti iäkkäämmän väestön suuri määrä. Esimerkiksi yli 85-vuotiaiden osuus väestöstä on Hyvinkäällä suurempi kuin muissa Helsingin seudun kehyskunnissa.

Väestönkasvu lähitulevaisuudessa

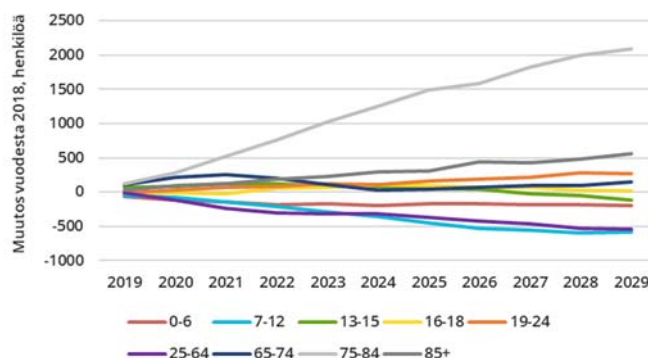
Väestönkasvun ennakoiti on yksi osa talouden ja toiminnan suunnittelua. Talousarvion verotulokehityksen arvioinnissa on hyödynnetty väestönkasvun osalta Hyvinkään kaupungin väestösuunnitteen trendiennustetta (keskimäärin noin 0,2 %:n vuosikasvu) ja huomioitu ennusteen mukainen ikärakenteen muutos.

Hyvinkään väkiluvun viimeaikaisen kehityksen pohjalta laskeva trendiennuste on esitetty ikäryhmittäin alla olevassa taulukossa. Vuoden 2018 tilastotiedot ovat toteutuneita lukuja ja vuodesta 2019 eteenpäin luvut perustuvat keväällä 2019 laadittuun trendiennusteeseen. Trendiennuste on laadittu kaupungin väestö- ja asuntoennustemalli Vennin avulla. Suhteellisesti eniten väestö kasvaa lähivuosina 65-74-vuotiaiden osalta.

Pidemmillä aikavälillä väestörakenteen vanhenemisen vaikutus näkyy vielä korostetummin. Mikäli muuttovoitto ja syntyvyys eivät kasva viime vuosien tasosta, tulee työikäisten määrä hieman laskemaan lähivuosina. Samaan aikaan yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa noin 2 700:lla vuoteen 2029 mennessä. Käytännössä tämä tarkoittaa, että trendiennusteen mukainen väestönkasvu kasvattaa toteutuessaan kaupungin veropohjaa hyvin maltillisesti. Jatkossa yhä suurempi osa kunnallisverotuloista kertyy eläkkeistä.

Ikärakenteen muutos vaikuttaa väistämättä myös kuntien menoihin, sillä ikäsidonnaisten palvelujen järjestäminen kohdistuu, ainakin toistaiseksi, pääosin kuntien tuottamiin palveluihin. Väestön ikääntyminen on tosiasia, jonka tuomat haasteet ja mahdollisuudet on tärkeää huomioida Hyvinkäälläkin. Trendiennusteen mukaan 75 vuotta täyttäneiden osuus kasvaa 37 prosenttia (2018 tasoon verrattuna) vuoteen 2024 mennessä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaupungissa on ennusteen mukaan vuonna 2024 lähes 1600 yli 75-vuotiasta asukasta enemmän kuin vuonna 2018.

Trendiennusteen mukainen väestömäärän muutos ikäryhmittäin 2018-2029

Viime vuosien alhainen syntyvyys näkyy jo nyt alle kouluikäisten (0-6-vuotiaat) määrän pienentymisenä. Trendiennusteen mukaan päiväkotikäisten määrä tulee laskemaan voimakkaasti. Kouluikäisten (7-15-vuotiaat) määrän ennakoidaan pysyttelevän muutaman vuoden nykyisellään, mutta lähitulevaisuudessa vuosina 2013-2019 syntyneet pienet ikäluokat vaikuttavat voimakkaasti myös kouluikäisten määrään.

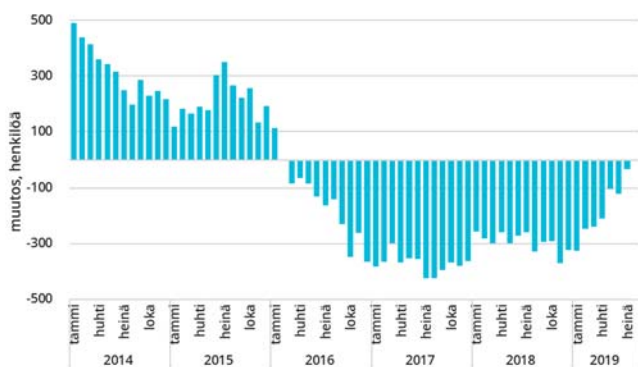
Väestö ikäryhmittäin	tot2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0-6-vuotiaat	3 054	2 996	2 934	2 909	2 872	2 878	2 855
7-12-vuotiaat	3 233	3 189	3 151	3 085	3 025	2 944	2 872
13-15-vuotiaat	1 549	1 619	1 638	1 672	1 667	1 638	1 637
16-18-vuotiaat	1 579	1 565	1 573	1 560	1 629	1 648	1 683
19-24-vuotiaat	2 978	2 970	3 009	3 048	3 061	3 107	3 091
25-64-vuotiaat	24 036	24 021	23 914	23 796	23 728	23 719	23 722
65-74-vuotiaat	5 877	5 984	6 092	6 137	6 086	5 985	5 910
75-84-vuotiaat	2 981	3 109	3 262	3 505	3 747	4 011	4 239
85 vuotta täyttäneet	1 217	1 244	1 309	1 339	1 407	1 449	1 519
Yhteensä	46 504	46 697	46 882	47 051	47 222	47 379	47 528

Tilastokeskus on julkaissut oman väestöennusteen syyskuun lopussa 2019. Ennuste perustuu toteutuneeseen väestönkehitykseen eikä ota huomioon tulevia kehittämistoimia tms. Hyvinkään osalta ennuste näyttää hitaampaa väestönkasvua kuin Hyvinkään kaupungin oma väestösuunnite. Tilastokeskuksen ennusteen pohjatiedoissa painottuu enemmän Hyvinkään heikko väestönkasvu vuonna 2018 ja syntyvyys ennustetaan heikommaksi kuin Hyvinkään omassa väestösuunnitteessa. Tilastokeskuksen ennuste huomioidaan Hyvinkään väestösuunnitteen seuraavassa päivityksessä.

Työllisyys

Työttömyys on keskeinen Hyvinkään toimintaympäristön haaste ja se tuo paineita kaupungin taloudelle. Positiivinen työllisyyskehitys alkoi vuonna 2016 ja erityisesti vuosina 2017 ja 2018 työttömien määrä väheni voimakkaasti. Vuonna 2019 positiivinen kehitys jatkui kesään asti ja on nyt pysähtynyt.

Työttömien määrän muutos suhteessa edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan

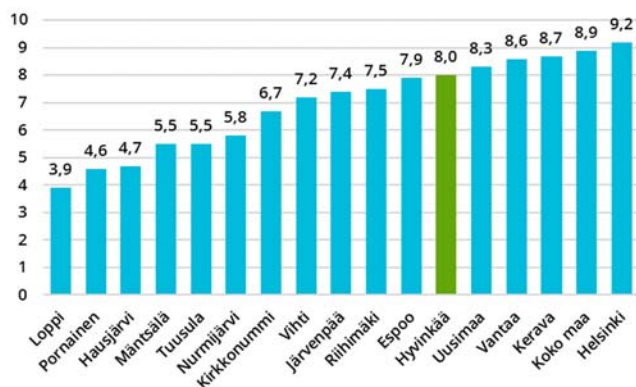

Hyvinkään työttömyysaste oli työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan elokuun 2019 lopussa 8,0 %. Työttömyysaste oli samalla tasolla vuosi sitten. Hyvinkään työttömyysaste oli elokuussa 2019 KUUMA-kuntien toiseksi korkein. Pornaisten työttömyysaste (4,6 %) oli KUUMA-kuntien matalin. Koko Uudenmaan työttömyysaste oli 8,3 % ja koko maan oli 8,9 %.

Hyvinkään työttömyysaste on elokuun 2018 tilanteeseen nähden pysynyt samana. Vihtiä, Mäntsälää ja Pornaista lukuun ottamatta muiden KUUMA-kuntien työttömyysaste on pienentynyt. Uudenmaan sekä koko maan työttömyysaste on laskenut vuoden aikana 0,3 prosenttiyksikköä.

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan koko maan työttömyystilanteessa on tapahtunut positiivinen kehitys viimeisen vuoden aikana. Elokuun lopussa työttömyysaste on laskenut vuoden 2018 elokuuhun nähden 0,7 prosenttiyksikköä. Työttömyysaste elokuun 2019 lopussa oli 6,1 %. Tilastokeskuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyystiedot kerätään eri metodeilla, joten ne eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Työttömyysaste (%) elokuu 2019

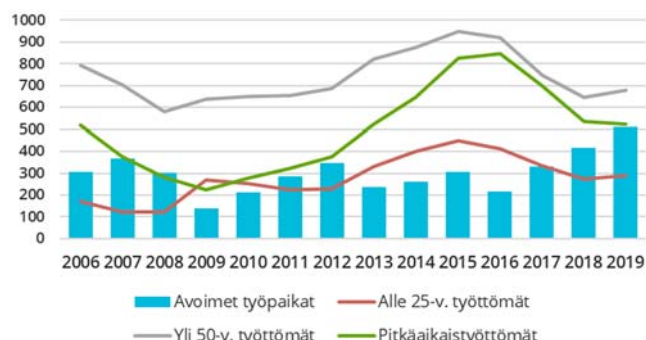

Alle 25vuotiaiden työttömien määrä oli elokuussa 2019 hie man (+5 %) suurempi kuin elokuussa 2018. Hyvinkääläisistä työttömistä työnhakijoista 16 % (290 henkilöä) oli alle 25-vuotiaita 31.8.2019. Talousnäkökulmasta erityisen ongelmallinen on pitkäaikaistyöttömyys. Tällä saralla on viimeisen vuoden aikana ollut positiivinen kehitys.

Pitkäaikaistyöttömien määrä on pienentynyt kolme prosenttia viime vuoden elokuun tiedoista. Kaupungin maksamien työmarkkinatuen kuntaosuusmenojen määrä tammi-elokuulta on vähentynyt lähes 124 000 euroa edellisvuodesta.

Avoimia työpaikkoja on vuonna 2019 ollut tarjolla Hyvinkäällä enemmän kuin tammi-elokuussa vuosina 2016-2018. Keskimäärin Hyvinkäällä on vuonna 2019 ollut avoinna 610 työpaikkaa per kuukausi. Tammi-elokuussa 2018 työpaikkoja oli kuukausittain avoinna keskimäärin 505.

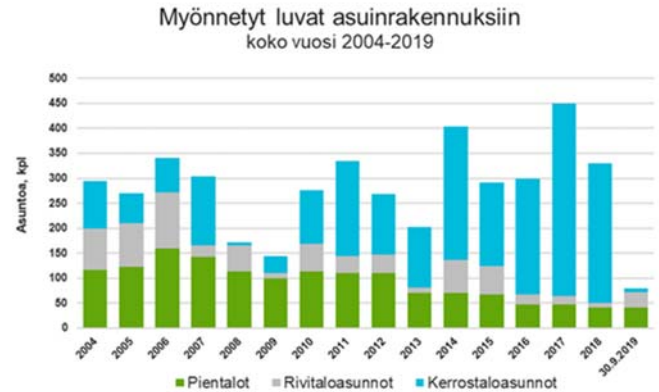
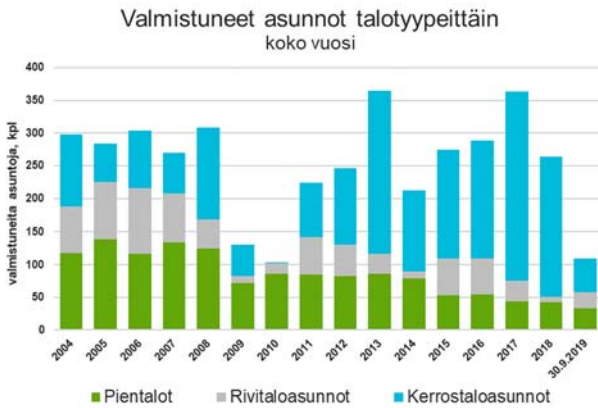
Työttömät eri ryhmissä ja avoimet työpaikat elokuu 2019

Rakentaminen

Asuntoja valmistui vuonna 2018 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Vuonna 2018 valmiiksi saatiin 264 asuntoa, joista 213 (81 %) oli kerrostaloasuntoja, 43 (16 %) pientaloja ja 8 (3 %) rivitaloasuntoja. Vuonna 2019 asuntorakentaminen on ollut kohtuullista. Uudisrakennuksiin on valmistunut asuntoja tammi-syyskuun aikana yhteensä 110 kappaletta, joista 52 on kerrostaloasuntoja. Erillisiä pientaloja on valmistunut 33 ja rivitaloasuntoja 25. Loppuvuonna arvioidaan valmistuvan vielä lähes 200 uutta asuntoa.

Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2018 yhteensä 330 uuteen asuntoon. Rakennusluvista 279 oli kerrostaloasuntoihin, 10 rivitaloasuntoihin ja 41 erillisiin pientaloihin. Rakennuslupien määrä väheni vuodesta 2017, jolloin myönnettiin lupa 450 uuteen asuntoon. Rakennuslupia myönnettiin vuoden 2019 tammi-syyskuussa yhteensä 80 uudisasuntoon. Lupia on myönnetty 250 kpl vähemmän kuin vuotta aiemmin samalla ajanjaksolla.

Yhdyskuntarakenteen ja rakennetun ympäristön kehitys

Yhdyskuntarakenne ja rakennettu ympäristö luovat perustan kaupunkien elinvoimalle ja houkuttelevuudelle sekä sosiaalisesti, taloudellisesti ja ekologisesti kestäväälle kehitykselle.

Rakennettu ympäristö muodostaa pääosan Suomen kansallisvarallisuudesta. Yhdyskuntarakenne rakennuksineen, katuineen ja muine rakenteineen luo kuntalaisten arkielämälle ja yritysten toiminnalle puitteet, joiden suunnittelusta ja rakentamisesta merkittävä osa on kunnan vastuulla. Esimerkiksi uudet asuinalueet vaativat kaupungilta suuria investointeja ennen kuin uudet asukkaat pääsevät muuttamaan alueelle. Kaupunkiympäristön toimivuus, saavutettavuus ja elinympäristön laatu ovat myös vetovoimatekijöitä, jotka vaikuttavat muuttoliikkeeseen ja yritysten sijoittumispäätöksiin.

Hyvinkää on tiivis radanvarsikaupunki, joka kasvaa tulevaisuudessa rautatiehen tukeutuen myös etelään Metsäkaltevan - Palopuron suuntaan. Matkat keskustaaajamassa ovat lyhyitä ja helposti hoidettavissa eri kulkumuodoilla. Hyvinkää on myös kokoluokassaan hyvä joukkoliikennekaupunki. Maankäytön suunnittelulla huolehditaan siitä, että kaupallisille ja julkisille palveluille on riittävästi tilaa sekä ydinkeskustassa että asuinalueiden alakeskuksissa.

Hyvinkää osallistuu Helsingin seudun 14 kunnan maankäytön yhteistyöhön ja on sitoutunut noudattamaan kuntien ja

valtion välistä maankäytön, asumisen ja liikenteen MAL-sopimusta, jonka tavoitteena on koko toiminnallisen kaupunkiseudun eheä yhdyskuntarakenne, yhteisvastuullinen asuntopolitiikka ja toimiva liikennejärjestelmä. Päättyvällä sopimuskaudella 2016-2019 Hyvinkäälle on ollut tavoitteena rakentaa vuosittain keskimäärin 360 asuntoa ja kaavoittaa niitä varten noin 32 000 m² asuntokerrosalaa. Seuraava MAL 2020-2023 sopimus laaditaan vuonna 2019 hyväksytyin MAL-2019 suunnitelman pohjalta.

Vuosittain laadittavan uusien asuinalueiden maankäytön 10 vuoden toteuttamisohjelman mukaan asuntorakentamisen painopiste on lähivuosina Hangonsillan alueella ja Metsäkaltevassa, ja näille alueille kohdistuu myös merkittävin väestönkasvu. Alueille rakentuu parhaillaan myös uusia palveluita, Hangonsiltaan lukio-monitoimitalo Kipinä ja Metsäkaltevaan alakoulu. Uutta asumista on suunnitteilla myös Sveitsin-Härkävehmaan alueelle, ja asuinkerrostalorakentamisen uudisrakentamispotentiaalia on lisäksi pääradan varrella mm. Koritsoonin alueella. Täydennysrakentaminen tulee tulevaisuudessa painottumaan keskustaaajamassa entistä enemmän tontti- tai korttelikohtaiseen kehitykseen. Kaupunginvaltuuston keväällä 2019 hyväksymän Asumisen linjaukset 2019-2027 periaatteiden mukaisesti keskusta-alueella on tavoitteena edistää kaavoituksen keinoin tehokasta täydennysrakentamista asuntotuotannon määrän kasvattamiseksi.

Palopuron asemanseutu on osoitettu reservialueena keskustaajaman osayleiskaavassa, ja sen on arvioitu toteutuvan 2030-luvulta alkaen. Palopuron osayleiskaavaluonnoksen laatiminen etenee Metsäkaltevaan tukeutuvan rakennemallin pohjalta, jolloin aseman vaikutuspiiriin voidaan saada riittävä väestömäärä, 10 000 – 15 000 asukasta. Uusi asema tulee parantamaan joukkoliikennedyhteyksiä entisestään. Alueella on voimassa rakennuskielto yleiskaavan laatimiseksi. Palopuron asemanseutu on huomioitu myös Helsingin seudun kuntien yhteisessä maankäyttösuunnitelmassa, Uudenmaan 4. vaihemaakuntakaavassa ja vaihemaakuntakaavat voimaantullessaan korvaavassa, ehdotusvaiheessa olevassa Uusimaa-2050 -kaavassa.

Kaupungin keskusta on uudistunut voimakkaasti viime vuosien keskustan kehittämishankkeiden, kauppakeskuksen toteuttamisen, liiketilojen uudistamisen ja täydentävän asuntorakentamisen myötä. Keskustan kehittämistyötä jatketaan edelleen yhteistyössä alueen yritysten ja muiden toimijoiden kanssa keskustan elinvoiman ja koko kaupungin houkuttelevuuden parantamiseksi. Hyvinkään Pelikirjan 2017-2027 mukaisia tavoitteita toteutetaan keskustaajaman osalta erityisesti Hangonsillan, Hyvinkään Sveitsin ja kehittyvän kaupunkikeskustan kärkihankkeissa.

Hangonsillan 1. asuinalueen uudet asuinkerrostalot ovat rakentuneet nopeasti, ja seuraavan asuinalueen suunnittelua valmistellaan. Vuonna 2018 suunnittelu eteni keskustukion ja Rentton kenkätehtaan alueille. Lukio-monitoimitalo Kipinän rakentaminen käynnistyi heti vuoden 2019 alussa, ja se valmistuu vuoden 2020 loppuun mennessä. Sveitsin-Härkävehmaan alueen kehittämisessä ja kaavoituksessa on hyödynnetty alueen asuinrakentamisesta järjestettyjä ideakilpailua. Alueelle laadittiin osayleiskaava, jonka kaupunginvaltuusto hyväksyi keväällä 2018. Alueen asemakaavatyön etenemiseen ovat vaikuttaneet osayleiskaavasta tehdyt valitukset, jotka Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi syksyllä 2019, mutta tästä päätöksestä on valitettu edelleen korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Kehittyvän kaupunkikeskustan kärkihanketta varten vuonna 2018 laadittua Keskustan kehittämisen projekti-

suunnitelmaa hyödynnetään myös maankäytön suunnittelussa. Tavoitteena on lisätä keskustan elinvoimaisuutta ja vetovoimaa, missä myös länsipuolen asemanseudun ja pääkadun varren kehittäminen on merkittävässä roolissa.

Kaupunki osallistui vuonna 2019 kansainväliseen alle 40-vuotiaille kaupunkisuunnittelijoille suunnattuun Europan 15-kilpailuun, jonka tavoitteena on laatia vaihtoehtoisia yleissuunnitelmia radan länsipuoleiselle alueelle ja tehdä siitä osa elävää ja viihtyisää keskustaa ja ratkaista myös alueen liikenteelliset haasteet. Ehdotuksia saatiin 16 kpl, ja yleissuunnitelmien laadinta etenee kilpailun tulosten pohjalta. Työ linkittyy tiiviisti samanaikaisesti laadittaviin keskustan liikenteen yleissuunnitelmiin.

Yritystoimintaa varten varataan alueita Koritsoonin ja Hangonsillan asemakaavoissa. Kalevankadun varren asemakaavoja uudistetaan myös Hiiltomon puolella. Asemakaavoitettua yritystonttivarantoa on Sveitsin portaalissa ja Antinsaareissa sekä Hakakallion ja Martinlehdon alueilla. Yritysalueiden asemakaavoitus jatkuu keskustaajaman osayleiskaavan ja maanomistustilanteen mukaisesti mm. Hähkäsuon alueella, Kallionopossa ja VT 25:n varressa. Kapulan alueen asemakaavoitus etenee Kapulan osayleiskaavan mukaisesti. Sonninmäen ja Sairaalanmäen asemakaavoituksessa otetaan huomioon Hyvinkään aluesairaalan kehittämismahdollisuudet.

Maaseutualueilla rakentaminen tapahtuu oikeusvaikutteisten osayleiskaavojen pohjalta pääasiassa yksittäisinä hankkeina. Tavoitteena on kylämäisen asutuksen sekä maa- ja metsätalouden toimintaedellytysten tukeminen. Kytäjällä laaditaan maanomistajan ja kaupungin yhteistyönä myös asemakaavoja osayleiskaavan asettamien reunaehtojen mukaisesti. Kehittyvän keskustaajaman rinnalla myös kylien kehittäminen on yksi kaupungin Pelikirjan kärkihankkeista, ja kehittämistä jatketaan Kylien kehittämisen toimitasuunnitelman 2019-2027 pohjalta.

Taloudelliset lähtökohdat

Kansantalouden kehitysnäkymät

Kansantalouden tilanteen tarkastelu pohjautuu valtiovarainministeriön Taloudelliseen katsaukseen (syksy 2019).

Taloukasvu näyttää vielä lähiaikoina myönteiseltä huolimatta kansainvälisen talouden heikoista uutisista. Kotimainen kysyntä ylläpitää taloukasvua tulevina vuosina. Yksityisten investointien ja kulutuksen kasvu hidastuu epävarman ulkoisen ympäristön heijastuessa suomalaisten yritysten ja kuluttajien odotuksiin. Julkisen kulutuksen ja investointien merkitys BKT:n kasvuille korostuu varsinkin vuonna 2020.

Keskipitkällä aikavälillä vuosina 2022–2023 taloukasvu hidastuu alle yhteen prosenttiin johtuen talouden rakenteellisista tekijöistä. Hidastuvan taloukasvun seurauksena työllisyyden koheneminen jää vähäiseksi.

Vuonna 2019 Suomen BKT:n ennustetaan kasvavan 1,5 %. Suomen vientikysynnän kasvu hidastuu voimakkaasti v. 2019. Suomen tärkeimmistä vientimarkkinoista Saksan talouden näkymät ovat heikot. Vientiteollisuuden näkymät eivät ole merkittävästi heikentyneet, mutta tavaraviennin kasvu jää vaatimattomaksi muilla toimialoilla paitsi meriteollisuudessa.

Yksityisten investointien arvioidaan kääntyvän laskuun vuoden 2019 aikana. Asuinrakennusinvestoinnit supistuvat, mutta myös tuotannollisten investointien kasvu hidastuu kansainvälisen talouden suhdanteen heikentyessä.

Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu ripeänä v. 2019, sillä kotitalouksien käytettävissä olevien reaalityulojen kasvu on lähes 2 %. Vuonna 2019 yksityisen kulutuksen kasvua tukee ansiotason nousu sekä työllisyyden koheneminen.

Ennuste vuoden 2019 inflaatioksi on 1,1 %. Ansiotason kehityksen myötä palveluiden hintojen odotetaan kasvavan edellistä vuotta nopeammin. Tavaroiden hintojen vaikutus inflaatioon jää selvästi negatiiviseksi, jonka seurauksena pohjainflaatio jää edelleen vain noin prosenttiin. Inflaatiopaineiden odotetaan kokonaisuutena kasvavan hitaasti ennustejakson seuraavina vuosina. Välillisen verotuksen kiristyminen kiihdyttää inflaatiota 0,1 prosenttiyksikköä v. 2020

ja 0,3 prosenttiyksikköä v. 2021. Ansiotason nousun odotetaan vähitellen heijastuvan laajemmin hintoihin ja kulutus-kysyntä kasvaa tasaisesti.

Työllisten määrä nousee 0,9 % v. 2019, joskin suuri osa vuoden kasvusta tulee perintönä edellisen vuoden viimeiseltä neljännekseltä. Alkuvuonna 2019 työllisyys ei ole enää parantunut. Koko vuoden 2019 työllisyysasteen ennakoidaan nousevan 72,5 prosenttiin. Työttömyys on alentunut edelleen, mutta hitaasti. Työllisyyden kasvun vetämänä työttömien määrä vähenee myös v. 2019. Ennuste koko vuoden 2019 työttömyysasteeksi on 6,5 %.

Taloukasvun hidastuminen ja nimellispalkkojen nousu alkavat asteittain heikentää työllisyyden kasvua. Työttömyysasteen laskeminen finanssikriisiä edeltävän suhdannehuipun lukemiin lisää työmarkkinoiden kireyttä, mikä puolestaan vahvistaa palkkojen nousupaineita. Työllisyysaste nousee 73,4 prosenttiin vuoteen 2021 mennessä työikäisen väestön edelleen vähentyessä.

Julkisen talouden menot ovat pysyneet koko korkeasuhdanteen ajan tuloja suurempina. Julkisessa taloudessa on rakenteellinen alijäämä, joka ennusteen mukaan kasvaa lähivuosina. Julkista taloutta heikentävät vaimeneva taloukasvu, väestön ikääntymisestä johtuva menojen kasvu sekä hallitusohjelman mukaiset menonlisäykset.

Ennusteen mukaan julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino kasvaa lähivuosina. Julkinen velka suhteessa bruttokansantuotteeseen pysyy vuosikymmenen vaihteeseen saakka aivan 60 prosentin tuntumassa, mutta kääntyy sen jälkeen kasvuun. Noususuhdanteesta huolimatta julkinen velkasuhde on alentunut hyvin hitaasti. Julkisen talouden tulot ja menot ovat pitkällä aikavälillä epätasapainossa, mikä uhkaa kasvattaa velan määrän suhteessa BKT:hen hallitsemattoman korkeaksi.

Epätasapaino syntyy keskipitkän ja pitkän aikavälin näkymistä. Suotuisan suhdanteen tasaantuminen kasvattaa alijäämää ja velkasuhdetta keskipitkällä aikavälillä. Pidemmällä aikavälillä julkisen talouden kestävyyttä heikentää erityisesti väestön ikärakenteen muutos. Lisäksi julkiseen talouteen kohdistuu paineita, jotka johtuvat ilmastonmuutoksesta, suunnitteilla olevista puolustushankinnoista ja väylähankkeista sekä julkisiin rakennuksiin, liikenneväyliin ja kunnallistekniikkaan kertyneistä korjaustarpeista.

Kansantalouden kehitys (ennuste, 10/2019)

	2017	2018	2019*	2020*	2021*
BKT käyvin hinnoin, mrd €	226	235	242	249	257
BKT, määrän muutos, %	3,1	1,7	1,5	1,0	0,9
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,5	6,3	6,2
Työllisyysaste, %	69,6	71,7	72,5	73,0	73,4
Kuluttajahintaindeksi, muutos-%	0,7	1,1	1,1	1,4	1,7
Pitkä korko, 10 v, %	0,5	0,7	0,0	-0,2	-0,1

* Ennuste

Lähde VM, budjettikatsaus 2020

Valtiovarainministeriö arvioi kestävyysvajeen olevan runsas 4½ % suhteessa BKT:hen. Kestävyysvaje kertoo, kuinka paljon julkista taloutta olisi vahvistettava vuoteen 2023 mennessä, jotta julkisen talouden velkasuhde ei kasvaisi pitkällä aikavälillä rajatta. Julkisen talouden rakenteellisen alijäämän ennakoitaan olevan v. 2023 noin 1½ % suhteessa BKT:hen. Valtion ja paikallishallinnon yhteenlaskettu alijäämä on lähes 5,5 mrd. euroa. Sen sijaan julkisen talouden tulisi olla v. 2023 noin 3 % ylijäämäinen suhteessa BKT:hen, jotta ikääntymisen aiheuttamat menopaineet eivät johda velkaantumiseen.

Alhainen korkotaso pienentää julkisen velkasuhteen kasvupainetta lähivuosina, mutta ei helpota julkisen talouden tasapainottamista. Korkotason lasku pienentää valtion ja paikallishallinnon korkomenoja. Samalla työeläkelaitosten korkotulot kuitenkin supistuvat ja kansantalouden tilinpidon mukaisten omaisuustulojen kasvu hiipuu.

Julkisessa taloudessa on niin sisäisiä kuin ulkoisia riskejä. Sisäiset riskit liittyvät hallitusohjelman toimeenpanoon. Jos kertaluonteisia menolisäyksiä toteutetaan hallitusohjelman mukainen enimmäismäärä 3 mrd. euroa, muodostuu julkiseen talouteen 1,7 mrd euron lisäpaine vuosille 2020–2022.

Edellä esitetty paikallishallinnon ennuste on painelaskelma vuodesta 2020 alkaen, joten se ei sisällä kuntien ja kuntayhtymien omia toimenpiteitä taloutensa tervehdyttämiseksi. Mikäli tällaisia toimia tehdään, vaikuttaa se suotuisasti julkiseen talouteen.

Julkisen talouden ulkoiset riskit linkittyvät läheisesti yleiseen talouskehitykseen. Jos talouskasvu osoittautuu ennustettua hitaammaksi, jää verotulojen kasvu ennustettua heikommaksi ja esimerkiksi suhdanneluonteiset työttömyysmenot kasvavat ennustettua nopeammin. Ennustetusta poikkeavan talouskehityksen vaikutukset verokertymään riippuvat siitä, mihin tekijöihin poikkeama perustuu. Vaikutukset muodostuvat sitä suuremmiksi, mitä enemmän yleistä talouskehitystä koskeva ennustepoikkeama johtuu kotimaisesta kysynnästä verrattuna ulkoisen kysynnän kautta tuleviin muutoksiin. Toinen riski liittyy julkisen talouden ehdollisten vastuiden huomattavaan kasvuun vuoden 2008 finanssikriisin jälkeen. Vastuiden mittava laukeaminen kasvattaisi julkisia menoja ja voisi kärjistää velkasuhteen nousua taantumassa.

Kuntatalous

Kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuu valtiovarainministeriön Taloudelliseen katsaukseen ja Kuntatalousohjelmaan 2020-2030 (syksy 2019).

Kuntatalous on heikentynyt nopeasti. Vuonna 2018 kuntatalouden vuosikate 2,7 mrd euroa ei riittänyt kattamaan poistoja ja arvonalentumisia (2,8 mrd. euroa) eikä nettoin-

vestointeja (3,8 mrd euroa). Merkillepantavaa on negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärän kasvu. Vuonna 2019 vuosikate oli negatiivinen 43 kunnassa, kun vuonna 2017 tällaisia kuntia oli vain neljä. Tilikauden tulos oli vuonna 2018 negatiivinen yhteensä 200 kunnalla. Kuntakonserneista alijäämäisiä oli 13 vuonna 2018, kun vuonna 2017 alijäämäisiä kuntakonserneja ei ollut yhtään. Vuonna 2018 erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn tunnusluvut täyttyivät viidessä kunnassa eli kriisikuntamenettelyyn ajautui kolme uutta kuntaa. Harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta haki vuonna 2019 yhteensä 88 kuntaa eli nämä kunnat kokivat olevansa lisätyn taloudellisen tuen tarpeessa.

Vuonna 2019 kuntatalouden menojen kasvu on ollut ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana odotettua nopeampaa. Verotulojen kasvu näyttää puolestaan jäävän odotettua vaikeammaksi. Verotulojen kertymään ovat viime aikoina vaikuttaneet useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakointi on ollut hankalaa. Kuluvana vuonna veroennustetta alentaa suhdannenäkömyiden heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Siirtyminen verotuksen joustavaan valmistumiseen vaikuttaa verojen kertymisrytmiin. Tuloverojen kertymistä hidastavat vuonna 2019 myös ennakonpidätysmenettelyn muutokset ja tulorekisterin käyttöönottoon liittyvät ilmoitusongelmat, jotka siirtävät verojen kertymistä vuodelle 2020 ja joita kumpaakaan ei pystytty riittävästi ennakoimaan. Vuoden 2019 veroennuste on heikentynyt kevään kuntatalousohjelmaan verrattuna lähes 900 milj. eurolla eli arvioitu kunnallisverotuotto on muodostumassa lähes neljä prosenttia heikommaksi kuin keväällä 2019 arvioitiin.

Edellä esitetyn seurauksena kuntatalouden tuloksen arvioidaan heikenevän selvästi vuonna 2019, kun kevään kuntatalousohjelmassa sen arvioitiin hieman paranevan edellisvuodesta. Toiminnan ja investoinnin rahavirta muodostuu 3 mrd. euroa negatiiviseksi, ja lainakanta kasvaa huomattavasti.

Paikallishallinnon rahoitusasema oli vuonna 2018 0,9 % alijäämäinen suhteessa bruttokansantuotteeseen. Paikallishallinnon alijäämä syvenee edelleen vuonna 2019. Paikallishallinnon vuosien 2020-2023 kehitysarvio on painelaskelma, jonka mukaan paikallishallinnon rahoitusasema kohenee hieman vuonna 2020 kuluvaan vuoteen nähden. Koheneminen on kuitenkin väliaikaista ja sitä selittävät muun muassa ajoitukselliset tekijät. Etenkin valtionapujen nopein kasvu kohdistuu vuoteen 2020. Valtionapujen muutos ei kuitenkaan kokonaisuudessaan merkitse paikallishallinnon vahvistumista, vaan merkittävä osa valtionapujen kasvusta vastaa joko muiden tulojen vähennyistä tai kustannusten kasvua.

Myös verotulojen kasvua kiihdyttää ensi vuonna kertaluonteinen tekijä, kun sivutoimen palkoista maksettavien veronpalautusten odotetaan vähenevän.

Tuloslaskelma, 1000 € koko kaupunki, ulkoinen	TP 2017	TP 2018	Muutettu TA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	56 111	142 290	37 022	37 368	37 743	38 968
Valmistus omaan käyttöön	6 458	3 082	2 854	1 925	1 925	1 925
Toimintamenot	-284 253	-378 992	-289 155	-289 991	-291 518	-296 725
Toimintakate	-221 684	-233 620	-249 279	-250 699	-251 850	-255 832
Verotulot	198 343	199 496	197 132	209 491	213 469	219 227
Valtionosuudet	51 169	51 806	52 900	58 034	58 010	59 167
Rahoitustulot ja -menot	-1 083	-774	-1 291	-1 223	-1 413	-1 663
Vuosikate	26 745	16 909	-537	15 603	18 216	20 900
Poistot ja arvonalentumiset	-19 221	-19 199	-19 680	-20 500	-21 300	-20 900
Tilikauden tulos	7 524	-2 290	-20 217	-4 897	-3 084	
Varausten lisäys (-) / vähennys (+)	-5 000					
Rahastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-250					
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 274	-2 290	-20 217	-4 897	-3 084	

Paikallishallinnon menoja kasvattavat sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutarpeen kasvun ja hallituksen päätöspäätösten toimien lisäksi erityisesti kunta-alan palkankorotukset ja kilpailukyky sopimuksen lomarahaleikkauksen päättyminen

Painelaskelman mukaan paikallishallinnon alijäämä syvenee vuosina 2021-2023. Paikallishallinnon talouden vahvistuminen edellyttää tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia sekä kuntien ja kuntayhtymien omia sopeutustoimia. Koska mahdollisuudet menopuolen sopeutukseen on erityisesti pienimmissä kunnissa usein jo käytetty, kohdistuu kunnallisveroprosentteihin lähivuosina huomattavaa korotuspainetta.

Paikallishallinnon velka suhteessa bruttokansantuotteen kääntyi kasvuun 2018. Velkasuhteen kasvu kiihtyy kuluvana vuonna ja jatkuu paikallishallinnon alijäämien ja hidastuvan talouskehityksen vuoksi ripeänä koko ennustejaksossa. Investointimenot jatkavat kasvuaan.

Kaupungin talous

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys toteuttaa kaupungin visiota: Hyvinkää on hyvässä vireessä ja nosteessa. Näin on siitä huolimatta, että kaupungin talous kääntyi yleisen kuntatalouden kehityksen tapaan vuonna 2018 alijäämäiseksi, kuluva vuosi on todennäköisesti heikoin kaupungin historiassa ja koko suunnitelmakausi on muodostumassa alijäämäiseksi. Kaupungin talouden liikkumavara mahdollistaa sen, että kaupunki kykenee turvaamaan kaupungin menestystekijät ja saattamaan talouden tasapainoon hallitusti ja kestävästi usealle vuodelle ajoittuvalla kestävä talouden ohjelmalla. Ohjelma valmistuu keväällä 2020 ja vuoden 2020 talousarvio on ensimmäinen osa ohjelmaa, sillä se on reaalisesti hieman menoja supistava. Tällä hetkellä kaupunki investoi peruspalveluihin ja panostaa kaupunkistrategian eli Pelikirjan kärkiin, jotka ovat houkutteleva Hyvinkää, yhteispelejä yritysten kanssa sekä minä, me ja Hyvinkää.

Kaupungin talouden äkillinen heikentyminen johtuu sosiaali- ja terveyspalveluiden nettomenojen voimakkaasta

kasvusta vuonna 2018. Kasvu on yli kaksinkertainen muun kuntakentän vastaavaan kasvuun verrattuna.

Samanaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon kestävämmän menokasvun kanssa tapahtunut ilmiö on kunnallisverotuottoarvion selkeä aleneminen. Vuonna 2019 alentumaa selittää kansallinen verokortti uudistus ja ongelmat tulorekisteri-ilmoittamisessa, mutta osa verovajeesta jäänee pysyväksi. Joka tapauksessa verotuottoarviota on jouduttu alentamaan myös talousnäkömiin heikennyttyä vuoden 2018 syksyyn nähden. Entistä tärkeämmäksi on nousmassa se, miten kaupunki onnistuu strategisten kärkihankkeiden myötä ja omalla elinvoimalla vahvistavalla tekemisellä kehittämään kaupungin tulopohjaa.

Lisäksi tulevaisuudessa kaupungin talouden haasteet kulumoituvat sosiaali- ja terveyspalveluiden kuntayhtymien menokasvuun. Yleinen talouskasvu ja siten verorahoituksen kasvu ei myöskään Hyvinkään kaupungilla yllä samalle kasvutasolle. Tulojen ja menojen välinen ero on ollut vuosina 2018-2019 tasolla, joka on paitsi mahdoton kuroa umpeen tuottavuutta parantamalla, myös taloudellisesti kestävä: olipa rahoitusvastuu sitten kunnan veronmaksajilla tai maakunnan veronmaksajilla, menokasvu joudutaan merkittävästi hillitsemään. Samoin on kyettävä siirtämään resursseja sieltä, missä palvelutarve vähenee sinne, missä palvelutarve kasvaa.

Talousarviossa ei ole huomioitu mahdollista asfalttikartelliratkaisua, johon sisältyy odotusarvoisesti positiivinen riski ja joka saattaa tulla kir-

TOIMINTAKATE

- 17,1 milj.€

TA 2020/TP 2018

VERORAHOITUS

+ 16,2 milj.€

TA 2020/TP 2018

janpidollisesti käsitellyksi jo vuoden 2019 aikana. Samoin talousarviossa ei ole varauduttu mahdolliseen negatiiviseen riskiin liittyen ympäristövastuisiin, joiden osalta kaupungin vastuu on epävarma. Kunta-alan virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa maaliskuun 2020 loppuun saakka. Palkankorotusten suuruudella on merkittävä vaikutus talouden sopeuttamistarpeeseen.

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoinnissa, kunnan ja kuntakonsernin hallinnossa ja organisaatiossa sekä henkilöstöpolitiikassa

Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestäminen siirtyi Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymälle 1.1.2019 alkaen. Siirto on merkinnyt ja merkitsee edelleen sitä, että jäsenkunnat ja kuntayhtymä kehittävät yhteistyötään niin toiminnallisissa yhdyspinnoissa kuin talouden ohjauksessakin. Kuntayhtymän toiminnan ja talouden suunnitteluun vaikuttaa keskeisesti myös se, miten valtakunnallinen sote-uudistus etenee.

Hallitusohjelman mukaisesti maan hallitus käynnistää sote-uudistuksen valmistelun. Valmistelussa on tarkoitus ottaa huomioon edellisten vaalikausien valmistelu ja perustulolliset reunaehdot. Tarkoituksena on tehdä uudistus hallitusti ja vaiheistaen.

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa kootaan sosiaali- ja terveystoimen palveluiden järjestäminen kuntaa suuremmille itsehallinnollisille alueille. Myös pelastustoimen järjestäminen siirretään maakuntien tehtäväksi. Itsehallinnollisia maakuntia on 18. Maakuntien toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta säädetään erillisellä lailla. Alueiden päätöksenteosta vastaavat suorilla vaaleilla valitut valtuutetut. Asukkaiden osallisuutta ja käyttäjädemokratiaa vahvistetaan. Hallitus selvittää Uudenmaan, pääkaupunkiseudun tai Helsingin alueen erillisratkaisun yhteistyössä alueen kaupunkien ja kuntien kanssa vuoden 2019 loppuun mennessä.

Hyvinkään kaupunki on muun kuntatalouden osana vajonnut alijäämäiseksi. Talouden tasapainoa haettaessa tulee kartoittaa paitsi peruskunnan sisällä, myös kuntakonsernissa ja kuntien välisessä yhteistoinnissa niitä keinoja, joilla voidaan vaikuttaa menojen pienentämiseen tai tulojen kasvattamiseen.

Kaupungin organisaatio ja toimintatavat ovat muuttuneet merkittävästi Keusoten toiminnan aloituksen myötä. Talouden tasapainottaminen, Pelikirjan päivittäminen ja johtamisjärjestelmän uudelleenarviointi vuonna 2020 ovat hyvä keino määritellä uudelleen se, mitä Hyvinkään kaupunki on ja miten se toimii.

TILIKAUDEN TULOS

-4,9 milj. €
TA 2020

NETTOINVESTOINNIT

38,6 milj. €
TA 2020

TOIMINTAKATE

+ 7,3 %
TA 2020/TP 2018

Henkilöstö

Talousarviovuodelle 2020 budjetoidut henkilöstömenot säilyvät kokonaisuudessa vuoden 2019 muutetun talousarvion tasolla. Kevään 2020 palkkaratkaisun mukaiset palkankorotukset kasvattavat palkkamenoja ja niiden vaikutus on huomioitu henkilöstömenoihin. Henkilöstömenojen budjetoinnissa on huomioitu kilpailukykysovimuksen mukainen lomarahaleikkauksen päättyminen: vuonna 2020 lomaraha on täysimääräistä.

Toimialoittain tarkasteltuna henkilöstömenoja pienentää konsernipalvelut ja -hallinto -toimialalla työterveyshuollon järjestämistavan muutos vuonna 2020. Vastaavasti muutos näkyy palvelujen ostojen kasvuna. Lisäksi sivistystoimen henkilöstömenoissa näkyy kasvua johtuen varautumisesta tuleviin palkkaratkaisuihin. Muilla toimialoilla palkkaratkaisun vaikutukset on katettu tarkemmalla henkilöstösuunnittelulla.

Henkilöstömenot, 1000 €	TP 2017	TP 2018	MTA 2019	TA 2020
Päätöksenteko	1 362	1 416	4 207	4 121
Konsernipalvelut ja hallinto	3 790	3 850	5 768	4 872
Sosiaali- ja terveys*)	44 773	46 974		
Sivistystoimi	50 181	51 149	51 436	52 790
Tekniikka ja ympäristö	16 755	16 056	16 404	16 121
Hyvinkään Vesi	1 872	1 750	1 894	1 855
Yhteensä	118 733	121 195	79 708	79 759

*) Sosiaali- ja terveyspalveluiden henkilöstö siirtyy Keusotelle 1.1.2019, kaupungille sosiaali- ja terveystoimen palveluista jäi mm. Työllisyyspalvelut ja Työterveyshuolto.

Palvelujen ostot, 1000 €	TP 2017	TP 2018	MTA 2019	TA 2020
Päätöksenteko	1 317	1 194	155 781	156 944
Konsernipalvelut ja hallinto	5 237	6 198	5 737	5 803
Sosiaali- ja terveys*)	107 809	196 123		
Sivistystoimi	16 740	16 889	17 430	16 941
Tekniikka ja ympäristö	28 205	23 342	22 262	15 770
Hyvinkään Vesi	1 304	1 395	1 572	1 373
Yhteensä	160 611	245 141	202 782	196 831

*) Sosiaali- ja terveyspalvelut siirtyivät Keusoten tuottamiksi 1.1.2019 alkaen.

Keusotelta ostettavat palvelut näkyvät Päätöksenteon luvuissa. Lisäksi vuoden 2018 kaupungin ja Keusoten välinen palvelulaskutus näkyy Sosiaali- ja terveyspalveluiden kasvaneina menoina, 83,8 milj. euroa, joita vastaan on saman suuruinen tulo myyntituotoissa.

Henkilöstömäärät vuonna 2020

Päätöksenteko ja
Konsernipalvelut ja hallinto

75

Sivistystoimi

1048

Tekniikka ja ympäristö

348

Hyvinkään Vesi

34

Sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet

Yleistä

Talousarvio sisältää kaupungin strategian ja siitä johdetut toimialoitteiset valtuuston hyväksymät sitovat tavoitteet sekä euromääräiset resurssit eri toimialoille.

Kuntalain 110 § säätelee talousarvion käsittelyä, hyväksymistä, velvoittavuutta, sisältöä ja rakennetta sekä talousarvioperiaatteita.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio sitoo kunnan toimielimiä ja henkilöstöä ja on samalla näiden valvonnan väline. Talousarvion muutoksista päättää valtuusto.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Kuntalain uudistuksen myötä alijäämän kattamisvelvoite koskee myös kuntayhtymiä.

Talousarvion tuloslaskelmaosa ja rahoitusosa toimivat kunnan kokonaistalouden ohjausvälineinä. Tuloslaskelmassa esitetään kokonaistalous jaettuna varsinaisen toiminnan menoihin ja tuloihin, verotuloihin, valtionosuuksiin, rahoituseriin ja suunnitelman mukaisiin poistoihin. Toiminnan menokehitys tulee sopeuttaa keskeisten tuloerien kehitykseen. Rahoitusosassa osoitetaan, miten kunnan menot varsinaisen toiminnan ja investointien osalta rahoitetaan.

Talousarvion käyttötalousosa ja investointiosa toimivat toiminnan ohjauksen välineinä.

Määräraha, tuloarvio, sisäiset erät, laskennalliset erät

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on valtuuston toimielimelle/palvelualueelle asettama tulotavoite. Näiden erotus on toimintakate (nettomeno tai -tulo).

Määrärahaan ja tuloarvioon sisältyvät ns. sisäisen laskutuksen kautta kirjattavat sisäiset ostot ostajapuolelle ja myynnit myyjälle puolelle. Merkittävimmät sisäisen palvelun yksiköt ovat Hyvinkäällä Tilakeskus, Tekninen keskus sekä Ateria- ja puhtauspalvelut. Näiden yksikköjen osalta on talousarviokirjassa erikseen esitetty yhdistetty tuloslaskelma erotettuna budjettirahoitteisista yksiköistä.

Määrärahan ulkopuolella ovat suunnitelman mukaiset poistot ja vyörytyserät.

Investointiosassa käsitellään vain poistonlaiset eli aktivoitavat hankintamenot. Aktivoinnin raja on 10 000 euroa sekä rakennuksissa ja rakennelmissa 30.000 euroa, jota suuremmat käyttöomaisuushankinnat, ensikertainen kalustaminen ja osakkeiden ja osuuksien hankinta, käsitellään investointiosassa. Käyttöomaisuuskirjanpidosta on ohjeistettu tarkemmin kaupungin talouspalveluiden toimintaohjeessa numero 7.

Talousarvion 2020 sitovuudet

Talousarvion valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty talousarviokirjan alussa. Valtuuston hyväksymä sitova tavoite sitoo myös toimielimiä ja henkilöstöä samoin kuin määräraha. Toimiala voi lisäksi asettaa itselleen muitakin tavoitteita. Liitteenä on lautakuntien hyväksymät lautakuntaan nähden sitovat tavoitteet vuodelle 2019. Lisäksi liitteenä on kooste hyvinvointikertomuksen pohjalta eri sitovuustasoille asetetuista tavoitteista. Palvelualuekohtaisesti on talousarviossa lisäksi määrärahojen muutoksiin liittyvää perustelutekstiä ja suoritettietoa, jotka ovat luonteeltaan informatiivisia.

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa noudatetaan. Tavoitteisto tulee pitää ajan tasalla myös määrärahojen ja tuloarvioiden mahdollisesti muuttuessa.

Käyttötalousosan määrärahojen ja tuloarvioiden yleissitovuutena kaupunginvaltuustoon nähden on palvelualueen toimintakate eli määrärahan ja tuloarvion erotus.

Tekniikan ja ympäristön toimialan sisällä on kaksi kohderahoitteista yksikköä, Ateria- ja puhtauspalvelut sekä Tilakeskus. Ateria- ja puhtauspalveluiden sitovuustasona on toimintakate. Tilakeskuksen sitovuutena on tulos. Tulokseen sisältyvät suunnitelmapoistot.

Nuorten kesätyöllistämiseen kaupungille varattu määräraha on varattu Elinvoiman palvelualueen talousarvioon, josta se siirretään toimialoille talousarviovuoden aikana. Lisäksi Elinvoiman talousarvioon on varattu määräraha nuorten työllistämistä tukevaan kesätyöseteliin, jonka avulla edistetään nuorten kesätyöllistymistä yksityiselle sektorille.

Tuloslaskelmaosassa sitovia eriä kaupunginvaltuustoon nähden ovat verotulot, valtionosuudet, korkotuotot, muut rahoitustuotot, korkokulut ja muut rahoituskulut.

Investointiosan sitovuutena on investointimenojen ja -tulojen välinen erotus investointityypeittäin.

Rakennusten osalta sitovuus on hankekohtainen. **Muut rakennukset** -ryhmä tulkitaan tässä yhdeksi hankkeeksi. Teknisellä lautakunnalla on oikeus tehdä määrärahasiirtoja hankkeiden välillä edellytyksellä, että hankkeen laajuus ei oleellisesti muutu (enintään 10 % kustannusarviosta).

Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden liikunta- ja ulkoilualueiden kokonaismääräraha sitoo kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaa ja muun julkisen käyttöomaisuuden kokonaismääräraha teknistä lautakuntaa. Kunnallistekniikan osalta teknisellä keskuksella on lupa sitoa jo talousarviovuotta seuraavan vuoden määrärahasta 30 % kunnallisteknisten töiden kilpailutusta varten.

Elinkeino- ja asuntopoliittisten tonttien myynnin sekä niiden kunnallistekniikan ja vesihuollon rakentamisesta on erilliset määräraha- ja tulovaraukset, joiden käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Koneiden ja kaluston määräraha sekä maaperä- ja vesivahinkojen määräraha on sitova yhdessä ko. toimialan käyttötalouden toimintakatteen kanssa. Kalustojen ja koneiden hankinnan suunnitteluvaiheessa ei ole välttämättä vielä tiedossa, täytyykö aktivoinnin raja vai ei. Määrärahasiirtovaltuus investointi- ja käyttötaloulosan kesken on tältä osin ao. lautakunnalla ja se tulee tehdä heti tarpeen ilmetyä talousarviovuoden aikana toteutuneiden kulujen mukaan. Päätös toimitetaan tiedoksi talouspalveluille. Rakennusten ensikertaisen kalustamisen määräraha on kuitenkin kaupunginvaltuustoon nähden sitova.

Aineettoman omaisuudessa ja sijoituksissa nimettyjen kohteiden määrarahat ovat kaupunginvaltuustoon nähden sitovia. Mahdollisen varauksen käytöstä päättää kaupunginhallitus.

Rahoitusosassa ovat sitovia eriä kaupunginvaltuustoon nähden antolainauksen muutokset ja pitkäaikaisten lainojen muutokset.

Kaupungin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma ovat sitovia ilman liikelaitosta. Liikelaitoksen laskelmat esitetään erillisinä. Laskelmat sisältävät sekä ulkoiset että sisäiset erät.

Hyvinkään Veden sidotun oman pääoman korko kaupungille on 5,8 %.

Ns. sosiaaliseen luototukseen saa olla sidottuna kaupungin varoja enintään 100 000 euroa.

Lainanottoa koskevat rajoitukset

Voimassa olevan hallintosäännön II osan 6:n luvun 29 §:ssä määritellään kaupunginhallituksen päätösvalta. Kaupunginhallitus päättää kaupunginvaltuuston hyväksymissä rajoissa talousarviolainojen ottamista, lainojen takaisinmaksua ja lainaehtojen muuttamista koskevat asiat.

Taloudellisen tilanteen sen salliessa talousarvioon merkitty pitkäaikaisten lainojen muutos voidaan alittaa tai korvata markkinatilanteesta riippuen lyhytaikaisella luotolla. Olemassa olevia pitkäaikaisia luottoja voidaan vaihtaa lainaehdoiltaan edullisempiin ylittäen rahoituslaskelmaan merkitty pitkäaikaisten lainojen lyhennysten ja lisäysten määrä.

Konsernipalvelut ja -hallinto -toimialan toimintasäännön mukaan talousjohtaja päättää tilapäisluoton ottamisesta rahalaitoksista tai tytäryhtiön maksuvalmiuden niin salliessa tytäryhtiöltä kaupungin maksuvalmiuden turvaamiseksi kaupunginvaltuuston vuosittain talousarvion yhteydessä vahvistaman enimmäismäärän puitteissa ja kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.

Lyhytaikaista luottoa saa olla enimmillään 30 000 000 euroa, joka voi olla kuntatodistuksia, shekkilimiittiä tai muuta lyhytaikaista luottoa. Enimmäisrajaan eivät sisälly konsernin sisällä välitetyt luotot eivätkä pitkäaikaisten lainojen lyhennyksiä vastaan lyhytaikaisiin luottoihin kirjattuja osuuksia.

Käyttösuunnitelmat

Talousarviokirjassa tavoitteet, määrarahat, tuloarviot ja toimintakatteet on esitetty sitovina palvelualueetasolla. Lisäksi käyttösuunnitelmassa toimintamäärärahat on esitetty palveluyksiköittäin lisäinformaationa.

Lautakunnat ja kaupunginhallitus päättävät talousarvion käyttösuunnitelmasta sekä investointien käyttösuunnitelmasta palveluyksikkötasolla. Tässä yhteydessä toimitelmit myös hyväksyvät sitovista tavoitteista johdetut alemman tason tavoitteet eri palvelualueiden noudatettaviksi.

Palveluyksikköä alemman tason tavoitteet ja käyttösuunnitelmat hyväksyy viranhaltija toimielimen hyväksymien valtuuksien mukaisesti.

Käyttösuunnitelman palvelualuekohtaisen toimintakatteen tulee vastata eurolleen valtuuston hyväksymää toimintakattetta.

Tilivelvollisten määrittely

Tarkastuslautakunta on alun alkaen määritellyt tilivelvolliset viranhaltijat. Tilivelvollisten luetteloa on tarkistettu organisaatiomuutoksia vastaavasti. Tilivelvolliset määritellään kunkin vuoden talousarvion yhteydessä. Kuntalain tulokintateoksen (Harjula-Prättälä 2015 s. 821) mukaan tilivelvollisten luettelon hyväksyminen kuuluu valtuustolle.

Tilivelvollisten määrittelyminen liittyy sisäisen valvonnan ketjun varmistamiseen. Tilivelvolliset on määriteltävä mm. siksi, että valtuuston vastuuvapauslausunto tilinpäätöksestä kohdistuu tilivelvollisiin. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että tilivelvollisen toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi. Näin ollen tilivelvolliseen voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja tilivelvolliselle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Kuntalain 125 §:n mukaisesti *tilivelvollinen on kunnan toimielimen jäsen ja kunnan palveluksessa oleva henkilö, joka toimii kunnan johtavassa tehtävässä tai sellaiseen rinnastettavissa vastuullisessa tehtävässä*. Valtuutetut eivät ole tilivelvollisia, mutta kunnan muiden toimielinten jäsenet ovat.

Tilivelvollisuus ei tuo esimerkiksi viranhaltijalle mitään sel- laista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle hänen asemansa pe- rusteella muutoinkin - esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Vaikka

päätöksentekovaltaa delegoidaan organisaation alemmille tasoille, tilivelvolliset viranhaltijat eivät vapaudu alaistensa toimintaa koskevasta valvontavastuusta. Valvontavastuu koskee sekä toimintaa että taloutta.

Vuoden 2020 talousarvion osalta tilivelvolliset viranhaltijat määritellään seuraavasti:

Toimielin/Palvelualue	Tilivelvollinen viranhaltija
Tarkastuslautakunta	tarkastussihteeri
Keskusvaalilautakunta	kansliapäällikkö
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Demokratia ja johdon tuki	kaupunginjohtaja
Henkilöstöjaosto	henkilöstöjohtaja
Kehittämisaosto	kaupunginjohtaja
Talous	talousjohtaja
Henkilöstö	henkilöstöjohtaja
Elinvoima	liiketoimintajohtaja
Opetuslautakunta	sivistystoimenjohtaja
Sivistystoimen hallinto ja kehittäminen	sivistystoimenjohtaja
Perusopetus	perusopetuksen johtaja
Yleissivistävä koulutus	sivistystoimenjohtaja
Varhaiskasvatuspalvelut	varhaiskasvatuksen johtaja
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Tekninen lautakunta	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Toimialan hallinto ja kehittäminen	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Tekninen keskus	tekniikan johtaja
Tilakeskus	kiinteistöjohtaja
Ympäristölautakunta	ympäristötoimenjohtaja
Ympäristökeskus	ympäristötoimenjohtaja
Hyvinkään veden johtokunta	vesihuoltojohtaja
Investointiosa	
Maa- ja vesialueet (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Rakennukset (tekniinen lautakunta)	kiinteistöjohtaja
Kiinteät rakenteet ja laitteet	kaupunginjohtaja
Kunnallistekniikka	tekniikan johtaja
Maaperä- ja vesivahingot	tekniikan johtaja
Urheilu- ja ulkoilalueet	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Koneet ja kalusto	
Kaupunginhallitus	kaupunginjohtaja
Opetustoimi	sivistystoimenjohtaja
Kulttuuri- ja vapaa-aika	kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Sosiaali- ja terveyspalvelut	talousjohtaja
Tekniikka ja ympäristö	tekniikan ja ympäristön toimialajohtaja
Aineettomat hyödykkeet (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Sijoitukset (kaupunginhallitus)	kaupunginjohtaja
Vesihuolto	vesihuoltojohtaja
Rahoitusosa	talousjohtaja

Taloustarviomuutokset

Sitoviin eriin taloustarviovuoden aikana tulevista muutoksista päättää kaupunginvaltuusto. Muutokset voivat koskea määrärahaa, tuloarviota tai tavoitteita. Muutosta haetaan osavuositarkastusten yhteydessä muutostarpeen tultua tietoon tai vuoden lopulla niin, että se voidaan käsitellä joulukuun kaupunginvaltuustossa. Toimielimen, jossa on useita palvelualueita, tulee etsiä ensin mahdollisuudet kattaa ylitystarve toimialan sisällä määrärahasiirtoina. Seuraavalle vuodelle jäävät määrärahaylitykset käsitellään ylityksinä ja niille haetaan ylitysoikeus, jonka yhteydessä niistä annetaan selvitykset kaupunginvaltuustolle. Ylitysoikeuskäsittelyyn lähdetään vain mikäli, ylitys on sitovaan määrärahaan nähden niin huomattava, että se on syytä käsitellä erikseen ennen tilinpäätöksen hyväksymistä.

Määrärahasiirroista sitovien palvelualueiden välillä päättää valtuusto. Esityksissä määräraha/tuloarviosiirroista tulee riittävän selkeästi mainita palvelualueet ja palveluyksikkö, josta siirretään ja minne siirretään. Kaupunginvaltuuston päätöksen jälkeen tulee lisäksi toimittaa talouspalveluihin taloussuunnittelijalle yksityiskohtainen, meno/tulotilikohmainen erittely siirrettävästä summasta muutoksen kirjaimista varten. Määrärahasiirtoja ei enää tilikauden jälkeen voi tehdä.

Mikäli palveluyksikkö- tai tätä alemmalla tasolla halutaan tehdä määrärahasiirtoja taloustarviossa taloustarviovuoden aikana, näistä päättää käyttösuunnitelman hyväksynyt toimielin/viranhaltija. Siirtojen kirjaamista varten taloustarvioon tulee päätös sekä yksityiskohtainen meno/tulotilikohmainen erittely toimittaa talouspalveluiden taloussuunnittelijalle.

Taloutta koskevat säännöt ja ohjeet

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt hallintosäännön 10.12.2018 ja on päivittänyt tätä 21.10.2019. Hyväksytyssä hallintosäännössä on myös kunnan taloudenhoitoa säätelevä osa III. Tämän säännön lisäksi toimintaohjeina on toimielimen tai viranhaltijan päätöksin hyväksytyt noudatettavaksi konserniohjeen (2014), sisäisen valvonnan toimintaohjeen (2003), kokonaiskustannusten muodostuminen hinnoittelussa (2012), irtaimistokirjanpidon ohjeet (2011), käyttöomaisuuden ohjeen (2011), rahasaatavien laskutus- ja perintäohjeen (2011), ostolaskujen käsittelyohjeen (2011), alitilittäjien ohjeet (2010), urakoiden, maa-aineslupien yms. vakuudet (2010), hankintaohjeen (2011) ja hyvä hallinto- ja johtamistapa kaupunkikonsernissa (2014).

Kaupungin hallintosäännössä on yleiset ohjeet taloustarvion yleisestä täytäntöönpanosta, laskujen ja maksuasiakirjojen hyväksymisestä, taloustarvion muutoksista, poistosuunnitelman hyväksymisestä, rahatoimen hoitamisesta, maksujen määräämisestä sekä riskienhallinnasta.

Arvonlisävero

Arvonlisäveron verokannat ovat 24 %, 14 % ja 10 %. Lisäksi kunta saa laskennallisen 5 %:n palautuksen verottomista terveyden- ja sairaanhoitoon sekä sosiaalihuoltoon liittyvistä hankinnoista sekä tällaisen toiminnan harjoittajalle myönnetystä avustuksesta.

Kunnan toiminnot jakautuvat verolliseen ja verottomaan toimintaan. Merkittävä osa kuuluu verottomiin palveluihin. Arvonlisävero saadaan palautuksena verottomassa toiminnassa ja verollisessa toiminnassa arvonlisävero saadaan vähentää. Verollisen toiminnan myyntihintaan tulee lisätä verokannan mukainen arvonlisävero, joka tilitetään valtiolle.

Toimialojen määrärahat ja tuloarviot ovat taloustarviossa ilman arvonlisäveroa.

Poikkeuksena verottomuuteen on henkilökunnan lahjat ja edustusmenojen käsittely. Edustusmenoihin ja lahjoihin sisältyvä arvonlisävero ei ole palautus- eikä vähennyiskelpoinen, vaan meno käsitellään bruttoperusteisesti.

Edustusmenot

Edustaminen kohdistuu yleensä tiettyyn ennalta määrättyyn tahoon, tiettyyn asiakkaaseen, joihinkin henkilöpiireihin tai yritykseen ja kunnan ulkopuoliseen tahoon. Edustusmenoja eivät ole työtehtäviin liittyvät kokous- ja neuvottelumenot ja koulutustilaisuudet eikä henkilöstölle kohdennetut merkkipäivä- tai esimerkiksi pikkujoulutilaisuuden menot.

Tarjoilu-, edustus- ja suhdetoimintalaskujen varmentaminen:

Tarjoilu ym. laskut tulee varmentaa siten, että verottaja tai muu viranomaislainen voi niistä selkeästi todeta, onko kyseessä edustusmeno vai työtoimintaan liittyvä kulu. Tositteessa tulee näkyä tilaisuuden nimi ja tarkoitus sekä tilaisuudessa läsnäolleet henkilöt joko nimeltä tai ryhmän nimenä. Laskun hyväksyjän/asiatarkastajan tulee merkitä tositteseen, onko kyseessä edustus/työkokous.

Valtionosuuksien hakeminen

Rahoitusosan valtionosuudet jaetaan peruspalvelujen valtionosuuteen ja opetus- ja kulttuuritoimen muuhun valtionosuuteen. Ne ovat yleiskatteisia tuloja varsinaisen toiminnan menojen kattamiseen.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden laskemisen perusteina (valtionosuusperusteet) käytetään:

- yleisen osan määräytymisperusteita;
- sosiaali- ja terveydenhuollon laskennallisia kustannuksia;
- esi- ja perusopetuksen sekä yleisten kirjastojen laskennallisia kustannuksia;

- taiteen perusopetuksen ja yleisen kulttuuritoimen määrätymisperusteita; sekä
- erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan sekä saamelaiden kotiseutualueen kunnan lisäosien määrätymisperusteita.

Osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta otetaan huomioon myös laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus sisältää mm. lukioden, ammatillisten koulujen sekä liikunnan, kulttuuritoimen ja nuorisotyön valtionosuudet. Valtionosuuden tarkastaminen ja oikaisuvaatimuksen tekeminen yleiskatteisista valtionosuuksista kuuluu kaupunginhallitukselle.

Erilliset valtionavustukset toimialoilla erilaisiin hankkeisiin ja projekteihin kirjataan ko. toimialan tuloksi, jolloin tuloja voidaan käyttää toimintamenojen katteeksi.

Investointien perustamiskustannusten valtionavustusten hakemisesta ja selvityksistä vastaa se toimiala, jonka alaisesta hankkeesta on kysymys. Valtionavustus kirjataan ko. hankkeen rahoitusosuudeksi jaksotettuna investoinnin toteutumisen mukaan. Tilakeskus valvoo rakennushankkeiden valtionlainojen ja -avustusten hakemista.

Sisäinen laskutus – kustannusten kohdentaminen

Sisäisen laskutuksen tavoitteena on kustannusten kohdentaminen aiheuttamisperiaatteen mukaan. Laskutuksen kohteena oleva palvelutoiminta tulee olla säännöllistä ja toistuvaa. **Yksittäisiä palvelutapahtumia kaupungin eri yksikköjen välillä ei laskuteta.**

Sisäisen palvelutoiminnan laskutushinnan määräytyminen on ohjeistettu 'Tuotteiden ja palvelujen kokonaiskustannusten muodostuminen ja hinnoittelu sisäistä ja ulkoista myyntiä varten'.

Sisäisessä myynnissä ei saa muodostua katetta. Mikäli vuoden mittaan näyttää, että katetta syntyy, tulee hinnat tarkistaa sen estämiseksi. Sisäisen palvelutoiminnan hinnat vahvistetaan vuosittain kaupunginhallituksessa kesäkuun loppuun mennessä seuraavan vuoden talousarviota varten. Vuoden aikana tehtävät tarkistukset sisäisiin hintoihin tulee tehdä osavuositarkastusten yhteydessä, jolloin hintamuutosten mahdollisesti aiheuttamat talousarviomuutokset voidaan käsitellä samassa yhteydessä.

Projektiseuranta ja rekisterin perustaminen

Toimialojen tulee pitää rekisteriä projekteista, joihin saadaan ulkopuolista rahoitusta. Projekteista tulee merkitä seuraavat tiedot:

- Toimiala
- Projektin nimi
- Projektin vastuuhenkilö
 - Projektin toteutusaika
 - Projektin kustannusarvio, rahoitus ja niitä koskevat päätökset
 - Maksatuspäätökset/tilitysaikataulu
 - Projektin raportointitapa
 - Projektin yhteystiedot

Lomakepohja, jolle yllä olevat tiedot kunkin projektin osalta viedään, löytyy kaupungin intranetista, Ossista lomakkeet/talouspalvelut. Toimialat tallentavat omat projektirekisterinsä yhteiseen hakemistoon N:\projektit\toimiala. Hakemisto toimii koko kaupungin projektirekisterinä. Projektien käynnistämiseen, ohjaukseen ja kustannuseurantaan on lisäksi laadittu erillinen talousosaston toimintaohje (ohje nro 5, päivitys 2011).

Talousarvion seuranta ja raportointi

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion ja tunnuslukujen seuranta tulee olla jatkuvaa ja se on osa toiminnan ja talouden ohjausta johtamisessa.

Lautakuntien ja kaupunkikonserniin kuuluvien merkittävien tytäryhtiöiden tulee raportoida toiminnastaan ja talouden kehittymisestä kolmannesvuosittain kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle. Näissä osavuositarkastuksissa informoidaan toimialan olennaisista tapahtumista sekä selvitetään tavoitteiden, tunnuslukujen ja talousarvion toteutumista. Merkittävistä poikkeamista tulee erikseen tehdä selkoa ja raportoida niistä korjaustoimenpiteistä, joihin ryhdytään talousarviossa pysymiseksi ja erityisesti selvittää ylityshän kohteena olevat toiminnat, ylitysten syyt ja mahdollisuudet päästä talousarvioon tai vähentää ylityksen määrää.

Sitovien tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osavuositarkastuksissa.

Ensimmäinen osavuositarkastus on ajalta 1.1 - 30.4, toinen 1.1 - 31.8 ja viimeinen osavuositarkastus on yhtä kuin toimintakertomus koko vuoden toiminnasta.

Osavuositarkastusten lisäksi talouspalvelut raportoi kaupunginhallitukselle myös välikuukausina talouden toteutumisesta ja olennaisista tapahtumista.

h

Valtuustotason sitovat tavoitteet

KAUPUNGINVALTUUSTO - KÄRKIHANKETAVOITTEET

KÄRKIHANKKEET		
VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHENKILÖ
HANGONSILTA		
<p>* Keskeisin keskustan asuinrakentamisen alue seuraavan 10 vuoden aikana kumppanuuskaavoituksen, tonttien luovutuksen ja kunnallistekniikan rakentamisen avulla.</p> <p>* Alueen ytimeen rakentuu uusi lukio ja monitoimitalo.</p>		
HANGONSILTA 1 (alueen suunnittelu ja asuntorakentaminen)		Tekniikan ja ympäristön
Uuden asuinalueen rakentamisen valmistelu Kumppanuuskaavoitus, kaavaluonnoksen laatiminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Kaavaluonnos on laadittu yhteistyössä kumppaneiden kanssa vuoden 2020 loppuun mennessä.	Kaupungeingeodeetti, kaavoituspäällikkö
Kevyen liikenteen sillan rakennustöiden alkaminen.	Rakennustyöt on aloitettu vuoden 2020 aikana.	Tekninen johtaja
HANGONSILTA 2 (uusi lukio osana monitoimitaloa)		Sivistystoimenjohtaja
Kipinä-talon (keskuslukio ja Hyvinkään Opisto) käyttöönotto.	Kipinä on otettavissa koulukäyttöön 31.12.2020 mennessä.	Kiinteistöjohtaja
HYVINKÄÄN SVEITSI		Kaupunginjohtaja
<p>* Hyvinkään Sveitsin tunnettuuden edistäminen</p> <p>* Monimuotoisten harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen</p> <p>* Asuntotuotanto, uuden asuinalueen rakentaminen, uusien asukkaiden houkuttelemine Hyvinkäälle</p> <p>* Matkailun edistäminen, modernit hyvinvointi-, kokous- ja majoituspalvelut</p> <p>* Yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen osahankkeiden kautta (asuntorakentaminen, hotelli- ja uimalakonsepti, yleiset alueet ja luontomatkailu, markkinointi ja luontomatkailu)</p>		
Sveitsin asuinalueen asemakaavan hyväksymiskäsittelyn eteneminen	Mikäli osayleiskaavasta tehty valitus hylätään 1.8.2020 mennessä, niin asemakaava on nähtävillä vuoden 2020 loppuun mennessä. Kyllä/ei	Kaavoituspäällikkö
Uimalarakennuksen laajennusosan käyttöönotto	Laajennusosa otetaan käyttöön vuoden 2020 kuluessa.	Kiinteistöjohtaja

KÄRKIHANKKEET		
VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHENKIÖ
KEHITTYVÄ KAUPUNKIKESKUSTA		Liiketoimintajohtaja
<ul style="list-style-type: none"> * Elävä kaupunkikeskusta, tärkeä vetovoimatekijä ja Hyvinkään käyntikortti. * Monipuolinen työ- ja asumistarjonta. Sujuva ja turvallinen liikkuminen. * Houkutteleva investointikohde. 		
Kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelma (Master plan)	Kaksi vaihtoehtoista ehdotusta kehittämissuunnitelmaksi laadittu.	Liiketoimintajohtaja
Radan länsipuoleista osaa koskeva yleissuunnitelma (vähintään kaksi vaihtoehtoa)	Vähintään kaksi vaihtoehtoista ratkaisumallia alueen yleissuunnitelmaksi on laadittu. Niiden pohjalta on valittu etenemistapa vaiheittain tapahtuvan asemakaavoituksen pohjaksi.	Kaavoituspäällikkö
Keskustan liikenteen yleissuunnitelman laatiminen	Keskustan liikenteen yleissuunnitelma on valmis.	Liikenneinsinööri
AKTIIVINEN TAPAHTUMAKAUPUNKI		Sivistystoimenjohtaja
<ul style="list-style-type: none"> *Tapahtumien sujuvan järjestämisen mahdollistaminen ja koordinointi Hyvinkäällä. *Pitkäaikaisen yhteistyön kehittäminen tapahtumajärjestäjien kanssa. *Hyvinkään imagon vahvistaminen ja tunnetuksi tekeminen. 		
Säilytetään tapahtumatoiminta määrällisesti nykyisellä tasolla ja kehitetään tapahtumien laatua.	Vuonna 2019 järjestetyt päätapahtumat tai vastaavat tapahtumat järjestetään myös 2020 Hyvinkäällä.	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö
OMALEIMAINEN KULTTUURI- JA LIIKUNTAKAUPUNKI		Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
<ul style="list-style-type: none"> *Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen . *Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille. *Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallisidentiteetin vahvistaminen. *Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen. 		
Liikuntasuunnitelman päivittäminen	Suunnitelma hyväksytty kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnassa vuoden loppuun mennessä. Kulkee viheralueohjelman päivittämisen rinnalla.	Liikuntapäällikkö

KÄRKIHANKKEET		
VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHENKIÖ
KAUPUNKI JA MONIMUOTOISET KYLÄT		Yleiskaavasuunnittelija
<ul style="list-style-type: none"> * Kylien vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä) * Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa 		
Valokuitu myös kyliin, toteuttamismallin selvittäminen	Toteuttamisen mahdollisuudet ja malli selvitetty.	Tekninen johtaja
KUNTALAISTEN OSALLISUUS, YHTEISÖLLISYYS JA HYVINVOINTI		Kehittämispäällikkö
<ul style="list-style-type: none"> * Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen, uusien yhteistyön ja osallistumisen käytäntöjen luominen. * Lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen panostaminen. * Sote- ja maakuntauudistuksen muutosvaihe, osallistuminen kunnan tulevien hyvinvointitoimintojen kehittämiseen. 		
Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen. Toteutus osallistuvan budjetoinnin mallin periaatteita ja suunnitelmaa noudattaen.	Osallistuvan budjetoinnin toteutus: 1) Kohderyhmänä lapset ja nuoret. Kaikki peruskoulut ovat osallistuneet kokeiluun vuoden 2020 kuluessa ja oppilaiden ehdotukset on käsitelty koulukohtaisesti. Kyllä / ei. 2) Kaikille kuntalaisille avoin haku. Osallistuva budjetointi on toteutettu tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuus tehdä ehdotuksia eri teemakokonaisuuksiin ja äänestää parhaista vaihtoehdoista. Kyllä/ei.	Kehittämispäällikkö
Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen. Kaikille kuntalaisille avoimen kuntalaisfoorumin perustaminen; foorumin toimintaideana on toimia ajankohtaisten asioiden esittely- ja keskustelutilaisuutena.	Kuntalaisfoorumin valmisteluun osallistuvat kaikki toimialat ja foorumi järjestetään 2 kertaa vuoden 2020 kuluessa. Foorumi järjestetty: kyllä/ei.	Kehittämispäällikkö

KAUPUNGINVALTUUSTO - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Kaupunkistrategia	Pelikirjan päivittäminen	Kaupungin menestys ja kaupunkilaisten hyvinvointi turvataan ajantasaistamalla kaupunkistrategia.	Kaupunkistrategian uudistamisen valmistelu on aloitettu niin, että se voidaan hyväksyä vuoden 2021 aikana.	Kaupunginjohtaja Kehittämispäällikkö
Kaupunkistrategia	Päätös johtamisjärjestelmä 2021	Kaupungin johtamisjärjestelmälinjaukset on hyväksytty.	Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen uudesta johtamisjärjestelmästä vuoden 2020 aikana.	Kaupunginjohtaja Kehittämispäällikkö
Kaupunkistrategia	Johtosäntöjen tarkistaminen johtamismalliratkaisua vastaavaksi	Johtosäntö päivitetään vastaamaan johtamismalliratkaisua.	Kaupungin hallintosäntö on hyväksytty vuoden 2020 aikana	Kansliapäällikkö
Hyvinvointi	Ehkäisevän päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyön nykytilanteen ja kehittämistarpeiden kartoittaminen Hyvinkään näkökulmasta.	Ehkäisevän työn suunnitelman laatiminen vuosille 2020-2021.	Suunnitelman 2020-2021 esittely kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalle 04/2020 mennessä.	Hyvinvointipäällikkö
Hyvinvointi ja turvallisuus	Ikäntyneiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen.	Ikäntyneiden hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn toteuttaminen keväällä 2020. Ikäntyneiden hyvinvointia ja turvallisuutta käsittelevän yleisötilaisuuden järjestäminen syksyllä 2020.	Kysely tehty ja ikäntyneiden hyvinvointi ja turvallisuus -tilaisuus pidetty.	Hyvinvointipäällikkö, Turvallisuus- ja riskienhallintakoordin aattori

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUHENKILÖ
Elinvoima	Nuorten- ja pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistäminen	Uusien työllisyyttä edistävien toimien käynnistäminen, kannustejärjestelmäpilottimalli ja rahoituksen hakeminen.	Työttömiä nuoria 20 % vähemmän; työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu korkeintaan 2,5 miljoonaa euroa vuonna 2020.	Liiketoimintajohtaja
Kestävä talous	Talouden kestävän tasapainon suunnitelma	Kestävän talouden ohjelma hyväksytään kesään 2020 mennessä ja se ohjaa talousarvion laadintaa vuodelle 2021.	Kestävän talouden ohjelma on hyväksytty vuoden 2020 aikana ja sen mukaiset toimenpiteet aikataulun mukaisesti toteutuksessa.	Talousjohtaja
Kestävä talous	Vaikuttava, tehokas ja taloudellinen palvelutuotanto	Palveluperusteinen johtamismalli on käytössä toiminnan ja talouden suunnittelussa	Talousarvion 2021 laadinnassa käytetään palveluperusteisen johtamismallin mukaista järjestämissuunnitelmaa	Talousjohtaja
Sähköiset palvelut	Kuntalaisten palvelujen, johtamisen, toiminnan ja talouden suunnittelun kehittäminen ja tehostaminen uutta teknologiaa hyödyntäen.	Sähköisten palveluiden kaupunkitason kehittämissuunnitelman laatiminen. Suunnitelman osa-alueiden huomioiminen Pelikirjan päivitystyössä.	Kaupunkitason sähköisten palvelujen kehittämissuunnitelmaluonnos valmistuu lausunto- ja hyväksyntäkierrokselle.	Tietohallintopäällikkö
Sähköiset palvelut	Digitaalisen turvallisuuden keskeisten kehittämistarpeiden tunnistaminen	Digitaalisen turvallisuuden nykytila-arvion tekeminen seuraavien osa-alueiden osalta: riskienhallinta, toiminnan jatkuvuus ja varautuminen, tietoturvasuus, kyberturvallisuus sekä tietosuojat.	Digiturvallisuuden nykytaso on tunnistettu Väestörekisterikeskuksen tuottaman kyselyn avulla.	Tietohallintopäällikkö

h

Käyttötalousosa

Kaupunginvaltuusto
Tarkastuslautakunta
Keskusvaalilautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginjohto
Demokratia ja johdon tuki
Sosiaali- ja terveystoimet
Omaisuuksien luovutustulot ja -menot

Kaupunginvaltuusto

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	0	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-156 623	-199 813	-151 776	-151 776	-24,0	-156 026	-160 394
Toimintakate	-156 623	-199 813	-151 776	-151 776	-24,0	-156 026	-160 394

Toiminnan kuvaus

Kaupunginvaltuusto vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta. Kaupunginvaltuusto käyttää kaupungin ylintä päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Valtuustossa on 51 valtuutettua.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginvaltuuston toimintaan ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia vuonna 2020.

Tarkastuslautakunta

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	12 832	16 618	2 500	2 500	-85,0	2 500	2 500
Toimintakulut	-149 132	-163 097	-163 552	-163 552	0,3	-168 131	-172 839
Toimintakate	-136 300	-146 479	-161 052	-161 052	9,9	-165 631	-170 339

Toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunta tukee Pelikirjan (kaupunkistrategian) toimeenpanoa sekä talousarvion mukaisten toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista omalla arviointitoiminnallaan ja antamallaan arviointikertomuksella.

Tarkastuslautakunnan tehtävät on määritelty Kuntalain 14 luvussa ja Hyvinkään kaupungin hallintosäännössä.

Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen, jossa se esittää arvionsa edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä siitä onko kaupungin toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi. Lisäksi tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnoin ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja yhteensovittamisesta.

Hyvinkään kaupungin tilintarkastajana toimiva tilintarkastusyhteisö huolehtii kaupungin hallinnon ja talouden lakisääteisestä tilintarkastuksesta. Vuonna 2020 on voimassa

tilikausille 2019 – 2022 kilpailutettu kaupungin tilintarkastuspalveluja koskeva sopimus.

Tilintarkastajasta ja heidän tehtävistään säädetään kunta-laissa. Tilintarkastajan on tarkastettava, onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Pelikirja eli kaupunkistrategia ja talousarviossa asetetut tavoitteet ohjaavat tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan kohdentumista ja painotuksia. Lautakunta laatii vuosittain työohjelman arviointityötään varten, joka pohjautuu valtuustokaudelle laadittuun arviointisuunnitelmaan. Työohjelma sisältää tilivuotta koskevat arviointikohteet.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	1,0	1,0	1,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	0,0

Keskusvaalilautakunta

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	79 880	154 198	0	0		0	0
Toimintakulut	-64 192	-154 212	0	0	-100,0	-76 000	0
Toimintakate	15 688	-14	0	0	-100,0	-76 000	0

Toiminnan kuvaus

Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalilain tarkoittamista kunnan keskusvaalilautakunnalle määräytyistä vaalien ja eri laeilla säädettyjen kansanäänestysten järjestelyihin liittyvistä tehtävistä. Vuonna 2020 ei järjestetä vaaleja. Vuonna 2021 järjestetään kuntavaalit.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Keskusvaalilautakunnan osalta vuosi 2020 tulee olemaan ns. väli vuosi.

Kaupunginhallitus

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	148	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-886 355	-881 901	-875 180	-875 180	-0,8	-899 685	-924 876
Toimintakate	-886 207	-881 901	-875 180	-875 180	-0,8	-899 685	-924 876

Toiminnan kuvaus

Kaupunginhallitus johtaa kaupungin toimintaa, hallintoa ja taloutta. Kaupunginhallitus vastaa kaupungin toiminnan yhteensovittamisesta, omistajaohjauksesta ja viestinnästä sekä kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä.

Kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kaupunginhallitus jakaantuu kehittämissaostoon ja henkilöstöjaostoon.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunginhallituksen toiminnassa vuonna 2020 tulee näkymään käynnistyvät kaupunkistrategian päivitys (Pelikirja 2.0) sekä johtamisjärjestelmän periaatteiden päivitystyö.

Kaupungin johto

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	404	0	0	0			
Toimintakulut	-450 884	-694 194	-664 702	-664 702	-4,2	-683 314	-702 446
Toimintakate	-450 480	-694 194	-664 702	-664 702	-4,2	-683 314	-702 446

Toiminnan kuvaus

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisuudessa kaupungin hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Palvelualueen talousarvioon sisältyy 300 000 euron määräraha Hyvinkään pelikirjan kärkihankkeiden toteuttamiseen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupunkistrategian päivitystyö (Pelikirja 2.0) käynnistyy kaupunginjohtajan toimesta vuonna 2020. Myös johtamismalli tulee valmistella vuoden aikana. Tämä merkitsee myös tarvetta arvioida johtosäätöjen vastaavuutta valittavaan johtamismalliin.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	1,0	1,0	1,0	0,0
Määräaikaiset				0,0
Yhteensä	1,0	1,0	1,0	0,0

Demokratia ja johdon tuki

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	82 009	58 355	8 740	8 740	-85,0	8 740	8 740
Toimintakulut	-1 388 193	-1 322 964	-1 206 482	-1 206 482	-8,8	-1 240 263	-1 274 991
Toimintakate	-1 306 184	-1 264 609	-1 197 742	-1 197 742	-5,3	-1 231 523	-1 266 251

Toiminnan kuvaus

Demokratia ja johdon tuki -palvelualue koostuu seuraavista toiminnoista: kaupunginkanslia, viestintä, kehittämis-toiminta ja sisäinen tarkastus.

Kaupunginkanslian keskeisimpiä tehtäviä ovat toimielinten valmistelu-, sihteeri- ja täytäntöönpanotehtävät, yleisiin vaaleihin ja kansanäänestyksiin liittyvät tehtävät, kaupunkiorganisaation kehittämistyön koordinointi ja ohjaaminen, lakiasiat, kuntayhteistyön ja edunvalvonnan ja kansainvälisen yhteistyön koordinointi, kirjaamotehtävät sekä asiantuntijajohdon ja arkistotoimen ohjaaminen, koordinointi ja kehittäminen.

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on toimia kaupunginhallituksen, konsernijohdon ja kaupunginjohtajan apuna heidän toteuttaessaan valvontavelvollisuuttaan asetettujen päämäärien ja tavoitteiden toteutumisessa.

Viestintäyksikön tehtäviin kuuluvat kaupunkiorganisaation viestinnän ja markkinoinnin johtaminen, ohjaus, kehittäminen, koordinointi ja toteuttaminen.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen toimintaan ei ole odotettavissa merkittäviä muutoksia vuonna 2020.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	13,0	15,0	14,0	1,0
Määräaikaiset	1,0	1,0	0,0	-1,0
Yhteensä	14,0	16,0	14,0	0,0

Sosiaali- ja terveyspalvelut

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot							
Toimintakulut	-146 054 967	-157 583 800	-158 292 473	-158 292 473	8,4	-163 041 247	-167 932 485
Toimintakate	-146 054 967	-157 583 800	-158 292 473	-158 292 473	8,4	-163 041 247	-167 932 485

Toiminnan kuvaus

Kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelujen tuotanto ja tuotantoresurssit siirtyivät Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymään eli Keusoteen 1.1.2019. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Hyvinkää, Järvenpää, Nurmijärvi, Tuusula, Mäntsälä ja Pornainen. Hyvinkään osuus sosiaali- ja terveyspalvelujen kuluista näkyy kaupungin tuloslaskelmassa asiakaspalvelujen ostoissa kuntayhtymältä.

Myös erikoissairaanhoidon laskutus näkyy palveluiden ostoissa. Lisäksi kaupungin vastuulle kuuluvat eläkemenopuusteiset maksut näkyvät palvelualueen toimintakuluissa, tarkemmin eläkekulujen erässä.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta painopisteet liittyvät menokehityksen hallintaan ja yhteistoiminnan kehittämiseen hyvinvoinnin ja terveyden saralla. Ensimmäinen painopiste tarkoittaa sitä, että Keusoten ja HUS:n menokehitys saatetaan vastaamaan kaupungin rahoituspohjan kehitystä. Toinen painopiste liittyy erityisesti kaupungin ja Keusoten väliseen yhteistyön ja työnjaon selkeyttämiseen ja kehittämiseen.

Palvelualueen talousarvio perustuu Keusoten kanssa käytyihin neuvotteluihin, joissa on tarkasteltu sairaanhoidon

kuntayhtymien toiminnan ja talouden toteutumista vuodesta 2017 lähtien sekä arvioita kuluvan vuoden toteutumisista ja arvioita ensi vuoden toiminnasta ja taloudesta.

Keusoten kustannuksiin on arvioitu 6,3 milj. euroa eli 6,7 % enemmän kuin mitä Keusote arvioi vuoden 2019 toteumaksi toisessa osavuosisikatsauksessa.

Hyvinkään lastensuojelumenot ovat kasvaneet maaliskuusta 2018 alkaen ja kasvu on kiihtynyt loppuvuotta 2018 kohden. Vuoden 2019 talousarviossa kasvua ei ole huomioitu riittävästi ja lastensuojelumenot ylittävätkin talousarvion. Lastensuojelun laitoshoidon suoritemäärän ennustetaan kasvavan vuoden 2019 loppuun mennessä 15 % vuodesta 2018. Sijaishuollon asiakasmäärä Hyvinkäällä on 47 asiakasta sosiaalityöntekijää kohden. Ensi vuonna Hyvinkäälle kohdennetaan yhden sosiaalityöntekijän lisäresurssi, jotta sosiaalityöntekijäkohtaiset asiakasmäärät saadaan muiden jäsenkuntien tasolle. Lasten, nuorten ja perheiden tietopakettiin on varattu n. 4,2 Me enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa.

Keusote -kuntayhtymän toimintaa mm. aikuisten mielen-terveys-, päihde- ja sosiaalipalvelujen sekä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen hallinnon, perhesosiaalityön, neuvoloiden ja Pihlajan palveluissa keskitetään Renton kiinteistöön. Keskittämisen myötä Hyvinkään alueelta yksityiseltä vuokratusta toimitilasta pystytään luopumaan.

Kuntayhtymän Terveyspalvelut ja sairaanhoito -palvelualueen toiminnassa ei ole tapahtumassa merkittäviä muutoksia H-sairaalan käyttöönoton jälkeen. Hyvinkään tarvitsemat apuvälinepalvelut hankitaan jatkossa HUS:lta.

Ikäihmisten ja vammaisten palvelualueella kotiapukokeilu jatkuu Hyvinkäällä ja laajenee muihin jäsenkuntiin. Kotihoidon haasteena on työvoiman saatavuus. Omaishoidon tuen uudet myöntämisperusteet ja palkkiot vahvistavat sijaisapua myös Hyvinkäällä. Omaishoidon tukeen on varattu

n. 1,3 milj. euroa. Kotona asumista tukevien palvelujen toimintamenot ovat vuoden 2019 tasoa eli n. 8,6 milj. euroa. Vanhusten asumispalvelujen ostoihin on lisätty 11 paikkaa. Yhteensä ikäihmisten asumispalvelujen ostoihin on varattu 11,7 milj. euroa. Henkilökohtaisen avun palkkaharmonisointi ja kasvava palveluntarve kasvattaa Hyvinkäällä kustannuksia vajaa 0,1 milj. euroa. Vammaisten palveluihin on varattu n. 11,3 milj. euroa.

Keusoten vuoden 2020 arvioituihin maksuosuuksiin sisältyy määräraha siihen, että kuntayhtymä ryhtyy Apotti-tietojärjestelmän käyttöönottoon. Käyttöönoton arvioidut kustannukset ovat vielä vuonna 2020 maltilliset ja kasvavat tähän nähden kolminkertaiseksi vuonna 2021 ja kaksinkertaiseksi vuosina 2022-2028. Vastaavasti tietojärjestelmän taloudellisten hyötyjen odotetaan kertyvän vuodesta 2022 alkaen. Tietojärjestelmän käyttöönotosta ei ole päätetty. Näin ollen määrärahan varaaminen on luonteeltaan taloudellista varautumista väistämättömään tietojärjestelmätöihin kuntayhtymässä, ei päätös Apotti-järjestelmän käyttöönotosta.

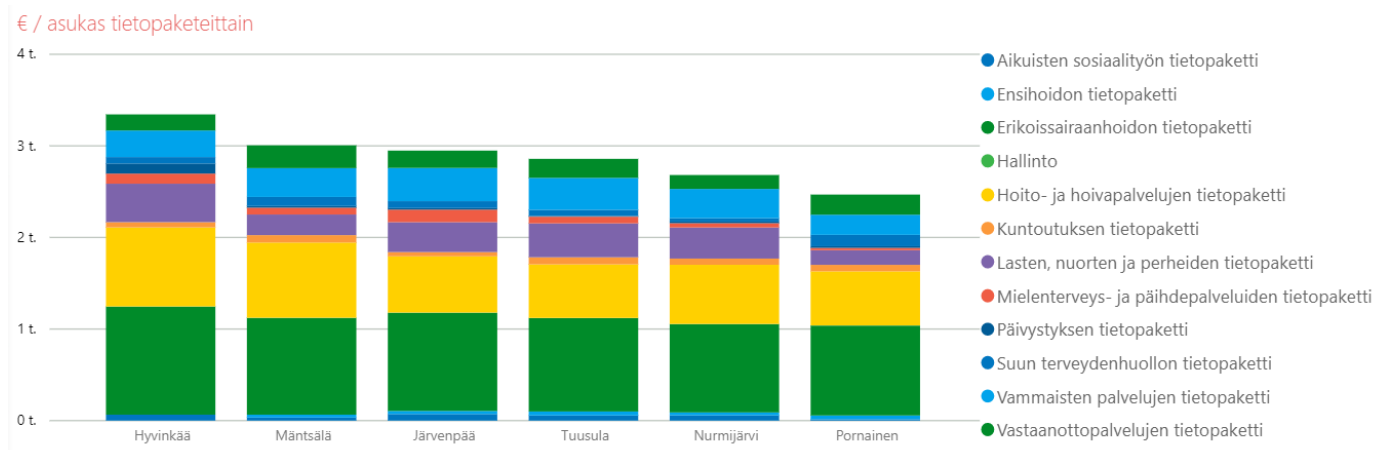
Erikoissairaanhoidon osalta talousarviossa on varauduttu 2,0 prosentin kasvuun vuoden 2019 talousarvioon nähden. Talousarvion lähtökohta on, että erikoissairaanhoidon kustannusten merkittävä kasvu vuodelle 2019 ei kokonaisuudessaan periytyisi vuodelle 2020. HUS:n esittämä maksuosuus on merkittävästi kuntayhtymän erikoissairaanhoidon varaamaa maksuosuutta suurempi.

Sosiaali- ja terveyspalveluihin liittyvät eläkemenoperusteiset maksut on budjetoitu kaupungin talousarvio-ohjeistuksen mukaisesti ja on suuruudeltaan 2 583 800 euroa. Tämä meno ei sisälly Keusoten tai HUS:n maksuosuuksiin.

Toimintaa kuvaava mittari

Kaupunki seuraa toimintaa omistajaohjauksen keinoin. Keskeisiä mittareita ovat talousarvioon kirjatut toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Keusoten maksuosuudet tietopaketeittain

Keusoten suoritteet 2020

		Kaikki	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula
Suun terveydenhuollon tietopaketti								
Suun terveydenhuolto peruspalvelut								
Käynnit	kpl	216 402	51 076	54 428	20 164	43 786	4 114	42 834
Mielenterveys- ja päihdepalveluiden tietopaketti								
Mielenterveys- ja päihdetyön avohoito								
Mielenterveysavohoito ja -kuntoutus								
Käynnit	kpl	19 463	4 197	7 808	3 838	2 399	239	982
Päihdeavohoito- ja kuntoutus								
Käynnit	kpl	24 662	11 551	6 948	2 097	1 119	185	2 762
Mielenterveys- ja päihdetyön asumispalvelut								
Hoitopäivät	pv	125 348	22 306	61 193	7 175	11 507	1 467	21 700
Vammaisten palvelujen tietopaketti								
Sosiaalityö ja -ohjaus								
Asiakkaat	hlö	4 707	1 243	834	388	948	96	1 198
Avohuolto								
Työtä, opiskelua ja osallisuutta tukevat palvelut								
Toimintapäivät	pv	43 468	13 036	6 809	4 188	10 311	263	8 861
Vammaisten asumisen muu tuki ja palvelut kuin ympärivuorokautisen avun ja tuen sisältävät asumispalvelut								
Asumispäivät	pv	5 681	1 823			1 458		2 400
Vammaisten ympärivuorokautisen avun ja tuen sisältävät asumispalvelut								
Hoitopäivät	pv	36 597	10 935	9 578	2 597	5 103	0	8 384
Kuntoutuksen tietopaketti								
Avokuntoutus, ei kotona tapahtuva								
Käynnit	kpl	46 684	7 959	8 574	6 382	10 294	1 116	12 359
Apuvälinepalvelut, oma toiminta								
Käynnit	kpl	5 740	7	1 409	661	1 382	132	2 149
Vastaanottopalvelujen tietopaketti								
Lääkärin ja hoitajan vastaanottopalvelut								
Käynnit	kpl	352 770	43 397	64 469	49 233	69 365	10 222	116 084
Lasten, nuorten ja perheiden tietopaketti								
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen								
Lastenneuvolapalvelu								
Käynnit	kpl	64 444	13 412	13 134	8 250	10 502	1 822	17 324
Kouluterveydenhuollon palvelut								
Käynnit	kpl	62 096	15 425	11 661	6 768	11 909	1 777	14 556
Lapsiperheiden kotipalvelu ja perhetyö (Varhaisen tuen sosiaalipalvelut)								
Asiakkaat	hlö	933	318	146	45	305	8	111
Perheoikeudelliset palvelut								
Käynnit	kpl	5 998	1 391	1 911	381	1 134	110	1 071
Psykososiaaliset avopalvelut								
Lapsiperheiden sosiaalityö ja -ohjaus								
Asiakkaat	hlö	3 812	816	907	310	958	75	746
Lastensuojelun avohuolto								
Käynnit	kpl	2 848	596	596		606		1 050
Asiakkaat	hlö	386	109	124	15	100	2	36
Kasvatus- ja perheneuvonta								
Käynnit	kpl	22 681	5 447	2 446	4 232	5 508	491	4 557
Lastensuojelun jälkihuolto								
Asiakkaat	hlö	303	93	49	21	77	5	58
Perhehoito								
Hoitopäivät	pv	70 995	31 427	15 456	3 782	9 014	1 803	9 513

		Kaikki	Hyvinkää	Järvenpää	Mäntsälä	Nurmijärvi	Pornainen	Tuusula
Aikuisten sosiaalityön tietopaketti								
Aikuisten sosiaalityö ja -ohjaus								
Asiakkaat	hlö	5 701	1 148	1 624	305	1 461	44	1 119
Työelämäosallisuutta tukevat palvelut ja päiväaikainen toiminta								
Kuntouttava työtoiminta								
Toimintapäivät	pv	35 566	7 973	5 799	3 311	10 677		7 806
Hoito- ja hoivapalvelujen tietopaketti								
Avohoito ja -huolto								
lääkäiden sosiaalityö ja -ohjaus								
Asiakkaat	hlö	1 264	250	169	100	265	30	450
Kotiin annettavat tai kotona asumista tukevat palvelut								
Kotihoito								
Käynnit, alle 75-vuotiaat	kpl	158 544	53 051	30 820	26 134	27 672	2 892	17 975
Käynnit, 75 vuotta täyttäneet	kpl	545 186	204 728	93 875	77 162	85 444	15 306	68 671
Päiväkeskuspalvelu								
Toimintapäivät	pv	11 283	4 773			4 300		2 210
Kotisairaala								
Käynnit	kpl	19 817	5 356	6 055	2 426	2 944	229	2 807
Ympäri vuorokautinen hoito								
Tehostettu asumispalvelu, oma toiminta								
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	29 087	12 512	9 660	390	1 812	729	3 984
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	151 741	55 590	43 539	1 902	12 244	6 810	31 656
Pitkäaikaislaitohoito, oma toiminta								
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	3 669	633		780	2 256		
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	24 053	5 850		6 234	11 969		
Kuntoutus- ja akuuttiosastohoito (lähisairaalahoido)								
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	37 224	12 468	6 082	3 346	6 908	269	8 151
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	79 350	29 473	11 910	9 742	16 935	1 915	9 375
Perustason kuntoutus- ja akuuttiosastohoito								
Hoitopäivät, alle 75-vuotiaat	pv	37 224	12 468	6 082	3 346	6 908	269	8 151
Hoitopäivät, 75 vuotta täyttäneet	pv	79 350	29 473	11 910	9 742	16 935	1 915	9 375

Omaisuuksien luovutustulot ja -menot

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	6 568 728	4 500 000	4 000 000	4 000 000	-11,1	4 375 000	5 600 000
Toimintakulut	-80 699						
Toimintakate	6 488 029	4 500 000	4 000 000	4 000 000	-11,1	4 375 000	5 600 000

Toiminnan kuvaus

Kaupungin maanomaisuuden myynnistä syntyvät luovutusvoitot, tai -tappiot kirjataan tämän palvelualueen tietoihin.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Maaomaisuuden myynnistä saatavien tulojen edellytys on aktiivinen maanhankinta sekä myytäväksi tarkoitettun tonttivarannon ylläpito.

Konsernipalvelut ja hallinto

Elinvoima

Henkilöstö

Talous

Konsernipalvelut ja hallinto

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	3 040 631	3 750 294	2 718 560	-27,51	2 718 560	2 718 560
Myyntituotot	482 642	1 289 194	182 160	-85,87	182 160	182 160
Maksutuotot	257 567	179 000	196 000	9,50	196 000	196 000
Tuet ja avustukset	618 235	676 700	630 000	-6,90	630 000	630 000
Muut toimintatuotot	1 682 187	1 605 400	1 710 400	6,54	1 710 400	1 710 400
Valmistus omaan käyttöön	155	0				
Toimintakulut	-11 046 691	-15 387 352	-14 058 067	-8,64	-14 204 237	-14 354 792
Henkilöstökulut	-3 849 966	-5 877 890	-4 872 333	-17,11	-5 018 503	-5 169 058
Palkat ja palkkiot	-2 987 538	-4 730 365	-3 870 574	-18,18	-3 986 691	-4 106 292
Henkilösivukulut	-862 428	-1 147 525	-1 001 759	-12,70	-1 031 812	-1 062 766
Eläkekulut	-745 728	-995 403	-849 842	-14,62	-875 337	-901 597
Muut henkilösivukulut	-116 700	-152 122	-151 917	-0,13	-156 475	-161 169
Palvelujen ostot	-6 198 473	-5 972 931	-5 803 247	-2,84	-5 803 247	-5 803 247
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-82 413	-93 100	-68 855	-26,04	-68 855	-68 855
Avustukset	-24 713	-2 610 360	-2 790 000	6,88	-2 790 000	-2 790 000
Muut toimintakulut	-891 126	-833 071	-523 632	-37,14	-523 632	-523 632
Toimintakate	-8 005 905	-11 637 058	-11 339 507	-2,56	-11 485 677	-11 636 232

Toiminnan kuvaus

Toimiala muodostuu talous-, henkilöstö- ja elinvoima -palvelualueista.

Toimialan tehtävät palvelualueittain ovat seuraavat:

- Elinvoima -palvelualue
 - o omistajaohjaus ja elinkeinotoimi
 - o kaavoitus
 - o tonttipalvelut
 - o työllisyyspalvelut
- Talous -palvelualue
 - o tietohallintopalvelut
 - o hankintapalvelut
 - o talouspalvelut
- Henkilöstö -palvelualue
 - o palvelussuhdeasiat
 - o palkanlaskentapalvelut
 - o johdon ja esimiesten tukipalvelut
 - o osaamisen kehittäminen
 - o työhyvinvointipalvelut ja työkykyjohtaminen
 - o työsuojelu, turvallisuus- ja valmiussuunnittelu

Elinvoima

	TP2018	TA2019	LTK 2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	1 924 812	2 191 600	2 310 000	2 310 000	5,40	2 310 000	2 310 000
Valmistus omaan käyttö	155		0				
Toimintakulut	-2 567 302	-6 750 693	-6 941 427	-6 941 427	2,83	-7 135 787	-7 335 589
Toimintakate	-642 335	-4 559 093	-4 631 427	-4 631 427	1,59	-4 825 787	-5 025 589

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on elinvoiman edistäminen, omistajaohjauksen kehittäminen sekä vastaaminen osasta kasvupalveluja sekä niihin liittyvä edunvalvonta. Elinvoiman edistämiseen kuuluvat elinkeinotoimi, työllisyyspalvelut, maaseutupalvelujen järjestäminen, maa- ja tonttipolitiikka, asuntopolitiikan valmistelu, kaavoitus ja kaupunkia koskevien yleisten kehittämishankkeiden valmistelu ja ohjaus.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen toiminnassa painotetaan Pelikirjan mukaisia kärkihankkeita kaupunkikeskustan kehittämiseksi mm. kaavoitus, liikennesuunnitelmat, täydennysrakentaminen ja keskustan viihtyvyyden lisääminen. Vuonna 2020 nykyisiin kärkihankkeisiin liittyvien toimenpiteiden saattaminen päätökseen korostuu ja uusien kärkihankkeiden valmistelu käynnistyy.

Toimintavuonna käynnistyy Invest in Hyvinkää -toiminta (sijoittautumispalvelu) markkinointimateriaalein ja jatketaan yritys- ja asuintonttien markkinointia.

Nuoriso- ja pitkäaikaistyöttömyyteen sekä maahanmuuttajien työllistämiseen pyritään vaikuttamaan tehokkaamalla työhönvalmennuksella, yritys yhteistyöllä ja uusilla työllisyyttä edistäville hankkeilla ja toimenpiteillä.

Toimenpiteet kaupungin väkiluvun kasvattamiseksi tulevat olemaan entistä tärkeämpiä jatkossa, joten uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi Hyvinkäälle tullaan panostamaan. Myös kuntalaisten osallisuuden lisäämisen nähdään olevan eräs keino lisätä Hyvinkään houkuttelevuutta asuinpaikkana.

Konserniohjauksessa yhteistyötä ja vuoropuhelua tytäri- ja osakkuusyhteisöjen kanssa kehitetään yhteisökummi -toiminnalla, jonka tavoitteena on helpottaa ja lisätä keskustelua konserniin kuuluvien yhteisöjen ja konsernijohtoon välillä.

Palvelualueen henkilöstössä on ollut vaihtuvuutta, joka saattaa osaltaan näkyä täytettyjen ja avointen vakanssien määrissä. Työllisyyspalveluissa olleet määräaikaiset vakanssit on vakinaistettu, josta seurannut muutos näkyy tehtävätyyppien muutoksena, palvelualueen henkilöstön kokonaismäärän säilyessä käytännössä ennallaan.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	22,0	25,0	28,5	3,5
Määräaikaiset	1,0	5,0	1,0	-4,0
Yhteensä	23,0	30,0	29,5	-0,5

Keskeisiä tunnuslukuja

Yritysten määrä
2018

2749

Työpaikkojen määrä
2017

19 690

Työpaikkaomavaraisuusaste
2017

95,4

Työttömyysaste
syyskuu 2019

7,8 %

Henkilöstö

	TP2018	TA2019	LTK 2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	776 372	1 386 434	371 070	371 070	-73,24	371 070	371 070
Toimintakulut	-4 410 466	-4 506 309	-3 266 452	-3 266 452	-27,51	-3 357 913	-3 451 934
Toimintakate	-3 634 094	-3 119 875	-2 895 382	-2 895 382	-7,20	-2 986 843	-3 080 864

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen tehtävänä on järjestää ja tuottaa toimialoille ja yksiköille sekä hallinnollisia peruspalveluja että strategisempia, johtoa, esimiehiä ja henkilöstöä tukevia ja ohjaavia palveluita koko palvelussuhteen elinkaaren ajan. Henkilöstöpalvelut linjaa, auttaa, tukee ja neuvoo johtoa, esimiehiä ja henkilöstöä kaikissa henkilöstötyötä koskeissa asioissa. Palvelualue vastaa yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin ja -mallien luomisesta ja käyttöönotosta kaupungissa. Henkilöstöpalveluja tuotetaan yhteistyössä kaupungin johdon, esimiesten ja henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Hallinnollisia peruspalveluja ovat palkanlaskentapalvelut, palvelussuhdepalvelut ja koko henkilöstön osaamisen kehittämisen palvelut. Peruspalveluja ovat lisäksi työterveyshuoltopalvelujen, työsuojelun ja työturvallisuuden järjestäminen ja koordinointi sekä työhyvinvointiin liittyvät tukipalvelut. Henkilöstöpalvelut tukevat myös johtoa ja esimiehiä rekrytoinneissa, perehdytyksessä, osaamisen kehittämisessä, suorituksen johtamisessa ja työkykyjohtamisessa. Palvelualue huolehtii työnantajan velvoitteista ja lakisääteisistä raportoinneista. Palvelualue tuottaa johdolle henkilöstötoiminnan kokonais seurantaan ja tuloksellisuuteen liittyvää tietoa. Lisäksi palvelualue kehittää palkkaus- ja palkitsemisjärjestelmää yhteistyössä johdon, toimialojen ja henkilöstöedustajien kanssa.

Toiminta-ajatus on henkilöstökokemuksen kehittäminen ja esimiestyön tukeminen. Palvelualue luo ja toimeenpanee yhtenäisiä hr-käytänteitä ja toimintatapaohjeita sekä -malleja. Palvelualue valmistelee henkilöstöpoliittiset linjaukset, henkilöstön kehittämisen ja yhtenäisen henkilöstöhallinnollisen toimintakulttuurin suuntaviivat henkilöstöjaostolle ja vastaa näiden täytäntöönpanosta.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Palvelualueen toiminnan keskiössä ovat Pelikirjan tukipilarin henkilöstölle määritellyt asiat:

- Toimimme asiakkaan parhaaksi taloudellisella ja asiakaslähtöisellä tavalla. Henkilöstömme uskalletaan uudistua. Luomme omalla toiminnallamme myönteistä kuvaa Hyvinkäältä.
- Edellytämme ja edistämme henkilöstön ammatillisen osaamisen jatkuvaa kehittämistä, halua uu-

den oppimiseen, toiminnan joustavuutta ja tehokkuutta sekä vastuuta työyhteisön hyvästä ilmapiiristä. Pelaamme reilua peliä.

- Määrittelimme henkilöstösuunnitelmassa tarkemmin henkilöstöresurssien hyödyntämistä, henkilöstön työkyvyn ja -hyvinvoinnin edistämistä sekä osaamista ja esimiestyön kehittämistä koskevat suunnitelmat.
- Olemme houkutteleva työnantaja.

Johdon ja esimiestyön tukemiseksi jatketaan vuonna 2019 aloitettua Liideri – koulutusohjelmaa. Käynnissä oleva Liideri -koulutusohjelma koostuu kolmesta osiosta; "Esimies ihmisten johtajana", "Esimies ja tuottava työyhteisö", "Esimies ja toiminnan tehostaminen". Toimintavuonna käynnistyy Liideri -koulutusohjelman toinen vaihe "Esimies ja tuottava työyhteisö".

Vuoden 2020 alusta lukien varmistetaan uuden työterveyshuoltopalvelujen tuottaminen ja luodaan hyvät työterveyshuoltopalvelujen käytänteet yhteistyössä uuden palveluntuottajan kanssa siten, että ne tukevat henkilöstöä työkyvyn ja -hyvinvoinnin edistämistä.

Palkkausjärjestelmän kehitystyötä jatketaan yhteistyössä johdon, toimialojen ja henkilöstöedustajien kanssa. Tävoitteena on saattaa palkkausjärjestelmän kehitystyö loppuun toimintavuoden aikana.

Työnantajamielikuvan ja henkilöstöresurssien tarkempaa hyödyntämistä pyritään parantamaan toimintavuoden aikana kiinnittämällä huomiota enemmän henkilöstösuunnitteluun ja rekrytointiprosessiin.

Palvelualueen henkilöstömäärä pienentyi selvästi, johtuen työterveyshuollon toteutuksesta ulkopuolisena palveluna vuodesta 2020 alkaen Tämän johdosta työterveyshuoltoon kuulunut henkilöstö ei enää jatkossa näy palvelualueen henkilöstönä. Henkilöstömäärän pienentymiseen vaikuttaa pieneltä osin myös eläköityminen.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	33,0	41,0	18,5	-22,5
Määräaikaiset	1,0			0,0
Yhteensä	34,0	41,0	18,5	-22,5

Talous

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	339 448	172 260	37 490	37 490	-78,24	37 490	37 490
Toimintakulut	-4 068 922	-4 130 351	-3 850 188	-3 850 188	-6,78	-3 957 993	-4 068 817
Toimintakate	-3 729 474	-3 958 091	-3 812 698	-3 812 698	-3,67	-3 920 503	-4 031 327

Toiminnan kuvaus

Talospalveluihin kuuluu kolme palveluyksikköä: talous-, hankinta-, ja tietohallintopalvelut.

Palvelualueen tehtävänä on ohjata, tukea, koordinoita ja kehittää kaupunkikonsernia talous-, hankinta- ja tietohallintoasioissa. Lisäksi palvelualue järjestää edellä mainittuja palveluja kaupungille ja soveltuvin osin kaupunkikonsernille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tietohallintopalveluiden painopisteitä vuonna 2020 on perustehtävien lisäksi tietoturva- ja tietosuojatyojen jatkaminen ja edelleen kehittäminen, opetushenkilökunnan IT-ympäristön käytettävyyden parantaminen sekä Keusoten irtautumiseen liittyvät tehtävät kaupungin IT-ympäristössä. Lisäksi vuonna 2020 tulee ajankohtaiseksi uuden teleoperaattorisopimuksen käyttöönottoprojekti. Kaupungin palveluiden digitalisoinnin tukeminen ja tietohallinnon kehittämishankkeiden koordinointi ja tuki ovat erityinen painopiste vuonna 2020, sillä kaupunki on tehnyt viisi valtionavustushakemusta kuntien digitalisaation kannustinjärjestelmään liittyen. Tietohallintopalvelut osallistuu myös perustietotekniikkapalveluiden järjestämisen jatkon arviointiin, sillä nykyisen sopimuksen päätyminen lähestyy.

Hankintapalveluiden tekemisen painopiste liittyy talouden tasapainottamiseen. Hankintaprosessia ja sopimushallintaa pyritään kehittämään siten, että taloudellisuusnäkökulma tulee entistä vahvemmin esiin.

Talospalveluiden keskeisimpänä painopisteenä vuonna 2020 talospalvelut koordinoi ja ohjaa kestävän talouden ohjelman laadintaa koko kaupunkikonsernissa. Lisäksi talospalveluiden painopisteenä jatkuu palveluperusteisen johtamismallin käyttöönoton jalkauttaminen kaupungin organisaatioon. Osallistuminen sosiaali- ja terveystalouden kuntayhtymien omistajaohjaukseen ja raportointiin jatkuu painopisteenä.

Kuntatieto-ohjelman mukaisten vaatimusten täytyminen edellyttää talospalveluilta toimia vuonna 2020. Kuntatieto-ohjelma on kuntien taloustietojen, tilastoinnin ja tietohuollon kehittämisohjelma, jonka tuloksena on siirtymisen tehtäväluokituksen mukaisesta käyttötalousohjelma- ja palveluluokituksen mukaiseen talousohjelmaan. Vuodesta 2020 kuntien talousarvotiedot toimitetaan sähköisesti Valtiokonttoriin. Tavoitteen mukaan vuodesta 2021 alkaen kuntien taloustietojen raportointi uudistetaan automatisoiduksi ja yhdenmukaiseksi ja kunnat toimittavat vuonna 2021 osavuositietonsa ja vuodesta 2022 alkaen tilinpäätönsä ja palvelukohtaiset taloustietonsa Valtiokonttorin ylläpitämään Kuntatalouden tietopalveluun. Tämä edellyttää myös Hyvinkään kaupungilta muutoksia laskentajärjestelmään raportointijärjestelmiin sekä valmiutta erilaisten päivitettävien ja velvoittavien JHS-suositusten noudattamiseen.

Talousohjelmissa tehostaminen yhdessä Sarastia Oy:n kanssa jatkuu vuonna 2020.

Uudet vakuutus sopimukset astuvat voimaan vuoden 2020 alusta ja niiden käyttöönotto ja kouluttaminen tapahtuu vuoden 2019 lopussa ja vuoden 2020 alussa.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	11,0	10,0	10,0	0,0
Määräaikaiset	0,0	1,0	1,0	0,0
Yhteensä	11,0	11,0	11,0	0,0

Sivistystoimi

Opetuslautakunta

Hallinto ja kehittäminen

Perusopetus

Yleissivistävä koulutus ja
työpajatoiminta

Varhaiskasvatuspalvelut

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Kulttuuri ja hyvinvointi

Sivistystoimi

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muu- tos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	7 547 921	6 375 430	7 897 800	23,9	7 897 800	7 897 800
Myyntituotot	1 536 529	1 574 030	1 903 500	20,9	1 903 500	1 903 500
Maksutuotot	4 188 056	3 564 000	4 255 200	19,4	4 255 200	4 255 200
Tuet ja avustukset	985 599	487 700	947 000	94,2	947 000	947 000
Muut toimintatuotot	837 737	749 700	792 100	5,7	792 100	792 100
Toimintakulut	-94 621 902	-95 289 590	-97 298 778	2,1	-98 882 468	-100 513 669
Henkilöstökulut	-51 149 418	-51 140 591	-52 789 673	3,2	-54 373 363	-56 004 564
Palkat ja palkkiot	-41 749 732	-41 967 317	-43 140 415	2,8	-44 434 627	-45 767 666
Henkilösivukulut	-9 399 686	-9 173 274	-9 649 258	5,2	-9 938 736	-10 236 898
Eläkekulut	-7 858 295	-7 816 507	-7 931 602	1,5	-8 169 550	-8 414 637
Muut henkilösivukulut	-1 541 391	-1 356 767	-1 717 656	26,6	-1 769 186	-1 822 261
Palvelujen ostot	-16 889 358	-17 397 646	-16 941 353	-2,6	-16 941 353	-16 941 353
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 081 941	-2 414 375	-2 042 686	-15,4	-2 042 686	-2 042 686
Avustukset	-5 970 417	-6 138 243	-5 799 603	-5,5	-5 799 603	-5 799 603
Muut toimintakulut	-18 530 768	-18 198 735	-19 725 463	8,4	-19 725 463	-19 725 463
Toimintakate	-87 073 981	-88 914 160	-89 400 978	0,5	-90 984 668	-92 615 869

Toiminnan kuvaus

Sivistystoimi tarjoaa hyvinkäläisille monipuolisia opetus- ja hyvinvointipalveluita.

Toimiala toimii kahden lautakunnan (opetuslautakunta sekä kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta) alaisuudessa. Opetuslautakunnan vastuulle kuuluu Hyvinkäällä:

- varhaiskasvatuspalvelut ja yksityisten varhaiskasvatuspalvelujen valvonta
- esiopetus
- perusopetus
- lukiokoulutus
- lasten ja nuorten kuvataidekoulu
- muu taiteen opetus
- aamu- ja iltapäivätoiminta
- oppilas- ja opiskelijahuolto
- vapaa sivistystyö
- nuorten työpajatoiminta

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta puolestaan vastaa seuraavista tehtävistä:

- museo-, orkesteri-, teatteri ja muusta kulttuuritoiminnasta
- liikuntapalveluista
- nuorisopalveluista
- kirjastopalveluista
- hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä

Opetuslautakunta

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muu- tos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	5 482 677	4 994 030	6 176 100	23,7	6 176 100	6 176 100
Myyntituotot	1 486 702	1 437 530	1 870 800	30,1	1 870 800	1 870 800
Maksutuotot	3 249 033	3 058 500	3 370 000	10,2	3 370 000	3 370 000
Tuet ja avustukset	724 848	477 700	924 000	93,4	924 000	924 000
Muut toimintatuotot	22 094	20 300	11 300	-44,3	11 300	11 300
Toimintakulut	-81 414 914	-82 933 795	-84 015 272	1,3	-85 486 742	-87 002 356
Henkilöstökulut	-47 346 268	-47 551 352	-49 048 997	3,1	-50 520 467	-52 036 081
Palkat ja palkkiot	-38 761 328	-39 118 752	-40 182 421	2,7	-41 387 894	-42 629 530
Henkilösivukulut	-8 584 940	-8 432 600	-8 866 576	5,1	-9 132 573	-9 406 550
Eläkekulut	-7 153 402	-7 167 421	-7 265 718	1,4	-7 483 690	-7 708 200
Muut henkilösivukulut	-1 431 538	-1 265 179	-1 600 858	26,5	-1 648 884	-1 698 350
Palvelujen ostot	-13 916 915	-14 533 390	-13 837 818	-4,8	-13 837 818	-13 837 818
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 268 019	-1 753 434	-1 416 086	-19,2	-1 416 086	-1 416 086
Avustukset	-5 230 131	-5 330 843	-5 019 703	-5,8	-5 019 703	-5 019 703
Muut toimintakulut	-13 653 581	-13 764 776	-14 692 668	6,7	-14 692 668	-14 692 668
Toimintakate	-75 932 237	-77 939 765	-77 839 172	-0,1	-79 310 642	-80 826 256

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Keskeinen toimintaan vaikuttava muutostekijä on lapsimäärän kehitys. Väestöennusteiden mukaan alle kouluikäisten lasten määrä sekä alakouluikäisten määrä pienevät tasaisesti, johtuen erityisesti syntyvyyden voimakaasta laskusta. Yläkouluikäisten määrä sen sijaan hieman kasvaa muutaman vuoden ajan, kunnes kääntyy tasaiseen laskuun. Kokonaisuutena lapsimäärä tulee nykykehityksellä laskemaan. Lisäksi lasten määrän muutokset vaihtelevat suuresti alueittain, mikä aiheuttaa haasteita palveluverkolle ja vaikeuttaa toiminnan suunnittelua.

Palvelukapasiteettia vähentää lähivuosina koulukäytöstä poistuvat rakennukset, mutta toisaalta mm. Kipinä, Metsäkaltevatalo sekä Tapainlinnan laajennus korvaavat poistuvaa kapasiteettia.

Lapsimäärän muutoksen lisäksi toinen merkittävä muutostekijä on valtion linjaukset opetuksen ja varhaiskasvatuksen osalta. Esimerkiksi uuden hallitusohjelman ja valtion

talousarvion painopisteet vaikuttavat tarjottaviin palveluihin. Hallitus on budjettiriihessään päättänyt mm, että perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan varataan yhteensä 180 miljoonaa euroa ja varhaiskasvatuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelmaan yhteensä 125 miljoonaa euroa vuosina 2020–2022. Hankerahoitus tulee siis jatkossakin olemaan suuressa roolissa, mikä tuo osaltaan kustannuspaineita omarahoitusosuuksien muodossa. Lisäksi hallituksen suunnitelmissa oppivelvollisuus tullaan laajentamaan toiselle asteelle 18 ikävuoteen asti. Samalla toisen asteen opinnoista tehdään kokonaan maksuttomia. Tämä tuo kustannuspaineita kunnille vuodesta 2021 lähtien.

Hyvinvoinnin näkökulmasta tärkeimpänä tavoitteena on vuonna 2020 selkeyttää työnjakoa eri sektoreiden ja tahojen kesken, tehdä näkyväksi olemassa olevaa hyvinvointipalvelukokonaisuutta ja korostaa entisestään kaupungin perusfunktiota hyvinvoinnin vahvistajana ja ongelmien ehkäisijänä. Toisaalta tavoitteena on tiivistää sisäistä ja moniammatillista yhteistyötä kaupungin eri palvelualueiden välillä.

Hallinto ja kehittäminen

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	2 702	0	0	0		0	0
Toimintakulut	-799 908	-1 062 463	-827 674	-822 825	-22,6	-845 864	-869 548
Toimintakate	-797 206	-1 062 463	-827 674	-822 825	-22,6	-845 864	-869 548

Toiminnan kuvaus

Palvelualueella tuotetaan toimialan hallinnon, taloushallinnon, henkilöstöhallinnon, tietohallinnon, viestinnän sekä hankinnan tukipalveluita.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Hallinnon toimintaa kehitetään entistä joustavammaksi ja toimintavarmemmaksi. Toimialarajat ylittävää yhteistyötä lisätään ja talouden seuranta tehostetaan entisestään.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	9,0	9,0	9,0	0,0
Määräaikaiset				0,0
Yhteensä	9,0	9,0	9,0	0,0

Toimintaa kuvaava mittari

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Hallinnon osuus toimialan bruttokust.	1 %	1,1 %	0,9 %	-0,2

Perusopetus

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	2 319 660	2 168 030	2 697 700	2 697 700	24,4	2 697 700	2 697 700
Toimintakulut	-44 114 866	-44 130 564	-44 951 110	-45 151 512	2,3	-46 424 785	-47 733 964
Toimintakate	-41 795 206	-41 962 534	-42 253 410	-42 453 812	1,2	-43 727 085	-45 036 264

Toiminnan kuvaus

Palvelualueen toiminta-ajatus on toteuttaa perusopetuslain ja -asetuksen sekä opetussuunnitelmien mukainen opetus ja siihen liittyvät tukipalvelut. Perusopetus on koulutusjärjestelmän kivijalka ja samalla osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Se antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin. Se ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Hyvinkään kaupungissa toimii 16 perusopetusta antavaa koulua. Näistä yhtenäiskouluja on neljä. Ruotsinkielinen opetus vuosiluokilla 1-6 on Svenka skolanissa, englanninkielistä opetusta annetaan vuosiluokilla 1 – 6 Aseman koulussa. Alakoulun musiikkiluokat toimivat myös Aseman koulussa. Yläkoulun musiikkiluokat ovat Pohjoispuiston koulussa. Hyvinkään kaupungin yläkoulun matematiikkaluokat toimivat Tapainlinnan koulussa ja urheiluluokat Vehkojan koulussa. Taiteen perusopetusta annetaan Lasten- ja nuorten kuvataidekoulussa.

Maahanmuuttajien opetus järjestetään kuudessa keskittämiskoulussa (Asema, Härkävehmas, Martti, Paavola, Pohjois-puisto ja Puolimatka). Vastikään maahan saapuneiden opetusta annetaan valmistavassa opetuksessa. Valmistavaa opetusta tarvitsevien määrä vaihtelee ja sen myötä myös luokkien lukumäärä. Kevätkaudella 2020 luokkia on nykyisen tiedon mukaan kolme. Valmistavan opetuksen kustannukset näkyvät perusopetuksen menoina, mutta tulot eli valtionosuudet tulevat kaupungin kassaan seuraavana vuonna jälkikäteen. Hyvinkäälle sijoitettujen vieraskuntalaisten lasten koulunkäynti pyritään järjestämään ensisijaisesti lähikouluissa. Lastensuojelulaitos Peiponpesässä asuvien lasten opetus järjestetään lähes poikkeuksetta laitoksen tiloissa kahdessa opetusryhmässä.

Perusopetukseen osallistuminen on oppilaalle maksutonta. Perusopetuslain mukaan oppilaalla on oikeus saada

myös opetukseen osallistumisen edellyttämä oppilas-huolto ja tarvittavat tulkitsemis- ja avustuspalvelut. Avustajapalvelu järjestetään asiantuntijalausuntojen perusteella niihin oikeutetuille oppilaille. Oppilashuolto toimii moniammatillisesti jokaisessa koulussa. Hyvinkäällä oppilashuollon resurssi on kuusi koulukuraattoria ja kuusi koulu-psykologia.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Oppilasmäärä laskee ennusteen mukaan lukukauden 2020-21 alussa noin 80 oppilaalla. Vähennys kohdistuu kokonaan alakouluikäisiin oppilaisiin, koska yläkouluikäisten määrä nousee lievästi. Oppilasmäärän aleneminen näyttää jakautuvan keskusta-alueella melko tasaisesti. Lisäksi kyläkoulujen oppilasmäärä on laskussa. Edellä mainituista syistä tuntikehyksen sopeuttaminen oppilasmäärän laskun suhteessa tulee olemaan haasteellista. Palveluverkkoa joudutaan tarkastelemaan myös edellä kuvatun oppilasmäärän laskun takia. Lisäksi keskusta-alueen palveluverkon kehittämistä suunnitellaan huomioiden ennusteiden mukainen lapsimäärän huomattava aleneminen.

Perusopetuksen tarvikemäärärahoja on jouduttu sopeuttamaan 200 000 eurolla. Sopeuttamisenkin jälkeen määrärahat ovat korkeammalla tasolla kuin vuonna 2018.

Perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyötä esi- ja alkuopetuksen osalta kehitetään edelleen.

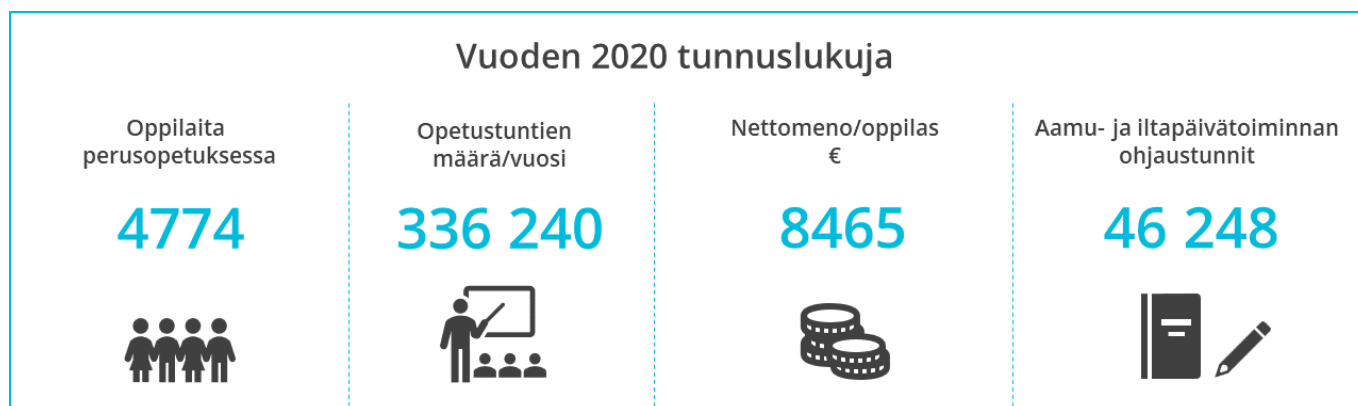
Merkittävät investoinnit

Metsäkaltevatalo valmistuu 07/2020 ja sen toiminta alkaa 1.8.2020. Metsäkaltevatoloon tulee perusopetuksen vuosiluokat 1-6 ja lisäksi esiopetus siirtyy Metsäkaltevatoloon. Varhaiskasvatuksen kanssa selvitetään esiopetuskokeilun aloittamista Metsäkaltevatolossa hallitusohjelmaan kirjatujen suuntaviivojen mukaisesti.

Tapainlinnan koulun laajennus etenee yleissuunnitteluvaiheeseen talven 2019/20 aikana ja rakennustyöt on tarkoitus päästä aloittamaan kesällä 2020.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	386,0	384,0	381,5	-2,5
Määräaikaiset	71,0	65,0	70,5	5,5
Yhteensä	457,0	449,0	452,0	3,0

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Perusopetus				
Oppilasmäärä	4 811	4 854	4 774	-80
Opetustuntien määrä	342 459	333 830	336 240	2 410
€/oppilasmäärä, netto	8 302	8 251	8 465	214
Opetustunnit/oppilas	71,18	68,80	70,4	2
Aamu- ja iltapäivätoiminta				0
Ohjaustunnit	47 616	46 812	46 248	-564
€/tunti, netto	14,95	12,97	14,48	2
Taiteen perusopetus				0
Oppilasmäärä	310	310	341	31
Opetustuntien määrä	3 793	3 780	4 003	223
€/oppilasmäärä, netto	3 714	3 813	3 441	-372
Opetustunnit/oppilas	12,24	12,19	11,74	-0,5

Yleissivistävä koulutus ja työpajatoiminta

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	513 026	340 000	792 100	792 100	133,0	792 100	792 100
Toimintakulut	-8 628 785	-8 780 228	-9 077 495	-9 077 495	3,4	-9 331 665	-9 592 951
Toimintakate	-8 115 759	-8 440 228	-8 285 395	-8 285 395	-1,8	-8 539 565	-8 800 851

Toiminnan kuvaus

Hyvinkään lukiot järjestävät ja tarjoavat monipuolista ja korkeatasoista opetusta peruskoulunsa päättäneille nuorille ja aikuisille. Hyvinkään Sveitsin lukiossa toimii yleislinjan lisäksi luonnontiedelinja. Tämä opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä valtakunnallinen erityistehtävä jatkuu toistaiseksi. Hyvinkään yhteiskoulun lukiossa opiskelija voi valita normaalia enemmän taideaineiden kursseja. Molempien lukioiden opiskelijoilla on mahdollisuus valita kursseja vapaasti oppilaitosten kurssitarjottimelta.

Hyvinkään yhteiskoulun lukion yhteydessä toimii myös aikuislinja. Aikuislinjalla voi suorittaa koko lukion oppimäärän tai täydentää opintojaan. Tämä on mahdollista myös muille toisen asteen opiskelijoille. Hyvinkään yhteiskoulun alaisuudessa toimii myös ns. 10-luokka ja aikuisten perusopetus.

Hyvinkään Opisto tarjoaa vapaan sivistystyön osalta aikuisille monipuolisen ja laadukkaan kurssitarjonnan. Hyvinkään Opisto ja lukiot tekevät tiiviisti yhteistyötä mm. harvinaisten kielten kurssien osalta. Näin saadaan ryhmät elinvoimaiseksi ja pystytään houkuttelemaan pätevää henkilökuntaa.

Hyria koulutus Oy:n kanssa lukiot ja Hyvinkään Opisto tekevät monipuolista yhteistyötä mm. maahanmuuttajaopetuksen kaksoistutkintojen ja toisen asteen urheiluvalmennuksen osalta. Työpajatoiminnasta Hyvinkään kaupungilla ja HRAKS:illa on toistaiseksi voimassa oleva yhteistyösopimus.

Hyvinkään kaupungin kotouttamispalvelut vastaa kunnan lakisääteisistä kotoutumisen palveluista. Kotouttamispalvelujen tehtäviä ovat muun muassa alkuvaiheen ohjaus ja neuvonta kaikille Hyvinkäällä asuville maahanmuuttajille, pakolaisten vastaanotto sekä monialainen verkostotyön koordinointi kotoutumisen alueella. Kotouttamispalvelujen yksikkö toteuttaa, suunnittelee ja kehittää maahanmuuttajille suunnattuja palveluja yhteistyössä verkoston kanssa.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kipinä-talon johtamisjärjestelmä valmistui tavoitteen mukaisesti vuoden 2019 loppuun mennessä. Vuoden 2020 kevään aikana tehdään lopullinen henkilöstösuunnitelma yhdessä henkilöstökeskuksen ja ateria- ja puhtauspalveluiden kanssa. Myös talon kiinteistönhoidon järjestely saadaan valmiiksi kevään 2020 aikana. Rentto-hallin rakentaminen toisi monia mahdollisuuksia tehokkaaseen yhteistyöhön juuri tukipalveluiden osalta ja talon monikäyttöisyyden osalta.

Hyvinkään uuden lukion painopistealueet jatkuvat paljolti entisellä hyvällä pohjalla. Vuoden 2019 lopulla valmistuu kyselyn tulos mm. mahdollisen IB-linjan osalta.

Henkilöstön koulutus- ja osaamiskartoitusta on tehty kipinäsiirtävien opettajien osalta vuodesta 2017 lähtien. Aineryhmien yhteistyö ja uuteen taloon tulevan henkilöstön muutosjohtamista jatketaan entistä enemmän.

Tilapalvelun kanssa sovitaan Kipinään siirtymisen yksityiskohdista ja aikatauluista ja saadaan lopulliset laskelmat myös tilavuokrien osalta.

Aikuisten perusopetuksessa aloittaa syksyllä 2020 kolmas ryhmä. Tämä lisää toimintakuluja, mutta vastaavasti kaupungin saamat valtionosuudet kasvavat noin 85 000 eurolla vuoteen 2019 verrattuna.

Maahanmuuttajista saatavat laskennalliset korvaukset laskevat arviolta lähes 400 000 eurolla, mikä vähentää kotouttamispalveluiden toimintatuottoja merkittävästi. Lisäksi kotouttamistyön henkilöstömäärä kasvaa määrärahojen siirtäessä Keusotesta. Näin saadaan varmistettua kotouttamistyön tehokas toiminta jatkossakin.

Merkittävät investoinnit

Opisto- ja lukiorakennus Kipinä valmistuu vuoden 2020 lopussa. Vuoden 2021 aikana Kipinään muuttavat Hyvinkään Opisto, Hyvinkään yhteiskoulun lukio sekä Sveitsin lukio. Investointi lisää erityisesti vuonna 2021 kiinteistö-

kustannuksia, mutta toisaalta tukipalveluiden ja henkilöstöresurssin tehokkaamman käytön myötä voidaan saada myös kustannussäästöjä.

Henkilöstömäärää lisää kahden henkilön palkkaaminen kouttamistyöhön Keusotesta siirtyvillä määrärahoilla.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	60,5	60,5	62,0	1,5
Määräaikaiset	45,5	14,5	13,5	-1,0
Yhteensä	106,0	75,0	75,5	0,5

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Lukio-opetus				
Oppilasmäärä	974	960	975	15
€/oppilas, netto	6 655	6 736	7 038	302
Hyvinkään Opisto				
Opetustunnit	13 309	14 200	14 500	300
Menot, €/opetustunti	89,44	95,16	88,47	-6,69
Tulot, €/opetustunti	30,34	19,72	29,66	9,94

Varhaiskasvatuspalvelut

	TP2018	TA2019	LTK2019	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	2 647 288	2 486 000	2 686 300	2 686 300	8,1	2 686 300	2 686 300
Toimintakulut	-27 871 353	-28 960 540	-28 965 707	-28 963 441	0,0	-29 780 210	-30 620 012
Toimintakate	-25 224 065	-26 474 540	-26 279 407	-26 277 141	-0,7	-27 093 910	-27 933 712

Toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuspalveluiden keskeisenä tehtävänä ja tavoitteena on varhaiskasvatuslain velvoitteiden täyttäminen ja perusopetuslain mukaisen esiopetuksen järjestäminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Varhaiskasvatuslaki, laki yksityisen hoidon tuesta, laki kotihoidon tuesta sekä perusopetuslaki esiopetuksen ja esiopetuksen kuljetusten osalta määrittävät palveluiden keskeiset tehtävät. Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista säättää kunnan päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa järjestämästä varhaiskasvatuksesta perittävistä asiakasmaksuista. Lisäksi toimintaa ohjaavat opetuslautakunnan vahvistamat varhaiskasvatussuunnitelma ja esiopetuksen opetussuunnitelma sekä asiakasmaksujen paikalliset päätökset ja linjaukset. Laadukas varhaiskasvatus on merkittävä tekijä varhaisen tuen mahdollistamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Kunnallisen varhaiskasvatuspaikan sijaan perhe voi valita kunnan hyväksymän yksityisen palveluntuottajan. Yksityiseen varhaiskasvatukseen perhe voi saada lakisääteistä yksityisen hoidon tukea sekä Hyvinkää-lisää ja yksityisen varhaiskasvatuksen sisaruslisää. Lasten kotihoitoon on tarjolla myös lakisääteinen kotihoidon tuki.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Lapsimäärä

Varhaiskasvatuspalvelut tulee järjestää huoltajien kysyntää ja lasten tarvetta vastaavana. Varhaiskasvatukseen 1 - 6-vuotiaiden lasten määrän ennustetaan laskevan joulukuusta 2019 joulukuuhun 2020 noin 60 lapsella. Samaan aikaan osallistumisasteen varhaiskasvatuksessa arvioidaan nousevan ja lasten kasvun ja oppimisen tuen tarpeen lisääntyvän, joten yhtälö on hyvin haasteellinen: Varsinkin alle 3-vuotiaiden osallistumisasteen kasvu korostuu. Päiväkodeissa laskennalliset sijoitukset ovat lisääntyneet, kerhoissa ja perhepäivähoidossa vähentyneet. Perusopetukseen siirtyvä esiopetusikäisten lasten ikäluokka on suurempi kuin uusi syntyvä ikäluokka. Alle kolmevuotiaiden ja tukea tarvitsevien lasten varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen on aina kalliimpaa, koska esim. lapsia voi olla neljä

lasta yhtä kasvattajaa kohden (1/4). Vastaavasti yli 3-vuotiaiden lasten ryhmässä voi olla 7 lasta yhtä kasvattajaa kohden.

Palveluiden järjestäminen

Muutokset lapsimäärässä ja varhaiskasvatukseen osallistumisessa sekä yksilöllisissä tarpeissa voivat vaikuttaa merkittävästi paikkatarpeeseen ja sitä kautta kustannuksiin. Toimintavuoden aikana tullaan selvittämään / arvioimaan varhaiskasvatuspaikkatilanne ja jatkamaan palveluverkko-selvitystyötä yhteistyössä perusopetuksen ja tilapalveluiden kanssa. Perusopetuksen kanssa selvitetään myös muita palvelujen järjestämiseen liittyviä yhteistyön mahdollisuuksia hallitusohjelmaan kirjattujen suuntaviivojen mukaisesti. Metsäkaltevaton valmistuminen lisää varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikkoja ja sitä myötä myös käyttökustannuksia. Metsäkaltevaan varataan yhden ja Aamutuuleen toisen ryhmän henkilöstö elokuun 2020 alusta. Metsäkaltevaton valmistumisella tulee olemaan vaikutusta myös esim. Hakalan alueen varhaiskasvatuspaikkoihin. Väliaikaisista tiloista pyritään luopumaan toukokuun lopussa. Myös Hyvinkäänkylän, Nopon ja Ridajärven alueiden varhaiskasvatuspalveluiden tulevaisuutta tullaan arvioimaan jollakin aikataululla. Keskustan alueen palvelut mm. Hangonsillan alueella ovat haasteelliset. Pikku-Veturin tilan tarve on ollut kasvava, eikä yksikköön mahdu kaikki halukkaat.

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen yksiköt ja ryhmät perustetaan toiminnallisesti ja taloudellisesti tarkoituksenmukaisiksi ja kustannustehokkaiksi. Päivystysluonteista toimintaa tehostetaan entisestään esiopetuksen loma-aikoina.

Yksityinen varhaiskasvatus

Lapsimäärän väheneminen näkyy vahvasti yksityisen varhaiskasvatuksen paikkatilanteessa. Käyttämättömät / vapaat paikat luonnollisesti heikentävät yritysten toimintaedellytyksiä Hyvinkäällä. Pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen ostopalvelusopimusta hyödynnetään tilanteissa, joissa kunnallista varhaiskasvatuspaikkaa ei ole tarjolla. Koska myös yksityisillä on haasteita rekrytoida päteviä työntekijöitä, ostopalvelusopimuksen kovin lyhytaikainen käyttö on

haastavaa. Jatkossa yksittäisen lapsen varhaiskasvatuspaikan ostopalvelusopimuksia (ts. lapsen sijoituksia) pyritään tekemään pidemmälle aikavälille.

Touhula Varhaiskasvatus Oy on esittänyt, että yksityisen hoidon tuen kuntalisää korotettaisiin 3,91 %. Esityksen perusteena on palkkojen 4,63 %:n ja elinkustannusindeksin nousu 2,23 %:lla aikavälillä 2017 – 2019. Yksityisen hoidon tuen kuntalisän vuoden 2018 toteuman ja vuoden 2019 arvion perusteella korotuksen hinnaksi arvioidaan 48 000 – 53 000 euroa vuodessa. Tähän korotukseen talousarviossa ei ole varattu rahaa.

Henkilöstö

Varhaiskasvatuksen opettajien rekrytoinnin haasteisiin etsitään uusia ratkaisuja. Varhaiskasvatus valmistele / selvittää yhteistyössä henkilöstöhallinnon ja koulutuksen järjestäjän kanssa lastenhoitajien mahdollisuutta koulutautua omaehtoisesti monimuotokoulutuksessa varhaiskasvatuksen opettajaksi.

Palvelualueella tehdään varhaiskasvatuslain velvoittamia, toimintojen kehittämisen ja palvelujen uudelleen järjestämisen kannalta tarvittavia vakanssimuutoksia ja/tai -vähenyksiä. Varahenkilöjärjestelmän vahvistamisen myötä sijaismäärärahaa vähennetään. Avustavaa henkilöstöä ei rekrytoida. Palkattomia työolomia suositaan silloin, kun ne eivät aiheuta sijaistarvetta. Talousarviossa on arvioitu henkilöstön käyttävän palkattomia lomina noin 35 000 euron edestä.

Varhaiskasvatuspalvelujen budjettiin ei ole varattu varhaiskasvatuspalveluiden sijaisväilytykseen tarvittavaa henkilöressursseja. Ko. varaus tulee tehdä elinvoiman toimialalle.

Henkilöstömäärän kasvu johtuu varahenkilöiden lisäämisestä.

Kehittäminen

Varhaiskasvatuksen sähköisiä palveluita kehitetään yhteistyössä tietohallinnon kanssa. Tietohallinto hakee yhdessä varhaiskasvatuspalvelujen kanssa kuntien digitalisaation edistämiseen tarkoitettua valtionavustusta. Hankkeen tavoitteena on mm. varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän nykytilan kartoitus, tarpeiden arviointi ja markkinoilla

olevien vaihtoehtojen kartoitus. Mikäli valtionavustusta ei myönnetä, varhaiskasvatuspalvelut selvittää mahdollisuutta kokeilla nykyisen asiakastietojärjestelmän kehittämistä lisäominaisuuksilla. Lisäominaisuuksiin liittyy esim. sähköiset päätökset sekä mahdollisuus hoitoaikaperusteiseen laskutukseen.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen muuttaminen asiakasmaksulain mukaisiin maksuprosentteihin arvioidaan tuovan lisätuloja noin 150 000 – 180 000 euroa vuodessa, jos muutos toteutettaisiin esim. tammikuussa 2021. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksuprosessissa pyritään hyödyntämään tulorekisterin tuomat uudet mahdollisuudet. Talousarvioon on arvioitu asiakasmaksutuloja vuoden 2019 toteumaa vastaava summa.

Muuta

Esiopetuksen ostopalveluihin sekä kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen avustuksiin varattua rahaa on pienennetty lapsimäärän vähenemisestä johtuen. Lisäksi yksityisen hoidon tuen Hyvinkää-lisää on pienennetty indeksitarkistuksen verran. Jotta raamiin on päästy, hankintoihin varattuja määrärahoja on jouduttu supistamaan. Asiakasmaksuja arvioidaan kertyvän reilu 70 000 euroa enemmän kuin vuoden 2019 talousarviossa.

Hallitusohjelmaan sisältyvän linjauksen ”lapsen oikeus kokopäivähoitoon” ei arvioida lisäävän kustannuksia, koska Hyvinkäällä kaikilla lapsilla ja heidän huoltajillaan on jo nyt ollut mahdollisuus valita tarpeitaan vastaava palvelu. Varhaiskasvatuspalvelut seuraa hallituksen lainsäädäntöä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen osalta. Talousarviossa mahdollisiin muutoksiin ei ole varauduttu.

Toimintaa kuvaava mittari

Vuoden 2020 talousarvion tunnusluvut perustuvat lapsimäärän 31.12.2019 ennusteeseen. Varhaiskasvatuksen hoitopäivät ja esiopetuksen läsnäolopäivät perustuvat vuoden 2018 tilinpäätöksen toteutuneisiin päiviin.

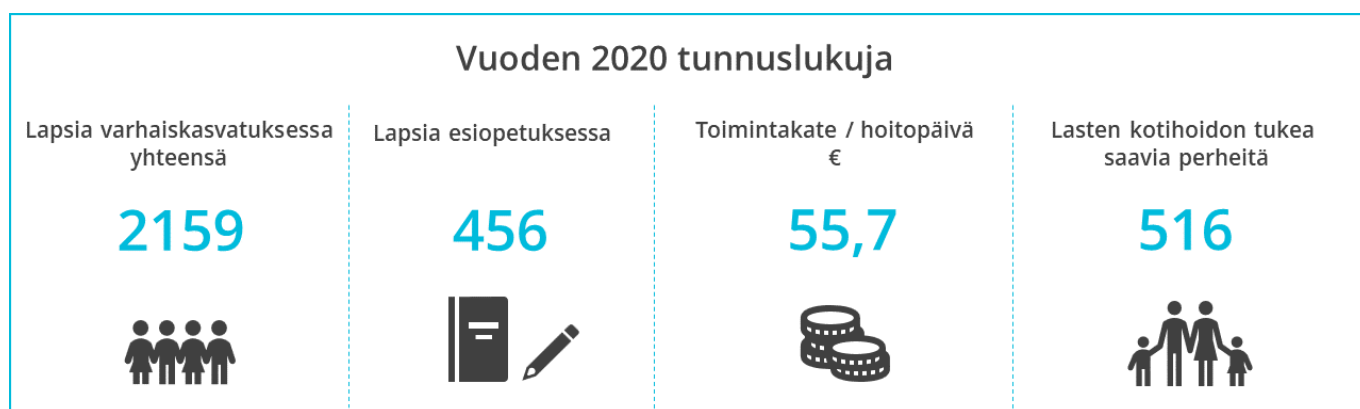
Päiväkodeissa olevien lasten määrä sisältää koko- ja osapäivähoidossa, esiopetuksessa sekä esiopetuksen täydentävässä varhaiskasvatuksessa olevat lapset.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	386,0	407,9	412,7	4,8
Määräaikaiset	9,5	3,0	7,0	4,0
Yhteensä	395,5	410,9	419,7	8,8

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Varhaiskasvatus ja esiopetus				
Varhaiskasvatus hoitopäivät	351 918	352 106	351 918	-188
-joista avoin pk ja parkki hoitopäivät	6 166	6 672	6 166	-506
Esiopetus läsnäolopäivät	81 166	84 634	81 166	-3 468
Varhaiskasvatustalot**	2 218	2 293	2 159	-134
Kunnallinen	1 848	1 928	1 842	-86
Päiväkoti	1 621	1 608	1 638	30
Perhepäivähoito	53	53	52	-1
Kerho	90	102	68	-34
Avoin päiväkoti ja parkki	84	165	84	-81
Ostopalvelu	60	47	50	3
Yksityinen	310	318	267	-51
Päiväkoti	293	308	252	-56
Perhepäivähoito	17	10	15	5
Esiopetus	463	458	456	-2
Vaka 20h/vk**	86	97	86	-11
Varhaiseryityiskasvatus*	167	144	167	23
Toimintakate/hoitopäivä	53,01	55,3	55,7	0
Toimintakate/hoitopaikka	10 351	10 542	11 176	633
Lastenhoidon tuet				0
Lasten kotihoidon tuki				0
Tuensaajia/perheitä, k.a.	534	525	516	-9
Tuensaajia/lapsia, k.a.	709	695	670	-25
€/kotih.tuen saaja/kk	360	365	347	-18
Yksityisen hoidon tuki				0
Lapsia, k.a.	308	318	267	-51
€/yks.hoidontuen saaja/kk	511	529	582	53

** sisältää kunnallisen, ostopalvelun ja yksityisen varhaiskasvatuksen

* sisältää erityisen tuen päätökset, tehostetun tuen ja seurannan lapset

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muu- tos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	2 065 246	1 381 400	1 721 700	24,6	1 721 700	1 721 700
Myyntituotot	49 828	136 500	32 700	-76,0	32 700	32 700
Maksutuotot	939 024	505 500	885 200	75,1	885 200	885 200
Tuet ja avustukset	260 751	10 000	23 000		23 000	23 000
Muut toimintatuotot	815 643	729 400	780 800	7,0	780 800	780 800
Toimintakulut	-13 206 989	-12 355 795	-13 283 506	7,5	-13 395 726	-13 511 313
Henkilöstökulut	-3 803 151	-3 589 239	-3 740 676	4,2	-3 852 896	-3 968 483
Palkat ja palkkiot	-2 988 404	-2 848 565	-2 957 994	3,8	-3 046 734	-3 138 136
Henkilösivukulut	-814 747	-740 674	-782 682	5,7	-806 162	-830 347
Eläkekulut	-704 894	-649 086	-665 884	2,6	-685 861	-706 436
Muut henkilösivukulut	-109 853	-91 588	-116 798	27,5	-120 302	-123 911
Palvelujen ostot	-2 972 443	-2 864 256	-3 103 535	8,4	-3 103 535	-3 103 535
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-813 922	-660 941	-626 600	-5,2	-626 600	-626 600
Avustukset	-740 286	-807 400	-779 900	-3,4	-779 900	-779 900
Muut toimintakulut	-4 877 187	-4 433 959	-5 032 795	13,5	-5 032 795	-5 032 795
Toimintakate	-11 141 743	-10 974 395	-11 561 806	5,4	-11 674 026	-11 789 613

Toiminnan kuvaus

Lukuisissa tutkimuksissa on todettu kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden terveyttä edistävät vaikutukset, ne lisäävät ihmisten henkistä ja fyysistä hyvinvointia, tyytyväisyyttä elämään ja jopa pidentävät ikää. Siksi paikallisen kulttuurin, liikunnan, nuoriso- ja muiden vapaa-ajan palveluiden kehittäminen lisää alueellista henkistä hyvinvointia. Lisäksi se tukee ja synnyttää uutta yritystoimintaa ja luo sitä kautta uusia työpaikkoja, sillä kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut sekä niiden erilaiset tapahtumat tunnetusti houkuttelevat yleisöä.

Kulttuuri ja -hyvinvointipalvelut ovat tärkeä kaupungin vetovoimatekijä. Hyvinkään houkuttelevuutta lisäävät aktiivisesti kaupungissa näkyvät, kuuluvat ja osallistavat kulttuuripalvelut sekä tapahtumat ja erinomaiset liikuntamahdollisuudet. Perheiden kannalta on merkittävää, että kaupungissa pystyy harrastamaan vapaa-aikana monipuolisesti. Taiteen perusopetus lisää kaupungin lasten hyvinvointia, turvaa monipuolisen kulttuuriperinnön siirtymisen tuleville sukupolville ja luo elinikäistä kulttuurillista sivistystä kaupunkilaisille. Nuorisopalvelut, kirjasto ja kulttuurilaitokset tarjoavat monipuolisesti palveluja kuntalaisten arkeen ja juhlaan.

Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään lailla (166/2019). Lain tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja

taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle. Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa, jonka toteuttamiseksi kunta edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luo edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista, tarjoaa mahdollisuuksia tavoitteelliselle taide- ja kulttuurikasvatukselle, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä. Lisäksi kunta edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa.

Kirjastopalveluiden toiminnan ja arvojen perustana toimii kirjastolaki (1492/2016). Yleisten kirjastojen palvelut ovat kaikille avoimia ja peruspalvelut maksuttomia. Kirjastolain tavoitteena on edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin, edesauttaa tiedon saatavuutta ja käyttöä, tukea lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa ja antaa mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Lisäksi lain tavoit-

teena on tukea aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta. Lähtökohtaisesti tavoitteena ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Museopalveluiden palvelusuunnitelman mukaan Hyvinkään kaupunginmuseon tehtävänä on vaalia, tutkia, tallentaa ja esitellä Hyvinkään alueen ja sen asukkaiden historiaa tämän päivän ihmisille. Museopalveluille asetettuja tehtäviä Hyvinkään kaupunginmuseo toteuttaa kokoelmatyönsä avulla tallentamalla Hyvinkään historiaan liittyviä esineitä, valokuvia ja arkistoaineistojaan pitkäaikaissäilytykseen tarkoitetuissa tiloissa. Museo esittelee Hyvinkään historiaa näyttelytoimintansa kautta. Museon näyttelytoiminta luo kiinnekohtia paikallisuuteen tarjoten työkaluja kotiutumiseen ja paikallisidentiteetin rakentamiseen. Toiminnallaan museo luo hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä.

Nuorisolain (1285/2016) mukaan nuorisopalvelut tukevat nuorten kasvua ja kehitystä sekä yksilöinä että lähiyhteisöjensä ja yhteiskunnan jäseninä. Monipuolisilla nuorisotyön palveluilla tavoitetaan viikoittain satoja paikallisia nuoria sekä vapaa-ajalla että koulupäivien aikana. Työtä tehdään laajassa yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja se on luonteeltaan ennaltaehkäisevää. Nuorisopalveluiden aikaansaamat vaikutukset heijastuvat nuorten tarpeille kalliimpiin korjaaviin työmuotoihin.

Kuntien liikuntapalveluiden toimintaan ohjaamaan on laadittu Liikuntalaki (390 / 2015), jonka mukaan tavoitteina on turvata eri väestöryhmien mahdollisuuksia liikua ja harastaa liikuntaa. Kuntien tehtävänä on huomioida väestön hyvinvointia, terveyttä ja toteuttaa ennaltaehkäisevää toimintaa kuntalaisten fyysisen toimintakyvyn ylläpitämiseksi.

Hyvinkään urheiluseurat ovat merkittävässä roolissa liikuntalaissa määritellyssä kansalaistoiminnan ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Liikuntapalveluiden tärkeänä tehtävänä on vastata, että liikuntalain mukaisia eettisiä periaatteita ja eriarvoisuuden vähentämistä toteutetaan hyvinkääläisissä seuroissa ja liikuntapalveluissa sekä huippu-urheilussa.

Lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksia kehitetään yhteistyössä seurojen, yhdistysten ja kaupungin omien organisaatioiden kesken. Hyvinkään liikuntapalvelut toteuttaa liikuntalain mukaista terveiden elämäntapojen edistämistä, kestävän kehityksen ja asukasystävällisen ympäristön vaalimista vapaa-aikatoiminnan edistämiseksi.

Kolmannen sektorin toimijat, säätiöt, ja laitokset tuottavat suuren osan kuntalaisten palveluista. Yhteistyö heidän kanssaan on keskeistä kaikkien tulosyksiköiden kohdalla. Eri yksiköiden tehtävänä on mahdollistaa kuntalaisten ja kolmannen sektorin toimintamahdollisuudet ylläpitämällä toiminnan vaatimia tiloja ja suorituspaikkoja sekä myöntämällä avustuksia avustussäännön mukaisesti. Yksiköt järjestävät kuntalaisille toimintaa niiltä osin kuin yhdistykset, säätiöt ja laitokset eivät niitä tuota.

Taloudellisesti merkitykselliseksi kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden roolin tekee yhteiskunnan painopisteen muuttuminen tuotantokeskeisyydestä kohti palvelukeskeisyyttä. Taloudessa korostuvat enenevässä määrin sisältö- ja kokemuskeskeisyys, jolloin myös perinteisten toimialojen kehitys ja monipuolistuminen voivat hyötyä luovien alojen osaamisesta. Kyseessä on siis merkittävä henkisen hyvinvoinnin ja taloudellisen toiminnan tukipilari.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kuntalain mukaan kunnan perustehtävänä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä. Vuoden 2020 osalta suurimpana epävarmuustekijänä kuntalain toteutumisen ja hyvinvoinnin näkökulmasta on työnjakoa ja yhdyspintoja koskevien epäselvyyksien jatkuminen yhtäältä sen suhteen, mitkä tehtävät kuuluvat muuttuneessa tilanteessa Hyvinkään kaupungille, mitkä Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle ja mitkä muille toimijoille, ja toisaalta sen suhteen, missä eri teemojen kohdalla lopulta kulkee ehkäisevän ja korjaavan työn raja. Toisena haasteena on hyvinvointipalveluiden työntekijäresurssien vähäisyys ja haavoittuvuus, kun ottaa huomioon kaupungille jääneiden hyvinvointia edistävien ja ongelmia ehkäisevien vastuiden runsaan määrän, monialaisuuden ja poikkisektorisuuden.

Hyvinvoinnin näkökulmasta tärkeimpänä tavoitteena onkin vuonna 2020 selkeyttää työnjakoa eri sektoreiden ja tahojen kesken, tehdä näkyväksi olemassa olevaa hyvinvointipalvelukokonaisuutta ja korostaa entisestään kaupungin perusfunktiota hyvinvoinnin vahvistajana ja ongelmien ehkäisijänä. Toisaalta tavoitteena on tiivistää sisäistä ja moniammatillista yhteistyötä kaupungin eri tulosyksiköiden välillä, mistä on esimerkkinä vuonna 2020 työstettävä ja vuonna 2021 toteutettava, hyvinvointi-, liikunta- ja kulttuuripalveluita yhdistävä ja nykyistä paremmin näkyväksi tekevä Liikkumisen ja hyvinvoinnin vuosi 2021. Kolmantena tavoitteena vuonna 2020 on nostaa näkyville ja tukea tärkeää työtä tekeviä sosiaali- ja terveysalan paikallisyhdistyksiä ja eri ikäisten kuntalaisten hyväksi työskenteleviä vapaaehtoisia.

Liikuntapalveluiden osalta vuosi 2020 pitää sisällään maksujen korotuksen 3,5 %:lla, mikä lisää kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan toimintatuottoja 44 000 eurolla.

Hyvinkään kaupunginmuseo tarjosi säännöllistä näyttelytoimintaa juhlavuoteen 2017 saakka. Hyvinkään kaupunginmuseon näyttelytilat poistuivat museon käytöstä, kun Villatehtaalla toteutettiin laaja kaupungintalon laajennusremontti 2018–2019. Tämän jälkeen museo on saanut väliaikaiset näyttelytilat Kauppakeskus Willasta vuoden 2020 loppuun saakka. Museo uudisti vuoden 2019 aikana palvelukonseptiaan osana Museopalveluiden kehittämishanketta. Museo tarjoaa kauppakeskus Willassa matalankynnyksen kulttuuripalveluita kaikille kuntalaisille. Asiakaspalvelutilojen määräaikaisuus luo epävarmuutta toiminnan johdonmukaiseen kehittämiseen.

Kirjasto on kuntalaisen peruspalvelu, joka toteuttaa jokaisen kansalaisen sivistyksellisiä oikeuksia. Kirjastopalveluiden haasteena on kuitenkin kamppailla asiakkaista muiden toimijoiden kanssa. Asiakkaiden toiveet ovat myös monipuolistuneet ja kasvaneet kirjaston aineistojen, aukioloaikojen, palveluiden, laitteiden, tapahtumien ja tilojen osalta. Tästä syystä kirjastopalveluiden haasteena on miettiä tarkkaan, miten käytettävissä olevat resurssit kohdennetaan. Kirjastopalveluiden keskeisenä tehtävänä on lukemisen edistäminen. PISA-tutkimuksissa on havaittu, että suomalaisnuorten lukutaito on heikentynyt, varsinkin poikien. Kirjastopalveluiden haasteena onkin, miten lapset ja nuoret saadaan kiinnostumaan kirjoista.

Digitalisoituminen on tuonut mukanaan uusia haasteita kirjastoille. Kirjastojen verkkopalveluiden käyttö on lisääntynyt huomattavasti ja myös e-aineistojen määrä kasvaa hiljalleen. Painetun kirjallisuuden asema on kuitenkin edelleen vahva. Monet julkiset ja yksityiset palvelut ovat siirtyneet verkkoon ja paine niiden neuvonnasta on siirtynyt kirjastoille. Matalan kynnyksen neuvontapaikkoina kirjastot tarjoavat tukea erilaisiin tietoteknisiin ongelmiin ja erilaisia tietoiskuja digitaalisten kehittämiseen.

Nuorisopalveluiden osalta merkittävimpiä haasteina ovat yhteiskunnallisista muutoksista johtuvat nuorten muuttuvat tarpeet. Nuoruus alkaa yhä aiemmin ja jatkuu yhä pidemmälle täysi-ikäisyyteen. Lisäksi digitalisaatio ja uuden teknologian vaikutukset näkyvät usein ensin nuorten elämässä ja heille suunnatuissa palveluissa, minkä vuoksi myös nuorisotyötä tehdään yhä enemmän digitaalisilla työmenetelmillä. Paikallisen haasteen toiminnalle luo kauppa-keskuksen suuri merkitys nuorten suosimana tilana. Koska nuorisotyö tapahtuu pääasiassa nuorten vapaa-ajalla ja perustuu vapaaehtoisuuteen, täytyy palveluiden olla ajantasaisia ja niitä tulee jatkuvasti kehittää vastaamaan ajan haasteisiin.

Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin kulttuuri- sekä tapahtumatoiminnan järjestämisestä, tuesta ja kehittämisestä. Yksikkö vastaa tukien jakamisesta hyvinkäläisille kulttuurin parissa toimiville yhteisöille ja yksittäisille taiteilijoille, tarjoaa yhden luukun periaatteella palveluita tapahtumajärjestäjille ja vastaa kaupungin omien tapahtumien järjestelystä.

Yleisen kulttuuri- ja tapahtumatoiminnan osalta vuoden 2020 merkittävin haaste ja riskitekijä on henkilöresurssin

pienuus. Tarkastuslautakunta suositteli jo edellisessä arviointikertomuksessaan henkilöresurssien lisätarpeen arviointia kasvaneen tapahtumatarjonnan johdosta. Työntekijäresurssia on pyritty paikkaamaan määräaikailla työntekijöillä. Toiminta on tällä hetkellä riippuvaista yhdestä henkilöstä, mikä ei mahdollista sijaisjärjestelyjä.

Yksi vuoden 2020 keskeisistä kehityskohteista on Hyvinkään kauppatorin tapahtumatoiminnan järjestäminen. Kauppatorin elävöittäminen on ollut vuosia kaupungin tavoitteena ja vuonna 2019 siinä on päästy hyvään alkuun yhteistyössä Hyvinkään Kaupunkiyhdistyksen ja kolmannen sektorin kanssa. Aiemmin tapahtumien kannalta hiljaiset kesäkuukaudet on kulttuuripalveluiden yhteistyökumppaneiden kanssa tekemän tiiviin yhteistyön ansiosta nyt mahdollista saada täyteen aktiivista kulttuurielämää. Hyvin käynnistyneen toiminnan jatkolle haasteen luo kuitenkin tarkoitukseen sopivan esiintymislavan ja muun infran puute torilla. Tärkeää on varmistaa toiminnan jatkuvuus luomalla toimiva malli koordinoinnin yms. osalta.

Toisen haasteen luo Keski-Uudenmaan sote-ratkaisun myötä kaupungin tuen varaan jääneet sote-toimialan yhdistykset. Kulttuuripalvelut tarjoaa maksuttomia tai kohtuuhintaisia tiloja yhdistysten tarpeisiin ja osa sote-yhdistyksistä olisi toimintansa luonteen vuoksi oikeutettu näihin tiloihin. Tällä hetkellä tilojen käyttöaste on kuitenkin niin korkea, että vapaita vuoroja ei riitä edes kaikille kulttuuriyhdistyksille. Painetta kaupungin hallinnassa olevien tilojen käyttöön on aiheuttanut myös Villatehdas Oy:n vuokrakorotukset Villatehtaan alueella. Ratkaisuna tilanteeseen on Villatehtaan tilojen mahdollisimman tehokas käyttö.

Hyvinkääläisissä on otettu käyttöön uusi toimintamalli, josta kokemukset ovat hyvät. Hyvinkääläisen toiminnallinen volyyymi on kasvanut moninkertaiseksi, samoin kuten kävijämäärätkin. Tämä on kasvattanut budjetoituja maksutuottoja merkittävästi, haasteena on toimintakatteen säilyttäminen kustannusten noustessa.

Kokonaisuutena on huomioitava, että pääosin kuhlan yksiköt toimivat pienillä henkilöstöresursseilla, mikä aiheuttaa toiminnallisen riskin esimerkiksi sairauspoissaolojen, lomien yms. sijaistamisen suhteen.

Henkilöstömäärän kasvu selittyy hyvinvointipäälliköllä ja yhden erityisnuorisotyöntekijän palkkaamisella.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	73,0	73,0	75,0	2,0
Määräaikaiset	13,5	13,0	17,0	4,0
Yhteensä	86,5	86,0	92,0	6,0

Merkittävät investoinnit

Suunnittelukauden suurin investointeihin ja myös kaupunkilaisten vapaa-aikaan liittyvä hanke on uimalan peruskorjauksen/laajennuksen saattaminen päätökseen. Uimalan käyttökato pyritään saamaan mahdollisimman lyhyeksi ja siitä tullaan informoimaan käyttäjiä heti, kun aikataulu varmistuu. Uimalan budjetointi on laadittu siten, että uimala

on yhteensä kolme kuukautta kiinni vuonna 2020. Tämä vähentää kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan maksutuottoja noin 150 000 eurolla, mutta toisaalta pienentää liikuntapalveluiden ulkoisia kuluja noin 40 000 eurolla. Lisäksi kiinnion johdosta uimalan ylläpitokustannukset laskevat tilapäisesti.

Toimintaa kuvaava mittari

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Liikuntapalvelut				
Toimintatunnit	2 640	2 000	2 200	200
Asiakasmäärä	670 862	635 000	635 000	0
€/asiakas	7,62	7,85	7,97	0,12
Nuorisopalvelut				
Asiakasmäärä	55 373	30 000	30 000	0
€/asiakas	17,90	33,88	34,83	0,95
0-28 vuotiaat	15 088	15 134	15 134	0
€/0-28 v	65,69	67,16	69,04	1,88
Hyvinkääsali				
Toimintatunnit	1 248	980	1 560	580
Tilaisuudet	191	170	240	70
Asiakasmäärä	32 198	32 000	50 000	18 000
Menot, €/asiakas	24,56	21,25	19,12	-2,13
Tulot, €/asiakas	8,67	5,94	8,40	2,46
Museotoiminta				
Asiakasmäärä	22 385	32 300	18 500	-13 800
€/asiakas	42,44	29,06	54,66	25,60
Yleinen kulttuuritoiminta				
Asukasmäärä	46 654			
€/asukas	22,24			
Tapahtumakävijät		149 500	150 000	500,00
€/kävijä		7,01	6,32	-0,69
Kaupunginkirjasto				
Lainausmäärä	662 775	665 000	665 000	0
€/laina	3,54	3,56	3,91	0,35
Kävijät	321 164	320 000	320 000	0
Aineistomääräraha/ asukas	7,13	6,96	6,51	-0,45

Tekniikka ja ympäristö

Tekninen lautakunta

Hallinto ja kehittäminen

Tekninen keskus

Tilakeskus

Ympäristölautakunta

Ympäristökeskus

Tekninen ja ympäristö

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	57 608 782	57 935 715	50 813 328	-12,3	51 142 454	51 474 871
Myyntituotot	25 087 178	24 423 834	17 021 358	-30,3	17 021 358	17 021 358
Maksutuotot	2 253 172	776 800	793 400	2,1	793 400	793 400
Tuet ja avustukset	167 866	71 000	50 000	-29,6	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	30 100 566	32 664 081	32 948 570	0,9	33 277 696	33 610 113
Valmistus omaan käyttöön	2 888 446	2 706 208	1 750 000	-35,3	1 750 000	1 750 000
Toimintakulut	-56 997 622	-58 148 405	-50 152 740	-13,8	-50 644 786	-51 151 639
Henkilöstökulut	-16 055 685	-16 336 877	-16 120 923	-1,3	-16 604 551	-17 102 687
Palkat ja palkkiot	-12 609 207	-13 034 157	-12 774 147	-2,0	-13 157 371	-13 552 093
Henkilösivukulut	-3 446 478	-3 302 720	-3 346 776	1,3	-3 447 179	-3 550 595
Eläkekulut	-3 020 042	-2 885 258	-2 836 902	-1,7	-2 922 009	-3 009 669
Muut henkilösivukulut	-426 436	-417 462	-509 874	22,1	-525 170	-540 925
Palvelujen ostot	-23 341 695	-23 354 396	-15 770 042	-32,5	-15 778 461	-15 787 177
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 610 485	-6 507 829	-6 361 544	-2,2	-6 361 544	-6 361 544
Avustukset	-118 367	-92 000	-82 000	-10,9	-82 000	-82 000
Muut toimintakulut	-10 871 390	-11 857 303	-11 818 231	-0,3	-11 818 231	-11 818 231
Toimintakate	3 499 606	2 493 518	2 410 588	-3,3	2 247 667	2 073 232

Toiminnan kuvaus

Tekniikan ja ympäristön toimialalla merkittävä muutos vuoden 2019 nähden on toimialan organisaation uudistuminen. Tilaaja-tuottaja-mallin purkamisen vähentää palvelualueet neljään eli hallintoon ja kehittämiseen, tekniseen keskukseseen, tilakeskukseen sekä ympäristökeskukseen. Aiemmin toiminut tekninen palvelukeskus ja sen sisällä toiminut ateria- ja puhtauspalvelut on sulautettu teknisen keskuksen ja tilakeskuksen alaisuuteen. Tämä vaikuttaa merkittävästi toimialan sisäisten veloitusmääriin.

Toimialan tehtävänä on kunnallisteknisten ratkaisujen suunnitteleminen ja toimeenpano, optimaalisten tilaratkaisujen tekeminen investoinnein, korjauksin ja vuokraamalla sekä ympäristön suojeleminen ja valvonta. Hallinto ja kehittäminen tukevat osaltaan toimialan perustehtävän toteuttamisessa.

Tekninen lautakunta

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	56 748 454	57 079 415	49 939 528	-12,5	50 268 654	50 601 071
Myyntituotot	25 018 300	24 374 334	16 970 958	-30,4	16 970 958	16 970 958
Maksutuotot	1 475 487	6 000	6 000	0,0	6 000	6 000
Tuet ja avustukset	164 025	40 000	50 000	25,0	50 000	50 000
Muut toimintatuotot	30 090 642	32 659 081	32 912 570	0,8	33 241 696	33 574 113
Valmistus omaan käyttöön	2 888 446	2 706 208	1 750 000	-35,3	1 750 000	1 750 000
Toimintakulut	-55 146 122	-56 337 841	-48 345 078	-14,2	-48 787 130	-49 242 443
Henkilöstökulut	-14 760 481	-15 024 891	-14 735 061	-1,9	-15 177 113	-15 632 426
Palkat ja palkkiot	-11 567 017	-11 973 429	-11 658 789	-2,6	-12 008 553	-12 368 809
Henkilösivukulut	-3 193 464	-3 051 462	-3 076 272	0,8	-3 168 560	-3 263 617
Eläkekulut	-2 805 376	-2 667 957	-2 610 605	-2,1	-2 688 923	-2 769 591
Muut henkilösivukulut	-388 088	-383 505	-465 667	21,4	-479 637	-494 026
Palvelujen ostot	-22 980 294	-23 030 352	-15 469 378	-32,8	-15 469 378	-15 469 378
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 591 632	-6 486 229	-6 346 644	-2,2	-6 346 644	-6 346 644
Avustukset	-116 567	-90 000	-80 000	-11,1	-80 000	-80 000
Muut toimintakulut	-10 697 148	-11 706 369	-11 713 995	0,1	-11 713 995	-11 713 995
Toimintakate	4 490 778	3 447 782	3 344 450	-3,0	3 231 524	3 108 627

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluu seuraavat palvelualueet:

Toimialan hallinto ja kehittäminen vastaa toimialan johto- ja kehittämistehtävistä sekä hallinto- ja talouspalveluista. Lisäksi palvelualue huolehtii pysäköinninvalvonnan järjestämisestä sekä toimialaan liittyvistä tietopalveluista. Palvelualueen menoihin sisältyy aluepelastuslaitoksen Hyvinkään maksuosuus.

Teknisen keskuksen tehtäväkenttä on laaja. Se suunnittelee yleisiin alueisiin liittyvät rakenteet ja vastaa niiden rakennuttamisesta ja ylläpitämisestä. Lisäksi tekninen keskus huolehtii vesihuoltoverkoston, urheilu- ja liikuntapaikkojen sekä muiden maa-, vesi- ja ympäristörakenteiden teknisistä selvityksistä ja suunnitelmista sekä rakennuttamisesta ja kaupungin luonnonvaroista sekä maa- ja metsätaloudesta.

Keskuksen tehtäviin kuuluu myös toimivaltaisen joukkoliikenneviranomaisen tehtävät ja huolehtiminen liikennejärjestelmästä sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja valistustyöstä. Keskus huolehtii kaupunkiyhteisön teknisistä palveluista pääasiassa kaupungin omalla henkilöstöllä. Myös ateria- ja puhtauspalvelut kuuluvat osaksi teknistä keskusta.

Tilakeskuksen tehtävänä on huolehtia kiinteistöjen ja toimitalaomaisuuden hallinnasta, ylläpidosta ja teknisestä kehittämisestä. Palvelualue vastaa toimitila- ja talonrakennushankkeiden suunnitteluttamisesta, rakennuttamisesta ja peruskorjauksista. Tilakeskus järjestää kaupungin palvelutuotannon tarvitsemat toimitilat ja vastaa niiden hankinnasta. Tilakeskus vastaa vuokratason määrittämisestä, sisäisestä ja ulkoisesta vuokrankannosta ja tilojen vuokraamisesta ulkopuolisille toimijoille.

Hallinto ja kehittäminen

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	899 573	924 000	561 600	561 600	-39,2	561 600	561 600
Toimintakulut	-4 514 726	-4 775 651	-5 163 158	-5 163 158	8,1	-5 308 759	-5 458 466
Toimintakate	-3 615 153	-3 851 651	-4 601 558	-4 601 558	19,5	-4 747 159	-4 896 866

Toiminnan kuvaus

Palveluiden tarkoitus on taata hyvä hallinto sekä sen läpinäkyvyys ja ajantasaisuus, toimialan palvelualueiden mahdollisimman sujuva toiminta sekä asiakaspalvelu kaupungin sisäisille ja ulkoisille asiakkaille.

Hallinnon keskeisiä tehtäviä ovat päätöksenteon tuki, asiakaspalvelu, talous- ja hankintapalvelut, henkilöstöasiat, tietopalvelut sekä kaupungin pysäköinninvalvonta. Toimialan hallinnon kuluista katetaan myös Hyvinkään maksuosuus Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Tekniikan ja ympäristön hallinnossa ja kehittämisessä keskitytään voimakkaasti asiakaspalvelun kehittämiseen, jonka rooli kasvaa edelleen erityisesti aulapalveluiden siirtymisen myötä (1.8.2019). Myös puhelimitse tapahtuvaan palveluun tehdään parannuksia ja jo käytössä olevaa D365-järjestelmää hyödynnetään monipuolisesti.

Rakenteellisesti iso muutos on kirjaamon siirtyminen kaupunginkanslian alaisuuteen 1.1.2020 alkaen. Muutos tarkoittaa asianhallintasihteerin tehtävän siirtymistä kirjaimotiimin alaisuuteen. Tämä siirtymä jättää merkittävän tehtäväkentän kuitenkin myös tekymille muun muassa Twebiin liittyvien asioiden koordinoinnin osalta. Lisäksi tekniikan ja ympäristön toimialan viestintäkoordinaattori siirtyi kaupungin viestinnän alaisuuteen keväällä 2019.

Tekniikan ja ympäristön hallinnon osalta ei esitetä muutoksia todelliseen resursointiin. Jo toteutuneet muutokset ovat luonteeltaan kaupungin sisäisiä siirtoja. Pysäköinnintarkastuksessa työskentelee vuonna 2020 keskimäärin kolme tarkastajaa, eikä muutoksia resursointiin esitetä.

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen maksuosuuden nousu 112 000 eurolla kasvattaa osaltaan hallinnon ulkoisia kuluja.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	15,5	16,0	19,0	3,0
Määräaikaiset	1,5			0,0
Yhteensä	17,0	16,0	19,0	3,0

Tekninen keskus

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	23 978 042	21 616 102	17 337 958	17 337 958	-19,8	17 337 958	17 337 958
Valmistus omaan käyttöön	2 030 569	1 861 208	1 085 000	1 085 000	-41,7	1 085 000	1 085 000
Toimintakulut	-31 214 620	-28 748 969	-24 386 960	-24 386 960	-15,2	-25 074 672	-25 781 778
Toimintakate	-5 206 009	-5 271 659	-5 964 002	-5 964 002	13,1	-6 651 714	-7 358 820

Toiminnan kuvaus

Toteuttaa kunnallistekniset investoinnit kunnallistekniikan rakentamishjelman mukaisesti ja ylläpitää ja hallinnoi kaupungin taajamien katu-, viher- ja liikuntapaikka-alueita ja muita kaupungin yleisiä alueita. Tekniselle keskukselle kuuluu osaltaan viranomais- ja lupapalveluita. Tekninen keskus myös tuottaa ateria- ja puhtauspalvelut kaupungin toimialoille.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Teknisen keskuksen organisaatio uudistuu 1.1.2020, kun entisen organisaation yksiköt Tekninen keskuksen Kunta-tekniikka ja Teknisen palvelukeskuksen Infrapalvelut ja Ateria- ja puhtauspalvelut yhdistyvät uudeksi Tekniseksi keskuksiksi. Samalla purkautuu toimialan sisäinen tilaaja-tuottaja -malli.

Vuoden 2020 painopistealueena on uudistuneen organisaation toiminnan vakiinnuttaminen, vastuiden selkeyttäminen ja yhteistyön kehittäminen.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	37,5	256,0	256,0	0,0
Määräaikaiset	2,5		0,8	0,8
Yhteensä	40,0	256,0	256,8	0,8

Vuoden 2020 tunnuslukuja

Päiväkoti- ja koululounaat kpl/vuosi

1 364 596

Siivottavat neliöt m²/vuosi

120 172

Kunnossa pidettävät liikennealueet, ha

283

Viheralueet, ha

120

Tilakeskus

	TP2018	TA2019	LTK2020	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	31 870 838	33 384 313	31 813 635	32 039 970	-4,0	32 360 370	32 683 973
Valmistus omaan käyttöön	857 878	845 000	665 000	665 000	-21,3	665 000	665 000
Toimintakulut	-19 416 776	-21 658 221	-19 057 318	-18 794 960	-13,2	-19 324 978	-19 869 942
Toimintakate	13 311 940	12 571 092	13 421 317	13 910 010	10,7	13 700 392	13 479 031
Poistot	-6 798 454	-6 700 729	0				
Rahoitustuotot- ja kulut	-6 663 502	-6 716 407	0				
Tilikauden ylijäämä	-150 016	-846 044	0				

Toiminnan kuvaus

Tilakeskus hallitsee kaupungin omistamia ja vuokralle ottamia toimitiloja ja vastaa tilojen hankkimisesta, myymisestä, vuokraamisesta, kiinteistönpidosta, suunnittelusta sekä rakennuttamisesta.

Toiminnan pääpainopisteet:

- Toimitilojen hallinnointi ja kehittäminen
- Tilahankkeiden ohjelmointi, rakennuttaminen, isännöintipalvelut ja kiinteistöjen hoito ja huolto
- Terveiden, toimivien ja viihtyisien tilojen tuottaminen ja ylläpito käyttäjille sekä tilojen arvon säilyttäminen
- Sisäisen ja ulkoisen vuokrauspalvelun järjestäminen

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Kaupungin suuret investoinnit: Kipinä, Metsäkaltevatlo ja loppuvuodesta 2019 käynnistytävä uimalan laajennus pitävät, "normaalitöiden" ohella, tilakeskuksen henkilökunnan täystyöllistettynä myös tulevana vuonna. Lisäapuja tullaan tarvittaessa hankkimaan puitesopimuskumppaneiden avulla.

Tilaaja-tuottajamallin purku ja organisaatiomuutos yleensä mahdollistavat paremmat sijaisuus- ja varamiesjärjestelyt ja parantavat sitä kautta tilakeskuksen toimintavarmuutta kaikissa tilanteissa.

Kipinä ja Metsäkaltevatlo valmistuvat loppuvuodesta, mutta eivät vielä merkittävästi lisää talousarviovuoden käyttötalouden tuottoja ja kuluja.

Sähkön ja lämmön hinta nousee 3-4 %, mikä kasvattaa toimintakuluja yli 115.000 eurolla.

Hyvinkään Lämpövoiman operoima kiinteistöjen keskusvalvomo on otettu käyttöön. Sitä laajennetaan kaupungin tiloihin asteittain, kunhan automaatiojärjestelmät saadaan kunnostettua etäsäädettävään valmiuteen.

Kiinteistökatsastuskäytäntö aloitetaan ja ainakin aluksi oman henkilöstön voimin. Katsastuksilla pyritään parempaan ennakoitavuuteen tulevissa peruskorjauksissa ja -parannuksissa sekä entistä parempaan sisäilmalaatuun.

Eläköitymiset jatkuvat. Niiden osalta töiden organisoinnit ja mahdolliset rekrytoinnit päätetään tapauskohtaisesti.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	12,0	48,0	48,0	0,0
Määräaikaiset	0,0		0,5	0,5
Yhteensä	12,0	48,0	48,5	0,5

Ympäristölautakunta

Ympäristökeskus

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Toimintatuotot	860 329	856 300	873 800	2,0	873 800	873 800
Myyntituotot	68 879	49 500	50 400	1,8	50 400	50 400
Maksutuotot	777 685	770 800	787 400	2,2	787 400	787 400
Tuet ja avustukset	3 841	31 000	0		0	0
Muut toimintatuotot	9 924	5 000	36 000	620,0	36 000	36 000
Valmistus omaan käyttöön			0		0	0
Toimintakulut	-1 851 500	-1 810 565	-1 807 662	-0,2	-1 857 656	-1 909 196
Henkilöstökulut	-1 295 204	-1 311 987	-1 385 862	5,6	-1 427 438	-1 470 261
Palkat ja palkkiot	-1 042 190	-1 060 729	-1 115 358	5,2	-1 148 819	-1 183 283
Henkilösivukulut	-253 014	-251 258	-270 504	7,7	-278 619	-286 978
Eläkekulut	-214 666	-217 301	-226 297	4,1	-233 086	-240 078
Muut henkilösivukulut	-38 348	-33 957	-44 207	30,2	-45 533	-46 899
Palvelujen ostot	-361 401	-324 044	-300 664	-7,2	-309 083	-317 799
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 853	-21 600	-14 900	-31,0	-14 900	-14 900
Avustukset	-1 800	-2 000	-2 000	0,0	-2 000	-2 000
Muut toimintakulut	-174 242	-150 934	-104 236	-30,9	-104 236	-104 236
Toimintakate	-991 171	-954 265	-933 862	-2,1	-983 856	-1 035 396

Toiminnan kuvaus

Ympäristökeskus on palvelu- ja tulosalue, joka huolehtii kaupungin rakennusvalvonta-, ympäristön ja luonnonsuojelu-, asuntotoimen-, ympäristöterveydenhuoltopalveluista viranomaistehtävineen.

Ympäristölautakunta, hallinnon tehtävänä on palvelualueen lautakunta-, hallintopalvelujen tuottaminen sekä ympäristökeskuksen toiminnan johtaminen, kehittäminen, valvonta ja ohjaus kaupungin ja toimialan yhteisten periaatteiden, tulos- ja palvelutavoitteiden mukaisesti.

Ympäristöpalvelu huolehtii ympäristön- ja luonnonsuojelusta sekä niihin liittyvästä tiedotuksesta ja valistuksesta, ympäristön tilan seurannasta, ympäristönsuojeluhankkeiden toteuttamisesta sekä lupa- ja valvontaviranomaispalveluista tavoitteena turvata terveellinen, turvallinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö sekä monipuolinen ja ekologisesti kestävä luonnonympäristö. Keskeisenä toiminta-ajatuksena on ennaltaehkäisevä ympäristönsuojelutyö. Kestävän kehityksen toimintaa ja kaupunkiorganisaation ympäristönhallintaa ohjataan ympäristöpalvelusta.

Ympäristöterveydenhuolto on osa ennaltaehkäisevää perusterveydenhuoltoa, jossa riskit huomioiden valvotaan viime kädessä ihmisen terveyteen vaikuttavaa elinympäris-

töä. Ympäristöterveydenhuoltoon kuuluvat terveydensuojelun, elintarvikkeiden, tupakkalain ja eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonta sekä eläinlääkäripalvelut.

Rakennusvalvonnan tehtävänä on maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetyllä tavalla valvoa rakentamista ja rakennettua ympäristöä sekä kaavoituksen toteutumista. Rakennusvalvonta antaa rakentamisen neuvontaa ja ohjausta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat ja suorittaa lupiin liittyvät tarkastukset. Rakennusvalvonnalle kuuluvat myös asumiseen liittyvät viranomaistehtävät, kuten asukasvalintojen valvonta sekä korkotukilainat.

Toiminnan painopisteet ja keskeiset muutostekijät

Ympäristöpalvelun käytettävissä olevia voimavaroja kohdennetaan uudella, toimintaa tehostavalla ja resurssiviisaalla tavalla. Toimenpiteet eivät lisää ympäristöpalvelun nykyisiä kustannuksia. Tällä hetkellä ympäristöpalvelun toimintakyky on häiriöille altis eikä toiminta ole riittävällä tasolla vastaamaan tulevia kehittämistarpeita. Ympäristöpalvelun tehtävät jakautuvat ympäristönsuojelun edistämistehtäviin ja laillisuusvalvonnan viranomaistehtäviin sekä yhä enenevässä määrin Ympäristöfoorumia ja kestävän kehityksen tiekartan toteuttamista tukeviin ympäristöviestinnän ja -neuvonnan tehtäviin. Kestävän kehityksen ja resurs-

siviisäuden kehitystyö edellyttää vahvaa sisäisen ja ulkoisen ympäristöviestinnän tukea ja asiantuntijuuden laajentamista. Suunniteltuja Hyvinkään Ympäristöntila 2020-kat-
sausta, sekä Hyvinkään pohjavesialueen suojelusuunnitelmaa laadittaessa tarvitaan asiantuntevaa ympäristöviestintää ja neuvontaa kansalaisten osallistamiseksi ja ympäristötietoisuuden vahvistamiseksi. Em. selvitysiin ja palvelutason ylläpitämiseen ja varaudutaan siirtämällä palkkakuluihin määrärahoja mm. palveluiden ostoista. Suojelusuunnitelmatyön kustannuksista puolet saadaan takaisin avustuksena ELY-keskukselta.

Rakennuslupa- ja valvontaprosesseja kehitetään tietomallipohjaiseksi. Samalla rakennusvalvonnan digitaalista asiointialustaa kehitetään tukemaan entistä paremmin seudullista ja valtakunnallista yhteistyötä. Työlle haetaan ulkopuolista hankerahoitusta. Kehitystyötä tehdään yhteistyössä muiden kuntien, erityisesti Järvenpään, Vantaan ja Oulun rakennusvalvonnan sekä ympäristöministeriön ja ohjelmistotoimittajien kanssa. Työn tuloksena rakennusvalvontaprosessit ovat

entistä sujuvampia ja valtakunnallisesti yhtenäisempiä. Lisäksi eri kunnissa olevaa asiantuntemusta voidaan tarvittaessa hyödyntää helposti paikallisiin tarpeisiin. Uusien toimintamallien kehittäminen ja niihin siirtyminen tarvittavan asiantuntemuksen hankkimista rakennusvalvontaan sekä nykyisen henkilöstön kouluttamista uuden ajan vaatimuksiin. Kehitystyö ajoittuu vuosille 2020-2023.

Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin jatkamiseen varaudutaan määräraikaisen henkilön palkkakuluihin.

Pääministeri Antti Rinteen hallitusohjelman mukaan ympäristöterveydenhuollon järjestäminen osana sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta selvitetään. Selvitystyö vaatii työpanosta ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiltä. Mikäli ympäristöterveydenhuollon järjestämistä päätetään muuttaa, tulee muutokseen valmistautuminen ja sen läpivieminen vaatimaan huomattavasti resursseja ympäristöterveydenhuollon valvontayksiköiltä usean vuoden ajan.

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos
Vakinaiset	23,0	22,5	22,5	0,0
Määräaikaiset	3,0	1,5	1,5	0,0
Yhteensä	26,0	24,0	24,0	0,0

Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous
Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

KOHDERAHOITTEISTEN TEHTÄVIEN KÄYTTÖTALOUS

Kuntaliiton julkaiseman talousarviosuosituksen mukaan kohderahoitteisten tehtäväalueiden käyttötalous tulee erottaa budjettirahoitteisista tehtävistä. Kohderahoitteisella tehtävällä tarkoitetaan palvelun tuottajia, jotka rahoittavat toimintansa kokonaan tai osittain korvauksista palvelun tilaajilta. Organisointimuotona voi olla nettoyksikkö, muu taseyksikkö tai liikelaitos.

Seuraavassa on esitetty tilakeskuksen ja ateria- ja puhtauspalvelun tehtäväalueet erillisinä.

Yksiköt sisältyvät myös ao. toimialojen talousarvioesityksiin.

Liikelaitoksena toimivan Hyvinkään Veden talousarvio on esitetty kokonaan erillään kaupungin talousarviosta, koska liikelaitoksen johtokunta päättää itsenäisesti omasta talousarviostaan.

TILAKESKUS	TP 2018	TA 2019	TA 2020
TOIMINTATUOTOT	29 156 174	30 439 313	32 039 970
Myyntituotot	12 267		120 000
Tuet ja avustukset	2 500		
Muut toimintatuotot	29 141 407	30 439 313	31 919 970
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	158 964	45 000	665 000
TOIMINTAKULUT	-16 260 577	-18 144 176	-18 794 960
Henkilöstökulut	-725 699	-749 503	-3 054 193
Palvelujen ostot	-4 490 961	-4 439 806	-2 628 543
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 604 826	-3 651 180	-3 992 400
Muut toimintakulut	-7 439 091	-9 303 687	-9 119 824
TOIMINTAKATE	13 054 561	12 340 137	13 910 010
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-6 663 502	-6 716 407	0
Muut rahoituskulut	-6 663 502	-6 716 407	0
VUOSIKATE	6 391 059	5 623 730	13 910 010
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-6 798 454	-6 700 729	-7 325 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 774 541	-6 700 729	-7 325 000
Kertaluonteiset poistot	-23 913		
TILIKAUDEN TULOS	-407 395	-1 076 999	6 585 010

ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT	TP 2018	TA 2019	TA 2020
TOIMINTATUOTOT	10 565 904	9 342 434	8 632 505
Myyntituotot	10 528 104	9 302 434	8 632 505
Tuet ja avustukset	37 800	40 000	0
TOIMINTAKULUT	-10 466 188	-9 297 652	-8 616 309
Henkilöstökulut	-5 203 861	-4 946 402	-5 011 768
Palvelujen ostot	-3 575 511	-2 546 737	-1 903 091
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-997 620	-1 213 883	-1 083 014
Muut toimintakulut	-689 196	-590 630	-618 436
TOIMINTAKATE	99 716	44 782	16 196

Käyttötalous toimielimittäin, yhteenveto

	TP 2018	TA 2019	LTK 2020	TA 2020
Kaupunginvaltuusto				
Toimintatuotot				
Toimintakulut	-156 623	-199 813	-151 776	-151 776
Toimintakate	-156 623	-199 813	-151 776	-151 776
Tarkastuslautakunta				
Toimintatuotot	12 832	16 618	2 500	2 500
Toimintakulut	-149 132	-163 097	-163 552	-163 552
Toimintakate	-136 300	-146 479	-161 052	-161 052
Keskusvaalilautakunta				
Toimintatuotot	79 880	154 198	0	0
Toimintakulut	-64 192	-154 212	0	0
Toimintakate	15 688	-14	0	0
Kaupunginhallitus				
Toimintatuotot	6 651 289	4 558 355	4 008 740	4 008 740
Toimintakulut	-2 786 132	-148 954 026	-160 330 164	-161 038 837
Toimintakate	3 865 157	-144 395 671	-156 321 424	-157 030 097
Konsernipalvelut ja hallinto				
Toimintatuotot	3 040 632	3 750 294	2 718 560	2 718 560
Valmistus omaan käyttöön	155	0	0	0
Toimintakulut	-11 046 690	-14 980 852	-14 058 067	-14 058 067
Toimintakate	-8 005 903	-11 230 558	-11 339 507	-11 339 507
Sosiaali- ja terveyslautakunta				
Toimintatuotot	113 275 883	0	0	0
Toimintakulut	-264 460 671	0	0	0
Toimintakate	-151 184 788	0	0	0
Opetuslautakunta				
Toimintatuotot	5 482 676	5 906 037	6 176 100	6 176 100
Toimintakulut	-81 414 912	-83 307 802	-83 829 340	-84 015 272
Toimintakate	-75 932 236	-77 401 765	-77 653 240	-77 839 172
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta				
Toimintatuotot	2 065 245	1 691 400	1 721 700	1 721 700
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-13 206 989	-12 865 795	-13 131 511	-13 283 506
Toimintakate	-11 141 744	-11 174 395	-11 409 811	-11 561 806
Tekninen lautakunta				
Toimintatuotot	56 748 453	57 079 415	49 713 193	49 939 528
Valmistus omaan käyttöön	2 888 446	2 706 208	1 750 000	1 750 000
Toimintakulut	-55 146 123	-56 539 340	-48 607 436	-48 345 078
Toimintakate	4 490 776	3 246 283	2 855 757	3 344 450
Ympäristölautakunta				
Toimintatuotot	860 329	856 300	873 800	873 800
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 851 500	-1 819 065	-1 807 662	-1 807 662
Toimintakate	-991 171	-962 765	-933 862	-933 862
Toimintatuotot	188 217 219	74 012 617	65 214 593	65 440 928
Valmistus omaan käyttöön	2 888 601	2 706 208	1 750 000	1 750 000
TOIMINTAMENOT	-430 282 964	-318 984 002	-322 079 508	-322 863 750
Toimintakate	-239 177 144	-242 265 177	-255 114 915	-255 672 822

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto

	Sitovuus	Määrärahat	Tuloarviot
Käyttötalousosa			
Päätöksenteko			
Kaupunginvaltuusto	N	152	
Tarkastuslautakunta	N	161	
Keskusvaalilautakunta	N	0	
Kaupunginhallitus	N	875	
Kaupungin johto	N	665	
Demokratia ja johdon tuki	N	1 198	
Omaisuuksien tuotot	N		4 000
Sosiaali- ja terveyspalvelut	N	158 292	
Konsernipalvelut ja hallinto			
Elinvoima	N	4 631	
Henkilöstö	N	2 895	
Talous	N	3 813	
Sivistystoimi			
Hallinto ja kehittäminen	N	823	
Perusopetus	N	42 454	
Yleissiv. koulutus ja työpajatoim.	N	8 285	
Varhaiskasvatuspalvelut	N	26 277	
Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta	N	11 562	
Tekninen ja ympäristö			
Tekn.hallinto ja kehittäminen	N	4 602	
Tekninen keskus	N	5 964	
Tilakeskus	N		13 910
Ympäristökeskus	N	934	
Tuloslaskelmaosa			
Verotulot	B		209 491
Valtionosuudet	B		58 034
Korkotulot	B		60
Muut rahoitustulot	B		1 557
Korkomenot	B	2 088	
Muut rahoitusmenot	B	110	
Satunnaiset erät	B		
Investointiosa			
Maa- ja vesialueet	B	1 500	1 500
Rakennukset	B	29 878	270
Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	6 910	0
Koneet ja kalusto	B	1 085	0
Aineettomat hyödykkeet	B	600	0
Rahoitusosa			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys			
Antolainasaamisten vähennys			
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			44 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		14 180	
Lyhytaikaisten lainojen muutos			
Vaikutus maksuvalmiuteen		2 888	
Talousarvion loppusumma		332 822	332 822

N = sitovuus nettomääräraha/-tuloarvio, B = bruttomäärä/-tuloarvio

Hyvinkään Vesi

Kunnallinen liikelaitos

Hyvinkään Vesi

Kunnallinen liikelaitos

Tuloslaskelma	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos%	TS2021	TS2022
Liikevaihto	10 187 266	10 308 214	9 894 951	-4,0	9 894 951	9 894 951
Valmistus omaan käyttöön	193 378	147 500	174 500	18,3	105 000	135 000
Liiketoiminnan muut tuotot	7 900	0	0		0	0
Materiaalit ja palvelut	-2 579 817	-2 857 181	-2 764 598	-3,2	-2 803 860	-2 751 200
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 184 977	-1 285 357	-1 391 448	8,3	-1 350 480	-1 300 500
Palvelujen ostot	-1 394 840	-1 571 824	-1 373 150	-12,6	-1 453 380	-1 450 700
Henkilöstökulut	-1 750 025	-1 894 274	-1 854 851	-2,1	-1 920 956	-1 915 287
Palkat ja palkkiot	-1 351 364	-1 487 854	-1 451 935	-2,4	-1 505 287	-1 545 287
Henkilösivukulut	-398 661	-406 420	-402 916	-0,9	-415 669	-370 000
Poistot ja arvonalentumiset	-4 668 872	-4 767 870	-4 794 920	0,6	-4 617 666	-4 617 666
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 668 872	-4 756 560	-4 794 920	0,8	-4 617 666	-4 617 666
Arvonalentumiset, kerral.poistot		-11 310		-100,0		
Liiketoiminnan muut kulut	-501 633	-570 900	-476 041	-16,6	-436 100	-571 900
Liikeylijäämä	888 197	365 489	179 041	-51,0	221 369	173 898
Rahoitustuotot ja -kulut	-543 079	-540 500	-642 250	18,8	-639 650	-639 650
Korkotuotot	0					
Muut rahoitustuotot	3	2 700	300	-88,9	2 700	2 700
Korkokulut	0	0	0			
Korvaus peruspääomasta	-543 000	-543 000	-642 350	18,3	-642 350	-642 350
Muut rahoituskulut	-82	-200	-200			
Ylijäämä ennen varauksia	345 118	-175 011	-463 209	164,7	-418 281	-465 752

Toiminta-ajatus ja keskeiset tehtävät

Hyvinkään Veden palvelut kattavat noin 95 % kuntalaisista. Vedenottoilla tuotetaan n. 3.000.000 m³ korkealaa-tuista talousvettä ja johdetaan asiakkaiden kulutuspaikoille. Noin 4.000.000 m³ jätevettä johdetaan pois asiakkaiden kulutuspaikoilta ja käsitellään vaativien ympäristölupa-ehdojen mukaisesti. Noin 5.000.000 m³ hulevettä johdetaan asiakkaiden kiinteistöiltä vesistöihin vuosittain. Palveluista laskutetaan vähintään neljä kertaa vuodessa kaikkia asiakkaita. Hyvinkään Vedessä työskenteli vuonna 2019 keskimäärin 33 ihmistä. Keskeisenä toiminta-ajatuksena on, että tuottamamme vesihuoltopalvelut tehdään tehokkaasti ja ympäristöystävällisesti. Sähköisiä järjestelmiä käytetään laajasti mm. asiakastietojärjestelmissä, laskutuksessa, tiedottamisessa, kunnossapitojärjestelmissä, automaatioissa ja kaukovalvonnassa.

Talousarvion perustelut

Talousveden myyntitrendi osoittaa laskemisen merkkejä. Vuonna 2018 veden ja jäteveden myyntitulot kasvoivat 0,2 % vuoteen 2017 verrattuna. Vuonna 2019 veden myynti on laskenut 0,6 % edellisvuoteen verrattuna ensimmäisen

vuosipuoliskon aikana. Vuoden 2020 talousarvion perusteeksi valittiin vuoden 2018 veden ja jäteveden myynti 0,2 %:n laskulla.

Menoja vuodelle 2020 arvioidaan lisäävän mm. sähkön ja vedenkäsittelykemikaalien hinnannousut. Sisäiset veloitukset budjetoitiin aikaisempia vuosia pienemmiksi. Kalustoa on vähennetty ja budjettilaskentaa tarkennettu.

Rakenteelliset muutokset ja palvelujen kehittämisen vuonna 2020

Hyvinkään Veden toiminnot ja henkilökunta siirrettiin eväällä 2018 yhteen saman katon alle Kaltevan jätevedenpuhdistamon henkilökuntaa lukuun ottamatta. Gasum Oy:n entinen Hyvinkään varikko osoitteessa Kerkkolankatu 42 on nykyisin vesihuoltolaitoksen asemapaikka. Kerkkolankatu 42 tilat on rakennettu 1980-luvulla. Tilat ovat vesilaitostoimintaa ajatellen osoittautuneet pääosin asianmukaisiksi.

Verkoston laskuttamattoman veden määrä on huolestuttavalla tasolla. Laskuttamaton vesi on mm. palokunnan sammutusvettä, verkoston huuhteluihin käytettyä vettä ja vuotovesiä. Yksiselitteistä syytä laskuttamattoman veden suureen määrään ei ole löydetty. Puhdasvesipuolella laskuttamattoman veden osuus tuotannosta oli vuonna 2015 22,6%, vuonna 2016 29,9%, vuonna 2017 31,9% ja vuonna 2018 30%. Jätevesipuolella laskuttamattoman veden osuus oli vastaavasti vuonna 2015 38,9%, vuonna 2016 41,0% ja vuonna 2017 ja 2018 44,0%. Nämä em. luvut indikoivat ainakin osittain verkoston huonoa kuntoa. Verkoston kunnon kartoitukseen ja ns. heikkojen paikkojen etsintään ollaan panostettu vuoden 2019 aika mm. muuttamalla henkilökunnan tehtäväkuvia. Työ jatkuu.

Kaltevan jätevedenpuhdistamolla on merkittävä rooli Vantaanjoen veden laadulle. Puhdistamo on toiminut hyvin, lupaehtojen ylityksiä ei ole tapahtunut. Puhdistamon betoniset altaat ovat jo vanhat. Betonialtaiden kunto on pieni arvoitus. Kesällä 2018 käynnistetty teknologia-arviointi on päättynyt. Tavoitteenamme on, että ulkoaltaiden betonirakenteet saadaan korjattua lähivuosina. Vuodelle 2020 on budjetoitu altaiden suunnittelu.

Talousvedentuotannossa keskitytään laitosten ylläpitoon ja talousveden laadun turvaamiseen sekä veden riittävyyden selvittämiseen.

Viestintä on avainasemassa. Tiedottamista pyritään edelleen kehittämään ja tehostamaan.

Merkittävät investoinnit

Vesihuoltoverkoston korjausrakentamista suunnitellaan mm. tehtäväksi Sonninmäessä, Kruununpuistossa ja Sähkökadulla. Hikiän vedenottamolta tuleva vesijohto on merkitykseltään suuri ajatellen veden riittävyyttä. Hikiän vesijohtoon kuntotutkimusta tehdään juuri samaan aikaan talousarviovalmistelun kanssa. Tuloksia em. tutkimuksesta odotetaan saatavan marraskuussa 2019. Vesihuoltoverkoston uudisrakentamista tehdään uusille asemakaava-alueille. Ammattikoulun vesitornin kohtaloa pohditaan.

Henkilöstö

Hyvinvoiva ja motivoitunut henkilöstö on sellainen voimavara, että siitä hyötyvät sekä asiakkaamme että kaupunki työnantaja. Suurin hyötyjä on kuitenkin työntekijän itse. Eri-laisia koulutustilaisuuksia henkilöstöryhmille tullaan tarjoamaan ja niihin kannustetaan myös osallistumaan. Ammattitaidon ja työmotivaation ylläpito mahdollistaa ns. ajan hermolla pysymisen.

Toimintaa kuvaava mittari

Tunnusluvut	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos	TS2021	TS2022
Peruspääoma						
Korollinen	11 075 000	11 075 000	11 075 000	0	11 075 000	11 075 000
Koroton	16 534 830	16 534 830	16 534 830	0	16 534 830	16 534 830
Laskutettu vesi, m ³	2 436 504	2 437 290	2 432 415	-4 875	2 432 415	2 432 415
Laskutettu jätevesi, m ³	2 329 259	2 387 140	2 382 365	-4 775	2 382 365	2 382 365
Vesimaksu, €/m ³	1,45	1,45	1,45	0,00	1,45	1,45
Jätevesimaksu, €/m ³	2,32	2,32	2,32	0,00	2,32	2,32

Henkilöstömäärä	TP2018	TA2019	TA2020	Muutos	TS2021	TS2022
Vakinaiset	33,0	33,0	31,0	-2,0	32,0	32,0
Määräaikaiset	4,0	3,0	3,0	0,0	3,0	3,0
Yhteensä	37,0	36,0	34,0	-2,0	35,0	35,0

Investoinnit, netto	TA2019	TA2020	TS2021	TS2022	TS2023	TS2024
Verkoston rakentaminen						
Korvausinvestoinnit	-2 400 000	-3 150 000	-1 500 000	-1 500 000	-2 700 000	-2 350 000
Uudisrakentaminen	-1 000 000	-300 000	-1 200 000	-1 200 000	-1 100 000	-1 300 000
Laitosinvestoinnit						
Vesilaitos	-335 000	-740 000	-200 000	-200 000	-630 000	-450 000
Puhdistamot	-1 700 000	-200 000	-1 500 000	-1 500 000	-600 000	-900 000
Yhteensä	-5 435 000	-4 390 000	-4 400 000	-4 400 000	-5 030 000	-5 000 000

h

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma

Verotulot

Valtionosuudet

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma on koko kaupungin kokonaistaloudellinen laskelma, joka osoittaa tulo- ja meno-eräiden riittävyyden palvelujen järjestämisestä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Kaupungin tuloslaskelmaan on yhdistelty kohde- ja budjettirahoitteisten tehtävien erät, Ateria- ja puhtauspalvelut- sekä Tilakeskus. Koko kaupungista on lisäksi laadittu erillinen tuloslaskelma, johon on yhdistelty edellä mainittujen lisäksi Hyvinkään Vesi -liikelaitos. Yhdistelystä koko kaupungin tuloslaskelmasta esitetään myös ulkoinen tuloslaskelma, jossa on vähennetty kaupungin sisäiset ja kaupungin ja liikelaitoksen väliset tapahtumat.

Tuloslaskelman välituloksina esitetään toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä. Tuloslaskelman toimintakate kertoo paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Lisäksi verorahoituksella rahoitetaan rahoitusmenoja. Vuosikatteesta käy ilmi paljonko tulo- ja meno-eräiden investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos saadaan vähentämällä vuosikatteen poistot. Tämän jälkeen esitetään varausten muutos. Näiden jälkeen tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kaupungin omaa pääomaa.

Taloussuunnitelman 2020 tuloslaskelma

Vuosi 2020 on suunniteltu alijäämäiseksi. Alijäämä on suuruudeltaan 4,9 milj. euroa. Alijäämä on selvästi pienempi kuin vuoden 2019 ennustettu alijäämä. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että verorahoituksen oletetaan kasvavan vuodesta 2019.

Vaikka menokasvu näyttää pieneltä, toimintamenojen kasvu on merkittävää vuoden 2017 toteumaan nähden ja jopa 2018 toteumaan nähden, vaikka vuonna 2018 kaupungin menot kasvoivatkin merkittävästi enemmän kuin kunnissa keskimäärin.

Taloussuunnitelman merkittävimmät riskit liittyvät verorahoitusarvioon ja arvioon sosiaali- ja terveystalouksista. Se, mikä on kaupungille kohdistuneiden verovajeiden suuruus vuonna 2019 ja miten ne korjaantuvat vuonna 2020 on epävarmaa. Sosiaali- ja terveystalouksissa epävarmuus liittyy erityisesti erikoissairaanhoidon määrärahaan: kaupungin ja Keskustalon arvio eroaa noin 8 milj. euron verran siitä, mitä HUS arvio.

Taloussuunnitelman 2021-2022 tuloslaskelma

Taloussuunnitelman vuosille 2021-2022 tulot ja toimintamenot on arvioitu siten, että taseeseen ei ala kertymään alijäämää. Teknisesti arvioiden suunnitelman vuosille kertyy ilman tasapainotustoimia noin 10 milj. euron alijäämä. Tämän vuoksi kaupunginhallitus on antanut toimeksiannon laatia kestävä talouden ohjelman talouden tasapainottamiseksi ja nimennyt ohjausryhmän ohjaamaan virkamiesvalmistelua. Ohjelman on tarkoitus valmistua loppukevällä 2020 ja ohjata vuoden 2021 taloussuunnitelman valmistelua. Nyt kyseessä oleva taloussuunnitelma ei ota kantaa tasapainotuksen suuruuteen tai tasapainotuksen keinoihin.

TILIKAUDEN TULOS

-4,9 milj. €
TA 2020

NETTOINVESTOINNIT

38,6 milj. €
TA 2020

TOMINTAKATE

+ 7,3 %
TA 2020/TP 2018

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	98 785	188 217	71 631	71 264	65 215	65 441	66 425	68 291
Myyntitulot	45 549	138 218	26 357	27 027	19 118	19 118	19 118	19 118
Maksutulot	15 346	6 888	4 520	4 800	5 245	5 245	5 245	5 245
Tuet ja avustukset	3 372	2 376	1 235	1 418	1 627	1 627	1 627	1 627
Myyntivoitot	8 932	7 036	4 500	3 000	4 000	4 000	4 375	5 600
Muut toimintatulot	25 587	33 699	35 019	35 019	35 225	35 451	36 060	36 701
Valmistus omaan käyttöön	6 333	2 889	2 706	2 706	1 750	1 750	1 820	1 790
Toimintamenot	-332 588	-430 282	-316 430	-328 383	-322 080	-322 864	-324 935	-330 705
Henkilöstökulut	-116 861	-119 444	-75 051	-77 814	-78 010	-77 904	-80 231	-82 701
Palvelujen ostot	-159 307	-243 746	-192 321	-201 211	-194 750	-195 458	-194 397	-197 001
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 443	-12 128	-9 074	-9 061	-8 553	-8 508	-8 717	-8 948
Avustukset	-14 377	-17 810	-8 860	-8 860	-8 701	-8 701	-8 708	-8 708
Vuokrat	-28 139	-35 479	-30 630	-30 943	-31 583	-31 809	-32 323	-32 777
Muut toimintamenot	-461	-1 674	-494	-494	-483	-483	-560	-570
Toimintakate	-227 470	-239 177	-242 092	-254 412	-255 115	-255 673	-256 690	-260 624
Verotulot	198 343	199 496	207 932	197 132	208 235	209 491	213 469	219 227
Valtionosuudet	51 169	51 806	50 589	52 900	58 767	58 034	58 010	59 167
Rahoitustulot ja -menot	-539	-231	-750	-750	-811	-581	-773	-1 023
Korkotulot	71	65	70	70	70	60	70	70
Muut rahoitustulot	1 540	8 311	8 174	8 174	1 557	1 557	1 554	1 554
Korkomenot	-2 016	-1 834	-2 228	-2 228	-2 328	-2 088	-2 338	-2 588
Muut rahoitusmenot	-135	-6 773	-6 766	-6 766	-110	-110	-60	-60
Vuosikate	21 503	11 896	15 679	-5 130	11 076	11 271	14 016	16 747
Poistot ja arvonalentumiset	-14 543	-14 530	-15 032	-14 912	-15 505	-15 705	-16 682	-16 282
Tilikauden tulos	6 960	-2 635	647	-20 042	-4 429	-4 434	-2 666	464
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)	-5 000							
Rahastojen lis. (-) / väh. (+)	-250							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 710	-2 635	647	-20 042	-4 429	-4 434	-2 666	464

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toim.tulot / toim.menot, %	31,6	44,4	23,5	22,5	20,8	20,8	21,0	21,2
Vuosikate / poistot, %	147,9	81,9	104,3	-34,4	71,4	71,8	84,0	102,9
Vuosikate, €/asukas	460	256	336	-110	236	240	298	355
Kertynyt yli-/alijäämä	11 907	9 272	9 919	-10 770	-15 199	-15 204	-17 871	-17 406
Asukasmäärä 31.12.	46 739	46 504	46 697	46 697	46 882	46 882	47 051	47 222

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki+LL	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	108 991	198 412	81 940	81 573	75 110	75 336	76 320	78 186
Myyntitulot	55 739	148 405	36 663	37 333	29 010	29 010	29 010	29 010
Maksutulot	15 348	6 888	4 522	4 802	5 248	5 248	5 248	5 248
Tuet ja avustukset	3 383	2 384	1 235	1 418	1 627	1 627	1 627	1 627
Myyntivoitot	8 932	7 036	4 500	3 000	4 000	4 000	4 375	5 600
Muut toimintatulot	25 590	33 700	35 019	35 019	35 225	35 451	36 060	36 701
Valmistus omaan käyttöön	6 462	3 082	2 854	2 854	1 925	1 925	1 925	1 925
Toimintamenot	-337 137	-435 114	-321 752	-333 705	-327 175	-327 959	-330 096	-335 943
Henkilöstökulut	-118 757	-121 195	-76 945	-79 708	-79 865	-79 759	-82 152	-84 616
Palvelujen ostot	-160 561	-245 141	-193 893	-202 782	-196 123	-196 831	-195 850	-198 452
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 551	-13 313	-10 359	-10 346	-9 944	-9 899	-10 068	-10 249
Avustukset	-14 384	-17 810	-8 860	-8 860	-8 708	-8 708	-8 708	-8 708
Vuokrat	-28 422	-35 958	-31 166	-31 479	-31 985	-32 211	-32 759	-33 348
Muut toimintamenot	-462	-1 697	-529	-529	-550	-550	-560	-570
Toimintakate	-221 684	-233 620	-236 959	-249 279	-250 141	-250 699	-251 851	-255 832
Verotulot	198 343	199 496	207 932	197 132	208 235	209 491	213 469	219 227
Valtionosuudet	51 169	51 806	50 589	52 900	58 767	58 034	58 010	59 167
Rahoitustulot ja -menot	-1 083	-774	-1 291	-1 291	-1 453	-1 223	-1 413	-1 663
Korkotulot	71	65	70	70	70	60	70	70
Muut rahoitustulot	1 544	8 311	8 177	8 177	1 558	1 557	1 557	1 557
Korkomenot	-2 018	-1 834	-2 228	-2 228	-2 328	-2 088	-2 338	-2 588
Muut rahoitusmenot	-680	-7 316	-7 310	-7 310	-753	-752	-702	-702
Vuosikate	26 746	16 909	20 272	-537	15 408	15 603	18 216	20 900
Poistot ja arvonalentumiset	-19 221	-19 199	-19 800	-19 680	-20 300	-20 500	-21 300	-20 900
Tilikauden tulos	7 524	-2 290	472	-20 217	-4 892	-4 897	-3 084	
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)	-5 000							
Rahastojen lis. (-) / väh. (+)	-250							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 274	-2 290	472	-20 217	-4 892	-4 897	-3 084	

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toim.tulot / toim.menot, %	20,2	46,3	26,4	25,3	23,5	23,6	23,7	23,8
Vuosikate / poistot, %	139,1	88,1	102,4	-2,7	75,9	76,1	85,5	100,0
Vuosikate, €/asukas	572	364	434	-12	329	333	387	443
Kertynyt yli-/alijäämä	30 160	27 870	28 341	7 652	2 760	2 755	-329	-329
Asukasmäärä 31.12.	46 739	46 504	46 697	46 697	46 882	46 882	47 051	47 222

Tuloslaskelma, 1000 € kaupunki+LL, ulkoinen	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toimintatulot	56 111	142 290	37 389	37 022	37 368	37 368	37 743	38 968
Myyntitulot	22 366	118 867	14 154	14 824	13 347	13 347	13 347	13 347
Maksutulot	15 288	6 888	4 522	4 802	5 248	5 248	5 248	5 248
Tuet ja avustukset	3 384	2 384	1 235	1 418	1 627	1 627	1 627	1 627
Myyntivoitot	6 142	7 036	4 500	3 000	4 000	4 000	4 375	5 600
Muut toimintatulot	8 932	7 116	12 978	12 978	13 146	13 146	13 146	13 146
Valmistus omaan käyttöön	6 458	3 082	2 854	2 854	1 925	1 925	1 925	1 925
Toimintamenot	-284 253	-378 992	-277 202	-289 155	-289 433	-289 991	-291 518	-296 725
Henkilöstökulut	-118 733	-121 195	-76 945	-79 708	-79 865	-79 759	-82 152	-84 616
Palvelujen ostot	-129 382	-218 217	-171 389	-180 279	-181 683	-182 392	-181 201	-183 593
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-13 877	-13 028	-10 200	-10 187	-9 767	-9 722	-9 888	-10 066
Avustukset	-14 385	-16 783	-8 860	-8 860	-8 708	-8 708	-8 708	-8 708
Muut toimintamenot	-7 876	-9 770	-9 808	-10 121	-9 410	-9 410	-9 570	-9 742
Toimintakate	-221 684	-233 620	-236 959	-249 279	-250 141	-250 699	-251 850	-255 832
Verotulot	198 343	199 496	207 932	197 132	208 235	209 491	213 469	219 227
Valtionosuudet	51 169	51 806	50 589	52 900	58 767	58 034	58 010	59 167
Rahoitustulot ja -menot	-1 083	-774	-1 291	-1 291	-1 453	-1 223	-1 413	-1 663
Korkotulot	69	65	70	70	70	60	70	70
Muut rahoitustulot	1 001	1 105	918	918	915	915	915	915
Korkomenot	-2 016	-1 834	-2 228	-2 228	-2 328	-2 088	-2 338	-2 588
Muut rahoitusmenot	-137	-110	-50	-50	-110	-110	-60	-60
Vuosikate	26 746	16 909	20 272	-537	15 408	15 603	18 216	20 900
Poistot ja arvonalentumiset	-19 221	-19 199	-19 800	-19 680	-20 300	-20 500	-21 300	-20 900
Tilikauden tulos	7 524	-2 290	472	-20 217	-4 892	-4 897	-3 084	
Vapaaeht. var. lis. (-) / väh. (+)	-5 000							
Rahastojen lis. (-) / väh. (+)	-250							
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 274	-2 290	472	-20 217	-4 892	-4 897	-3 084	

Tavoitteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toim.tulot / toim.menot, %	52,3	38,4	14,5	13,8	13,6	13,5	13,6	13,8
Vuosikate / poistot, %	139,1	88,1	102,4	-2,7	75,9	76,1	85,5	100,0
Vuosikate, €/asukas	572	364	434	-12	329	333	387	443
Kertynyt yli-/alijäämä	30 160	27 870	28 341	7 652	2 760	2 755	-329	-329
Asukasmäärä 31.12.	46 739	46 504	46 697	46 697	46 882	46 882	47 051	47 222

Verotulot

Verotulot, 1000€	TP 2017	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kunnallisvero	173 516	174 257	170 091	183 559	187 680	193 307
Osuus yhteisöveron tuotosta	11 471	11 764	13 456	12 392	12 250	12 381
Kiinteistövero	13 356	13 476	13 585	13 539	13 539	13 539
Yhteensä	198 343	199 497	197 132	209 490	213 469	219 227

Kuntalain 111.5:n mukaan valtuusto päättää viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Veroprosentit tulee ilmoittaa Verohallinnolle marraskuun 17. päivään mennessä seuraavaa varainhoitovuotta varten. Tuloslaskelmaosan verotulossa on budjetoituna kunnan tulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Talousarviossa verotulot budjetoidaan Verohallinnon tilitysten suoritusajankohdan mukaisesti. Talousarviovuoteen kohdistuvia tilityksiä ovat ennakonpidätysten ja ennakonkannon tilitykset kuukausittain, verotusmenettelylain mukaisten verojen tilitykset tilikautta edeltäviltä verovuosilta sekä oikaisutilitykset.

Kuntien verotulot 2020

Ennakonpidätystavan muutoksista ja tulorekisterin ongelmista aiheutuvan verotulojen kertymävajeen on arvioitu pienentävän vuoden 2019 verotuloja, mutta oletetaan, että tilitysvajeesta puolet palautuu vuonna 2020. Verohallinto jatkaa tilitysvajeeseen liittyvien taustojen selvitystyötä. Tässä vaiheessa sekä kuluvan että seuraavan vuoden verotuloennusteiden ajoituksellisiin poikkeavuuksiin liittyy suurta epävarmuutta.

Muun muassa näiden ajoituksellisten tekijöiden vuoksi verotulojen kasvun arvioidaan jäävän kuluvana vuonna 2,2 prosenttiin, mutta kiihtyvän 6,6 prosenttiin vuonna 2020. Verotulojen kasvu jatkuu vuosina 2021–2023 keskimäärin 2,7 prosentin vuosivauhdilla. Verotulojen kasvua ylläpitää muun muassa oletettu ansiotason kasvu.

Kunnan tulovero

Talousarvio on laadittu nykyisen 19,75 tuloveroprosentin mukaan ja siinä on otettu huomioon edellä mainitut epävarmat oletukset verovajeiden korjaantumisesta sekä kaupungin arviot kunnallisverotuottoon vaikuttavien veroprosenttien muutoksista. Kunnallisverotuoton arvioidaan kasvavan yli 13 milj. euroa vuoden 2019 ennustettuun toteumaan.

Yhteisövero

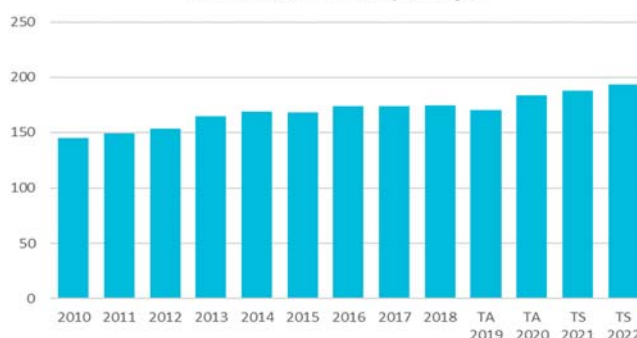
Yhteisöveroa on kertymässä vuonna 2019 noin 13,5 milj. euroa. Kaupungin yhteisöveron ensi vuoden jako-osuus määräytyy verovuosien 2018 ja 2017 perusteella joulukuun lopussa. Talousarviovaiheessa on arvioitu kaupungin yhteisöverosuuden pysyvän edellisten vuosien tasolla. Arvioidulla Hyvinkään jako-osuudella vuonna 2020 yhteisöverotuloja arvioidaan tilittävän 12,4 milj. euroa.

Kiinteistövero

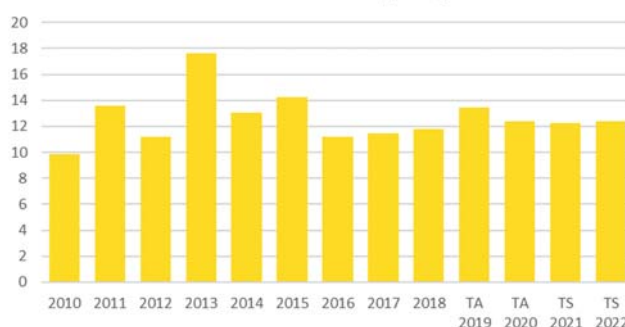
Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kiinteistöveroprosenttien suuruudet vuosittain etukäteen samalla kun se vahvistaa seuraavan varainhoitovuoden tuloveroprosentin. Kiinteistöverolaissa määrätään eri kiinteistölajeittain vaihteluvälit kiinteistöverolle.

Kiinteistöveron tuotto on vuonna 2019 noin 13,5 milj. euroa. Vuoden 2020 kiinteistöveroprosentit ovat vuoden 2019 tasolla. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 13,3 milj. euroa.

Kunnallisveron kehitys, milj.€

Yhteisöveron kehitys, milj.€

Kiinteistöveroprosentit	Vaihteluvälit 2019 (KiinteistöveroL)	Hyvinkää 2019	Hyvinkää 2020
Yleinen	0,93-2,00	1,30	1,30
Vakituiset asuinrakennukset	0,41-1,00	0,45	0,45
Muut asuinrakennukset	0,93-2,00	1,05	1,05
Rakentamattomat rakennuspaikat	2,93-6,00	4,30	4,30
Yleishyödylliset yhteisöt		0,00	0,00

Valtionosuudet

Talousarvion rahoitusosan valtionosuudet muodostuvat kahdesta osasta: valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmä uudistui vuoden 2015 alusta (676/2014). Uudistuksessa valtionosuuden määräytymisen ikäryhmitystä ja määräytymisen kriteerejä muutettiin olennaisesti. Keskeiset peruseriaatteet ja rakenteet kuitenkin säilyvät, ja opetus- ja kulttuuriministeriön osuus säilyi entisellään. Uudistuksessa valtionosuusjärjestelmää yksinkertaistettiin ja kriteerejä vähennettiin. Uudessa valtionosuusjärjestelmässä jakokriteereinä toimii kunnan ikärakenteen lisäksi sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta.

Vuonna 2020 valtionavut kasvavat merkittävästi. Suurin osa valtionosuuksien kasvusta johtuu kilpailukyky sopimukseen liittyvien määräaikaisten lakien voimassaolon päättymisestä. Kun kilpailukyky sopimus päättyi vuonna 2019, myös kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen kilpailukyky sopimuksen takia tehty vähennys poistuu lomarahasäästön osalta vuonna 2020. Kilpailukyky sopimuksen voimassaolon päättymisen lisäksi myös indeksikorotusten vuosia 2016–2019 koskenut jäädytys päättyi. Vuonna 2020 valtionosuusindeksin muutos on 2,4 prosenttia ja vuosina 2021–2023 sen ennakoidaan olevan keskimäärin 2,5 prosenttia vuodessa. Lisäksi valtionosuutta kasvattaa muun muassa kustannustenjaon tarkistus vuoden 2017 toteutuneiden kustannusten pohjalta noin 100 milj. eurolla ylöspäin. Valtionapuja kasvattavat kehyskaudella indeksitarkistusten lisäksi myös verotulomenetysten kompensatiot kunnille sekä hallitusohjelman mukaiset lisäykset. Pääministeri Rinteen hallitusohjelmaan on kirjattu, että kuntien tehtäviä ja velvoitteita vähentävät, lisäävät tai laajentavat toimenpiteet sekä kuntatalouteen vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan nettomääräisesti muuttamalla valtionosuuksia ja tai vastaavaa kiinteää määrärahaa 100-prosenttisesti taikka poistamalla muita tehtäviä tai velvoitteita.

Valtionosuudet, 1000€	TP 2017	TP 2018	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	58 682	58 703	59 220	46 732	46 977	48 072
Valtionosuuksien tasaus	-5 090	-4 229	-3 730	-3 188	-3 188	-3 188
Järjestelmämuutoksen tasaus	-138					
Veromenetysten kompensatiot				17 146	17 146	17 146
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionos.	-2 285	-2 668	-2 590	-2 656	-2 925	-2 863
Yhteensä	51 169	51 806	52 900	58 034	58 010	59 167

h

Investointiosa

Investointien perustelut
Investointilaskelma 2020 - 2024

Investointiosa

Investointien perustelut

Investointimenot (1000 euroa) vuosien 2019 - 2022 osalta jakautuvat investointiryhmittäin seuraavasti:

Investointimenot, 1000€	MTA 2019	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Maa- ja vesialueet	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rakennukset	-25 090	-29 878	-4 100	-2 800
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-6 892	-6 910	-7 570	-7 300
Koneet ja kalusto	-480	-1 085	-1 810	-450
Aineettomat hyödykkeet	-500	-500	-500	-500
Sijoitukset	-100	-100	-100	-100
Yhteensä	-34 562	-39 973	-15 580	-12 650
Hyvinkään vesi	-5 435	-4 390	-4 400	-4 400
Yhteensä	-39 997	-44 363	-19 980	-17 050

Maanhankintaan on tarkoitus käyttää 1,5 milj. euroa vuodessa koko suunnitelmakauden ajan. Maanmyyntituloiksi on arvioitu 4,5 milj. euroa vuonna 2020, 5,0 milj. euroa vuonna 2021 ja 6,5 milj. euroa vuonna 2022.

Talousarviovuodella on kolme suurta talonrakennushanketta: Monitoimitalo, Metsäkaltevan koulu ja Sveitsin uimahallin peruskorjauksen ja laajennuksen 2. vaihe. Monitoimitalon hankkeeseen on varattu yhteensä 28,1 milj. euroa, josta 11,0 milj. euroa vuodelle 2019 ja 15,2 milj. euroa vuodelle 2020. Metsäkaltevan koulun hankkeen kokonaiskustannuksen on arvioitu olevan 13,3 milj. euroa, josta kuluva vuonna arvioidaan toteutuvan 8,5 milj. euroa ja vuodelle 2020on budjetoitu 4,1 milj. euroa. Uimahallin perus-

korjauksen ja laajennuksen 2. vaiheeseen on varattu yhteensä 9,6 milj. euroa, josta 6,0 milj. euroa vuodelle 2020 ja 1,0 milj. euroa vuodelle 2021. Näiden lisäksi muun muassa Tapainlinnan koulun laajennukseen on varattu 2,0 milj. euroa vuodelle 2020 ja 0,5 milj. euroa vuodelle 2021. Muihin rakennusten peruskorjauksiin on varattu 2,5 milj. euroa.

Kunnallistekniikan uudisrakentamiseen on tarkoitus käyttää 4,1 milj. euroa ja korvausinvestointeihin 3,0 milj. euroa.

Kunnallistekniisiin investointeihin on varsinaisina talous-suunnitelmavuosina arvioitu käytettävän 7,6 milj. euroa vuonna 2021 ja 7,3 milj. euroa vuonna 2022. Vuosina 2023 ja 2024 määrärahavaraus on 15,6 milj. euroa.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	Hanke yhteensä	Muut. TA2019	2020	2021	2022	2023	2024	poisto/v
Kunnallistekniikan uudisrakentaminen	-18 140	-2 705	-4 070	-3 870	-3 500	-3 400	-3 300	-3 628
Tulot		183						
Kunnallistekniikan korvausinvestoinnit	-11 300	-2 990	-1 500	-2 300	-2 500	-2 500	-2 500	-2 260
Elinkeino- ja asuntopoliittiset tontit, kunn.tekniikka	-5 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
<i>Liikunta- ja ulkoalueet</i>								
Ulkoilureitit, pohja ja valaistus	-460	-100	-80	-80	-100	-100	-100	-92
Uusien kenttien suunnittelu (Metsäkalteva, Hangonsilta, Hakala)		-30						
Metsäkaltevan kenttä (pohjatyöt)	-900						-900	-180
Hangonsillan kenttä (pohjatyöt)	-700					-700		-140
Hakalan kentän peruskorjaus	-200				-200			-40
Kenttien peruskorjaus	-100	-50		-50		-50		-20
Lähiliikuntapaikan peruskorjaus	-100	-60		-50		-50		-20
Hyppärän ratsastuskenttä ja reitin		-140						0
Urheilupuiston tenniskenttien ja aidan peruskorjaus	-220			-220				-44
Pihkalan tekonurmi	-180		-180					-36
Sveitsin hissien köysilinjojen korjaus	-80		-80					-16
Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	Hanke yhteensä	Muut. TA2019	2020	2021	2022	2023	2024	poisto/v
Investointimenot	-37 380	-7 075	-6 910	-7 570	-7 300	-7 800	-7 800	
Rahoitusosuudet	0	183	0	0	0	0	0	
Myyntituotot	0							
Nettomenot	-37 380	-6 892	-6 910	-7 570	-7 300	-7 800	-7 800	-7 424
KONEET JA KALUSTO								
Opetuslautakunta:								
<i>Ensikertainen kalustaminen</i>								
Metsäkaltevan koulu	-500		-500					-200
Monitoimitalo, Kipinä	-1 000			-1 000				-400
Tapainlinnan koulun laajennus	-300			-300				-120
Paavolan koulun peruskorjaus, sis.								-280
Jussilan päiväkodin toiminnot	-700						-700	
Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta:								
Kirjastojen kalusto	-120		-60	-60				-48
Taidemuseon taidekasvatuslaboratorion	0	-50						0
Uimalan ulkoaltaan peitto	0	-80						0
Uimalan kalustaminen	-40		-40					-16
Hyvinkääsalin, valojärjestelmän kaapelointi	-20		-20					-8
Pihkalan kentän äänentoisto	-15		-15					-6
Tekninen lautakunta:	0							
Tekninen keskuksen kalustohankinnat	-2 250	-350	-450	-450	-450	-450	-450	-675
Koneet ja kalusto yhteensä	Hanke yhteensä	Muut. TA2019	2020	2021	2022	2023	2024	poisto/v
Investointimenot	-4 945	-480	-1 085	-1 810	-450	-450	-1 150	
Rahoitusosuudet								
Myyntituotot								
Nettomenot	-4 945	-480	-1 085	-1 810	-450	-450	-1 150	-1 553
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET								
Tietokoneohjelmistot	-2 500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Arvopapereiden hankinta	-500	-100	-100	-100	-100	-100	-100	
INVESTOINNIT YHTEENSÄ	Hanke yhteensä	Muut. TA2019	2020	2021	2022	2023	2024	
Investointimenot	-106 803	-34 745	-39 973	-15 580	-12 650	-16 850	-21 750	
Rahoitusosuudet	270	183	270	0	0	0	0	
Myyntituotot	30 000	6 100	5 500	6 000	7 500	5 500	5 500	
Nettomenot	-76 533	-28 462	-34 203	-9 580	-5 150	-11 350	-16 250	

Investointien hankekortit

Monitoimitalo, uudisrakennus

28,1 milj. €, aloitus v. 2019. Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 760.000 €/vuosi. Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 970.000 €/vuosi.

Hankkeen laajuus on 12 752 brm². Monitoimitalo tulee pitämään sisällään uuden keskuslukion ja opetustilat Hyvinkään Opistolle. Lisäksi ulkopuolinen toimija rakennuttaa rakennuksen yhteyteen monitoimihallin, josta kaupunki vuokraa tiloja muun muassa liikuntakäyttöön.

Suunnittelu käynnistyi vuonna 2017. Rakentaminen ajoittuu pääosin vuosille 2018-2020 ja rakennuksen käyttöönoton arvioitu ajankohta on 2021.

Metsäkaltevan koulu, uudisrakennus

13,0 milj. €, aloitus v. 2019. Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 350.000 €/vuosi. Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 643.000 €/vuosi.

Hankkeen laajuus on 5 900 brm². Hankkeen suunnittelu ja rakentamisen valmistelu on alkanut 01/2019. Hankkeen rakentaminen alkoi maaliskuussa 2019 ja rakennus valmistuu kesällä 2020. Hanke toteutetaan kokonaisvastuu-urakkana eli rakennusliike tekee hankkeen suunnittelun ja toteutuksen.

Metsäkalteva sijaitsee noin 3,5 kilometrin päässä Hyvinkään keskustasta ja alueelle on suunnitteilla koteja noin 6000 asukkaalle. Metsäkaltevatuloon tulee koulu- ja esiopetustiloja noin 200 alakoululaiselle ja 50 esiopetuspaikkaa.

Sveitsin uimalan peruskorjaus ja laajennus

Budjettivaraus 12,0 milj. €, laajennusosan kustannusarvio tarkentuu syyskuussa 2019. Laajennuksen aloitus loppuvuodesta 2019. Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 265.000 €/vuosi. Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 336.000 €/vuosi.

Laajennuksen pinta-ala on 1 470 brm². Hankkeen suunnittelu ja rakentamisen valmistelu on alkanut 2017. Hanke kilpailutettiin kokonaisuudessaan, peruskorjaus ja laajennus, vuonna 2018. Budjettivaraus ylittyi merkittävästi, minkä vuoksi hanke päätettiin jakaa kahteen osaan.

Ensimmäisessä vaiheessa toteutetaan sisä-uimalan laajennus, mikä käsittää uuden allashuoneen. Uusi allashuone käsittää 25 metriä pitkän viiden-kuuden uimaradan leveyisen lisäaltaan. Rakennustyöt aloitetaan loppuvuodesta 2019 ja ne valmistuvat vuoden 2020 loppuun mennessä.

Tapainlinnan koulun laajennus

2,6 milj. € (karkea arvio), aloitus v. 2019. Kiinteistönpidon käyttötalousvaikutus noin 45.000 €/vuosi.

Poistot rakennuksen ja kaluston osalta 212.000 €/vuosi.

Hankesuunnitelmaan arvioitu hankkeen laajuus on noin 750 brm². Hyväksytyt hankesuunnitelman myötä suunnittelu käynnistyy syksyllä 2019. Rakentamisen aloitus arvioidaan ajoittuvan vuoden 2020 kesäkuulle. Hanke sisältää myös olemassa olevien opetustilojen toiminnallisia muutoksia.

Tapainlinnan laajennus tuo noin 100 paikkaa lisää nykyisen koulun opiskelijakapasiteettiin. Tehtävä laajennus ja sen yhteydessä tehtävät toiminnalliset muutokset nykyisiin luokkatiloihin mahdollistavat Tapainlinnan koulun paremman toiminnallisuuden jatkossa, kun tilat ovat käyttötarkoitukseensa nykyistä paremmin soveltuvat.

h

Rahoitusosa

Rahoituslaskelma

Rahoitusosa

Rahoitusosassa esitetään toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat vähennyslaskukaavan muodossa. Toiminnan ja investointien rahavirta esitetään välisummana. Ylijäämäinen välisumma osoittaa investointien rahoituksen toteutuvan kokonaan tulorahoituksella, investointien rahoitusosuuksilla ja omaisuuden myynnillä. Negatiivinen välisumma kertoo määrän, joka on rahoitettava pääomarahoituksella. Toiminnan ja investointien sekä rahoituksen rahavirran yhteen laskettu määrä osoittaa budjetoitujen rahavirtojen kokonaisvaikutuksen kaupungin maksuvalmiuteen.

Talousarviovuonna 2020 toiminnan ja investointien rahavirta on 26,9 milj. euroa negatiivinen. Pitkäaikaisten lainojen lainanlyhennysten arvioidaan olevan 14,2 milj. euroa. Isojen investointien ja lainanlyhennysten rahoittamiseksi kaupunki on budjetoitunut pitkäaikaisten lainojen lisäystä 44,0 milj. euroa. Vuoden 2020 lainakannan arvioidaan olevan 156,7 milj. euroa, mikä on 3341 euroa asukasta kohden.

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta	14 039	5 615	11 179	-8 130	7 076	7 271	9 641	11 147
Vuosikate	21 503	11 896	15 679	-5 130	11 076	11 271	14 016	16 747
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjaukset	-7 463	-6 280	-4 500	-3 000	-4 000	-4 000	-4 375	-5 600
Investointien rahavirta	-6 329	-6 993	-28 890	-28 462	-34 465	-34 203	-9 580	-5 150
Investointimenot	-16 344	-17 263	-35 630	-34 745	-40 235	-39 973	-15 580	-12 650
Rahoitusosuudet inv.menoihin	427	403	640	183	270	270		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 589	9 868	6 100	6 100	5 500	5 500	6 000	7 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	7 711	-1 378	-17 711	-36 592	-27 389	-26 932	61	5 997
Rahoituksen rahavirta	-5 713	-4 412	17 320	32 320	25 820	29 820	30	-5 570
Antolainauksen muutokset	51	13						
Antolainasaamisten lisäys	-3	-63						
Antolainasaamisten väh.	54	76						
Lainakannan muutokset	-8 755	-8 697	17 320	32 320	25 820	29 820	30	-5 570
Pitkäaik. lainojen lisäys			25 000	40 000	40 000	44 000	16 000	12 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-8 755	-10 231	-7 680	-7 680	-14 180	-14 180	-15 970	-17 570
Lyhytaikaisten lainojen muutos		1 534						
Oman pääoman muutokset								
Muut maksuvalm. muutokset	2 991	4 272						
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 998	-5 790	-391	-4 272	-1 569	2 888	91	427

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointien tulorahoitus, %	128,2	67,3	43,2	-14,7	27,3	28,0	90,0	132,4
Lainakanta, 1000 €	104 741	94 510	111 830	126 830	152 650	156 650	156 680	151 110
Lainat, €/asukas	2 241	2 032	2 395	2 716	3 256	3 341	3 330	3 200
Asukasmäärä 31.12.	46 739	46 504	46 697	46 697	46 882	46 882	47 051	47 222

Rahoituslaskelma, 1000 € kaupunki + LL	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Toiminnan rahavirta	19 282	10 629	15 772	-3 537	11 408	11 603	13 841	15 300
Vuosikate	26 746	16 909	20 272	-537	15 408	15 603	18 216	20 900
Satunnaiset erät								
Tulorahoituksen korjaukset	-7 463	-6 280	-4 500	-3 000	-4 000	-4 000	-4 375	-5 600
Investointien rahavirta	-10 992	-8 859	-33 845	-34 447	-38 855	-38 593	-13 980	-9 550
Investointimenot	-21 296	-19 129	-40 585	-40 730	-44 625	-44 363	-19 980	-17 050
Rahoitusosuudet inv.menoihin	715	403	640	183	270	270		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	9 589	9 868	6 100	6 100	5 500	5 500	6 000	7 500
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 290	1 770	-18 073	-37 984	-27 447	-26 990	-139	5 750
Rahoituksen rahavirta	-6 933	-2 479	17 320	32 320	25 820	29 820	30	-5 570
Antolainauksen muutokset	54	13						
Antolainasaamisten lisäys		-63						
Antolainasaamisten vähennys	54	76						
Lainakannan muutokset	-8 755	-8 697	17 320	32 320	25 820	29 820	30	-5 570
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			25 000	40 000	40 000	44 000	16 000	12 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-8 755	-10 231	-7 680	-7 680	-14 180	-14 180	-15 970	-17 570
Lyhytaikaisten lainojen muutos		1 534						
Oman pääoman muutokset								
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 769	6 205						
Vaikutus maksuvalmiuteen	1 357	-709	-753	-5 664	-1 627	2 830	-109	180

Tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	Alkuper. TA 2019	Muutettu TA 2019	LTK 2020	TA 2020	TS 2021	TS 2022
Investointien tulorahoitus, %	121,5	86,6	49,2	-1,3	34,3	35,0	91,2	122,6
Lainakanta, 1000 €	104 741	94 510	111 830	126 830	152 650	156 650	156 680	151 110
Lainat, €/asukas	2 241	2 032	2 395	2 716	3 256	3 341	3 330	3 179
Rahavarat 31.12.*)	30 360	28 116	27 363	22 452	20 825	25 281	25 172	25 351
Asukasmäärä 31.12.	46 739	46 504	46 697	46 697	46 882	46 882	47 051	47 528

*) TA-vuosien rahavarojen arvioidaan muuttuvan Vaikutus maksuvalmiuteen -erän verran.

INVESTOINTIEN
TULORAHOKITUS

35,0 %
TA 2020

LAINAMÄÄRÄ/AS.

3 341 €
TA 2020

LAINAKANTA

156,7 milj.€
TA 2020

h

Hyvinkään kaupunkikonserni
Merkittävien tytäryhteisöjen tavoitteet
Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan,
sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan perusteet

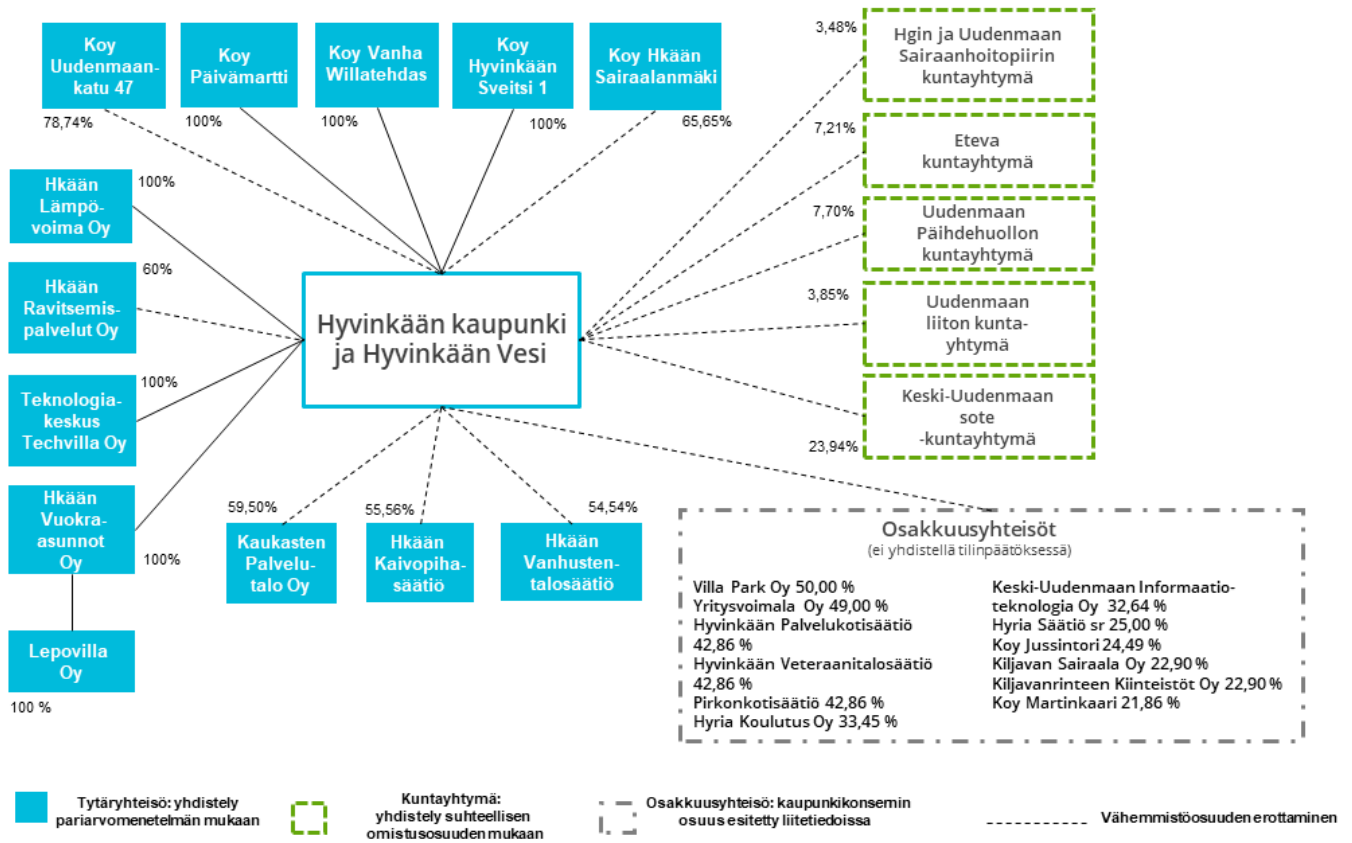

Hyvinkään kaupunkikonserni

Hyvinkään kaupunkikonserni muodostuu 13 tytäryhteisöstä (> 50% omistus) ja 12 osakkuusyhteisöstä (20 - 50% omistus) sekä 5 kuntayhtymästä, joissa kaupunki on jäsenenä. Kuntalain 14 §:n mukaan valtuusto päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Hyvinkään kaupungin konserniohje tukee kaupunkikonsernin omistajapolitiittista ohjausta, kaupunkistrategian toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa.

Kaupunginvaltuusto asettaa taloudellisesti merkittävälle tytäryhteisöille keskeiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Nämä tytäryhteisöt raportoivat niiden toteutumisesta kolme kertaa vuodessa: I ja II osavuositarkastuksen sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Muut tytäryhteisöt raportoivat omasta toiminnastaan ja taloudestaan tilinpäätöksen yhteydessä.

Hyvinkään kaupunkikonsernin rakenne 2019

TYTÄRYHTIÖIDEN SITOVAT TAVOITTEET 2020

Hyvinkään Lämpövoima Oy

Hyvinkään Lämpövoima Oy tuottaa luotettavia energiapalveluita kilpailukykyisesti ja ympäristön ehdoilla. Keskeisinä tehtävinä on luotettava ja häiriötön lämmön toimittaminen, lämmön hinnan pitäminen kilpailukykyisenä, lämmön hankinnan ja oman tuotannon kustannustehokkuus, hyvän taloudellisen tuloksen saavuttaminen, ympäristökuormituksen minimointi (ilmaston muutoksen torjuminen), hyvä asiakaspalvelu ja asiakastyytyväisyys, energian loppukäytön tehostaminen.

KÄRKIHANKETAVOITTEET

KÄRKIHANKE	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
Kestävä kehitys / hiilidioksidivapaa energiantuotanto	TAVOITE: Kaukolämmön hiilidioksidipäästöt pidetään mahdollisimman pienenä. TOIMENPIDE: Yhteistyöllä Fortum Oyj:n ja Myllyn Paras Oy:n kanssa varmistetaan, että kaikki saatavissa oleva Ekolämpö ja biolämpö saadaan asiakkaiden käyttöön. Valvotaan, että bio-kaasun pumppaus ja siirto Kiertokapula Oy:n kaatopaikalta toimii jatkuvasti. Minimoidaan omien laitojen maakaasun ja öljyn käyttö ja maksimoidaan pelletin käyttö.	Vuonna 2020 Ekolämmön ja muun hiilidioksidivapaan energian osuus koko energiantuotannosta on 87 %. Vuonna 2020 omassa tuotannossa käytetyn bioenergian osuus on 41 % (pelletti ja biokaasu).	Toimitusjohtaja
Kestävä kehitys / CO ₂ -päästöt	TAVOITE: Vaikutetaan kansallisella tasolla siihen, että jätteiden poltosta syntyvät CO ₂ - päästöt kohdentuvat kuntatasolla oikeudenmukaisesti jätteiden tuottajille. TOIMENPITEET: Vaikutetaan yhdessä muiden tahojen (Suomen ympäristökeskus, Benviroc Oy, Fortum Oyj) kanssa siihen, että kuntakohtaisia CO ₂ - laskentasääntöjä uudistetaan.	Kuntakohtaisen CO ₂ - päästölaskennan kehittämishanketta on edesautettu olemalla kontaktissa eri vaikuttajatahoihin.	Toimitusjohtaja
Kestävä kehitys / Energianeuvonta	TAVOITE: Energianeuvontapalveluiden tarjoaminen hyvinkääläisille TOIMENPIDE: Suunnitellaan ja toteutetaan yhteistössä Hyvinkään kaupungin kanssa energianeuvonnan pilottihanke.	Energianeuvonnan pilottihanke toteutettu vuoden 2020 loppuun mennessä suunnitelman mukaisesti.	Toimitusjohtaja
Hangonsilta	TAVOITE: Rakennetaan kattava kaukolämpöverkko Hangonsillan alueelle. TOIMENPIDE: Kaukolämpöä tarjotaan kaikille alueen kiinteistöille. Verkkoa ja liittyviä rakennetaan koko alueen rakentumisen puitteissa.	Kaikki vuonna 2020 alueelle valmistuneet lämmitettävät kiinteistöt ovat valinneet kaukolämmön.	Toimitusjohtaja

MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
Kilpailukykyyn säilyttäminen energiemarkkinoilla	TAVOITE: Kaukolämmön hinta pidetään valtakunnallisen keskihinnan alapuolella. TOIMENPIDE: Fortumilta ja muilta kumppaneilta hankittava energiamäärä maksimoidaan tiiviillä yhteistyöllä. Maakaasu, pelletti ja öljy hankitaan edullisesti. Yhtiön toiminta pidetään kustannustehokkaana.	HLV:n energian hinta on alempi kuin valtakunnallinen keskihinta. Seuranta Energiategollisuus ry:n tilastoista 1.7. ja 1.1.	Toimitusjohtaja
Maakaasumarkkina-uudistus	TAVOITE: Toiminta on uuden maakaasumarkkinasäännösten mukainen. TOIMENPIDE: Saatetaan järjestelmät ja sopimukset sekä niihin liittyvät menetetyt maakaasumarkkinasäännösten mukaisiksi.	Mittaustiedot toimitettu Kaasuhubiin sekä sopimukset ja niihin liittyvät menetetyt ovat uuden maakaasumarkkinasäännösten mukaiset.	Toimitusjohtaja
Markkinointiyhteistyön lisääminen kaupunkikonsernin sisällä	TAVOITE: Lisätään markkinoiden tietoisuutta kaukolämmön vahvuuksista Hyvinkäällä kaupunkikonsernin yhteisen markkinoinnin avulla. TOIMENPIDE: Suunnitellaan ja toteutetaan markkinointi yhteistyössä kaupungin kanssa. Kampanjassa tuodaan esille Hyvinkääläisen kaukolämmön vahvuudet mm. edullinen hinta, kiertotaloudesta peräisin oleva puhdas lämmönlähde, luotettavat lämmitysratkaisut ja vastuulliset palvelut asiakkaille.	Markkinointi on toteutettu yhteistyössä Elinvoiman kanssa suunnitelman mukaisesti.	Toimitusjohtaja
Hyvä taloudellinen tulos ja tuloutus omistajalle	TAVOITE: Sopimuksen mukaisen maankäyttövuokran lisäksi yhtiö jakaa omistajalleen osinkoa 600 000 € tilikaudelta 2020. TOIMENPIDE: Tehokas toiminta ja nopea reagointi mahdollisiin ennakoimattomiin energian hinnan muutoksiin. Tulokset seuranta.	Toteutunut tuloutus omistajalle on 600 000 €. Käyttökate on yli 10 % liikevaihdosta.	Toimitusjohtaja
Työturvallisuuden kehittäminen	TAVOITE: Yhtiön turvallisuuskulttuurin parantaminen ja kehittäminen. TOIMENPIDE: Koulutetaan henkilökuntaa ja pidetään yhteisiä "turvallisuustuokioita". Hankeessa hyödynnetään Työterveyslaitoksen Hyvinvointia työstä- kampanjan aineistoa.	Nolla tapaturmaa vuoden 2020 aikana. Jokainen työntekijä on osallistunut koulutukseen suunnitelman mukaisesti.	Toimitusjohtaja

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy:n tehtävänä on tarjota edullisia ja monipuolisia vuokra-asuntoja hyvinkääläisille sekä toteuttaa osaltaan kaupungin asuntopoliittisia tavoitteita.

MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
Yhtiön talous ja resurssit Kannattavuuden ja kiinteistöjen arvojen ylläpitäminen	Vuositalvoitteena on hoitokate, vuokrausaste ja vuokrasaamiset. Toimenpiteet: asuntojen kunnossapito, asuntojen aktiivinen vuokraustoiminta, kustannusten aktiivinen seuranta ja tehokas vuokrien perintä	Mahdollisimman korkea käyttöaste laajenevassa kiinteistökannassa. Kilpailukyky / houkuttelevuus vuokramarkkinoilla muiden tunnuslukujen näkökulmasta. Hoitokate vähintään 52,0 %. Vuokrausaste 97,5 %. Vuokrasaamisten määrä pysyy alle 130 000 euron tason.	Toimitusjohtaja
Hyvinkään houkuttelevuus	Uudistuotannon jatkaminen kaupungin asumisen linjausten mukaisesti.	ARA vuokrakerrostalokohde toteutuksessa vuonna 2020.	Toimitusjohtaja
Hyvinkään houkuttelevuus	Perheasuntojen markkinointi painopisteeksi	Toteutetaan tavoitteessa kuvattu kampanja yhdessä Elinvoiman kanssa	Toimitusjohtaja
Prosessit ja rakenteet Kiinteistöstrategian mukainen kiinteistöjen kehittäminen	Jatketaan kiinteistöjen suunnitelmallista peruskorjaustoimintaa.	Prosessiohjauksessa onnistutaan. Karsikkotie 1 B kiinteistön saneeraus valmistuu aikataulussa vuoden 2020 lopussa.	Toimitusjohtaja
Energiatehokkuuden parantaminen	Vuositalvoite: Vedenkulutuksen pienentäminen. Toimenpiteinä vesikalusteiden kunnan seuranta, poikkeamiin puuttuminen, vettä säästävien suuttimien asennukset ja tiedotus.	Yhtiön vedenkulutustavoite vuoden 2020 lopussa 130 l / asukas / vrk (Suomi keskimäärin 155 l/asukas). Yhtiö tiedottaa tai järjestää tiedotustulaisuuksia vähintäänkin kaksi kertaa vuoden 2020 aikana.	Toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Hyvinkään Wanha Villatehdas

Toiminta-ajatus ja tehtävä

Kiinteistö Oy Hyvinkään Wanha Villatehtaan tehtävä on peruskorjata ja vuokrata entisiä teollisuusrakennuksia liiketoiminnan, kaupungin, taiteen, kulttuurin ja liikunnan tarpeisiin. Tehtävänä on nostaa kiinteistön sekä miljöönsä arvoa ja vetovoimaa. Yhtiön toiminta-ajatus on yhdistää joukko toimijoita ja toimintoja, jotka tukevat Villatehtaan dynaamista kehittymistä sekä toistensa toimintaa.

KÄRKIHANKETAVOITTEET

KÄRKIHANKE	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
Kehittyvä kaupunkikeskusta	TAVOITE: Villatehdas osana kehittyvää kaupunkikeskustaa TOIMENPITEET (Hankkeet) 1) Kulkureittien avaaminen Kutomokadun puolelle	1) Suunnitelma valmis maaliskuussa 2020 Toteutetaan vaiheittain, vuoden 2020 tavoite on yksi kulkureitti Kutomokadulle	toimitusjohtaja
Aktiivinen tapahtumakaupunki	TAVOITE: Villatehtaan ulkotapahtumien lukumäärän säilyttäminen	1) ulkotapahtumia järjestetään vähintään 8 huhti-syyskuun aikana	toimitusjohtaja

MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
Liiketoiminnan kasvattaminen	Kannattavuuden parantaminen ja liikevaihdon kasvattaminen. Muutosremonttien toteuttaminen taloudellisesti ja tuottavasti sekä vajaatäyttöasteen pienentäminen	1) liikevaihdon kasvu + 5% vuositasolla 2) vuokrausasteen kasvattaminen 3 % vuoden loppuun mennessä (vrt v. 2019)	toimitusjohtaja
Liiketoiminnan kasvattaminen	Selvitetään Wanhan Areenan tarkoituksenmukainen käyttö. Työryhmä selvittämään / kartoittamaan nykyisen käytön mahdollisuuksista / uusista vaihtoehdoista	Esitys uusista käyttövaihtoehdoista valmiina (kyllä / ei)	toimitusjohtaja
Liiketoiminnan kasvattaminen	Kankurinkadun loppuosan "kauppahalli" kehittäminen	Esitys Kankurinkadun loppuosan erilaisista käyttövaihtoehdoista valmiina (kyllä / ei)	toimitusjohtaja
Kiinteistön ylläpidon tehostaminen taloudellisesti	1. Energiatehokkuuden parantaminen valaistuksen ja talotekniikan aikaohjauksella, 2. Energiakulutuksen ongelmakohteet/pisteet kartoitettu ja ryhdytty korjaustoimenpiteisiin	Sähkön- ja lämmitysenergian kulutuksen pienentäminen 5 % /vuokrattu m2. (vertailu euromääräisesti)	toimitusjohtaja
Studio Donnerin käytön tehostaminen	Neuvotellaan kaupungin kanssa käyttöasteen nostamisesta; huomioidaan hinnoittelussa päivä- ja iltakäyttö.	Todelliset tilat ja kustannukset huomioiva vuokrasopimus on voimassa.	toimitusjohtaja

Kiinteistö Oy Hyvinkään Sairaalanmäki

KÄRKIHANKETAVOITTEET

KÄRKIHANKE	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
Osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Asiakastyytyväisyyden parantaminen	Asiakastyytyväisyysindeksin keskiarvo yli 4,0 (maksimi 5,0)	Toimitusjohtaja

MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHLÖ
H-sairaalan alkuvaiheen seuranta	Uudissairaalan käyttöönotto	Takuuajan mahdollisten vikojen ja puuteiden korjauttaminen pääurakoitsijalla. Tavoitteena jatkuva vikojen ja puutteiden 0-taso	Toimitusjohtaja
H- ja B-sairaalan sekä parkkihallin ylläpito	Huoltokirjanmukaiset huollot ja tarkistukset	Huoltokirjan täyttöaste seurantavuoden lopussa 100 %	Toimitusjohtaja
Oparatiivisen tuloksen taso	Operatiivinen tulos positiivinen. Jatkuva kuluseuranta.	Operatiivinen tulos ilman lainanhoitokuluja on ylijäämäinen	Toimitusjohtaja
Kulutusseuranta	Kulutuksien vertailu vastaavien sairaalarakennusten arvoihin	Kulutukset ja hoitokustannukset ovat verrokkiryhmää pienemmät Lämmönkulutus < 145 kWh/brm ² /v; sähkönkulutus < 100 kWh/brm ² /v; vedenkulutus < 790 l/brm ² /v	Toimitusjohtaja
B-sairaalan saneeraus	Valmistuminen 31.5.2020	Valmistuminen aikataulussa ja kustannuskatto alittaen, onnistunut saneeraustöiden valvonta	Toimitusjohtaja
Turvallisuustoimintojen kehittäminen	Turvallisuuden parantaminen kiinteistöylläpidon toimin	(Työ)tapaturmia ei tapahdu. Koy:n vastuulla olevia kyberturvallisuusvaaratilanteita ei esiinny	Toimitusjohtaja

Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konserni- valvonnan perusteet

Riskienhallinta osana johtamisjärjestelmää

Kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmällä luodaan edellytykset toimivalle riskienhallinnalle, sisäiselle valvonnalle ja konsernivalvonnalle sekä niiden tuloksellisuudesta raportoinnille. Johtamisjärjestelmän avulla asetetaan tulos- ja vaikuttavuustavoitteita, ohjataan niiden saavuttamista ja muutosten hallintaa. Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan menettelyt integroidaan osaksi johtamisen ja toiminnan prosesseja, rakennetaan sisälle organisaation toimintaprosesseihin. Näin merkittävimmät riskit tunnistetaan, niiden merkitys arvioidaan ja tarvittavat riskiä hallitsevat ratkaisut tehdään päätöksenteon, prosessien hallinnan ja toiminnan organisoinnin yhteydessä.

Sisäisellä valvonnalla edistetään kaupunkikonsernin tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia

Valvontajärjestelmän avulla valvotaan, että lainsäädäntöä, määriteltyjä toimintaperiaatteita ja annettuja ohjeita noudatetaan. Sisäinen valvonta on osa kaupunkikonsernin johtamisjärjestelmää ja sisältää:

- kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, kaupunkikonsernin johdon sekä muiden osapuolten toimenpiteet, joilla parannetaan riskienhallintaa ja lisätään tavoitteiden ja päämäärien saavuttamisen todennäköisyyttä
- ne menettely- ja toimintatavat, joilla varmistetaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- johdon ja hallinnon toimintatavat asetettujen tavoitteiden toteutumisen, toimintaprosessien ja riskien arviointiin

Konsernivalvonta

Konsernivalvonnalla varmistetaan, että kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perustana oleva tieto riittävää ja luotettavaa. Lisäksi varmenneetaan, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan, omaisuus ja voimavarat turvataan. Konsernivalvonnasta vastaa hallintosäännössä määritelty konsernijohto. Konserniohjeella ja omistajapoliittisilla linjauksilla tuetaan kaupunkikonsernin omistajapoliittista ohjausta, Pelikirjan (kaupunkistrategia) toteutumista, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista ja tytäryhteisöjen toimintaa. Konserniohjeella yhtenäistetään tytäryhteisöjen ohjausta, toimintakulttuuria ja käytäntöjä sekä emon ja tytäryhteisöjen välillä, että tytäryhteisöjen kesken. Hyvä hallinto- ja johtamistapa -ohje täydentää konserniohjetta. Sen tarkoituksena on yhtenäistää tytäryhteisöjen johtamis- ja hallintokäytäntöjä ja tehostaa hallitustyöskentelyä.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta

Kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan tulee olla järjestelmällistä, jäsenneiltyä ja ajantasaista ja perustua systemaattiseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Riskienhallinnan avulla parannetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa, raportointia ja lisätään sidosryhmien luottamusta. Sen avulla luodaan luotettava perusta suunnittelulle ja päätöksenteolle. Hyvä johtamis- ja hallintotapa muodostu niiden prosessien ja rakenteiden yhdistelmästä, jota johto käyttää informoidessaan organisaatiota sekä toimeenpannessaan ja seuratessaan toimintoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Kaupunkikonsernin kokonaisvaltainen riskienhallinta:

- on johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja
- lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee ennakoivaa johtamista
- kattaa olennaisimmat kaupunkikonsernin toimintaan ja talouteen liittyvät riskit
- varmistaa, että kaikkialla organisaatiossa noudatetaan kaupunkikonsernia koskevia lainsäädännön vaatimuksia
- auttaa päätöksentekijöitä tekemään tietoisia valintoja ja asettamaan toimintoja tärkeysjärjestykseen

Riskienhallinnan päämäärä	Riskienhallinnan tavoitteet	Edellytykset, joiden täytyttävä, jotta päämäärä voidaan saavuttaa	Periaatteet, joiden mukaan riskienhallintaa toteutetaan
Riskienhallinnan päämäärä on varmistaa kaupunkikonsernin toiminnan vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta, asukaslähtöisyyttä, vastuullisten toimintatapojen toteutumista ja toiminnan jatkuvuutta ja uudistumista	Riskienhallinta luo perustasuunnittelulle ja päätöksenteolle. Sillä tuetaan päätöksentekoa kaupunkikonsernille hyväksyttävästä riskitasosta.	Kaupunkikonsernin organisaation ja sen toimintaympäristön ymmärtäminen siten, että käytettävissä on parasta saatavilla olevaa tietoa tavoitteisiin ja toimintaan liittyvistä epävarmuustekijöistä, riskeistä ja uusista mahdollisuuksista.	Strategiaprosessissa, tavoitteiden asettamisessa, päätöksenteossa ja johtamisessa otetaan huomioon sisäiset ja ulkoiset epävarmuustekijät ja niiden käsittelymahdollisuudet.
	Riskienhallinnalla lisätään tavoitteiden toteutumisen todennäköisyyttä.	Riskienhallinta ei ole organisaation muista toiminnoista ja prosesseista erillinen toiminto. Riskienhallinta on osa johdon vastuualuetta ja olennainen osa kaikkia prosesseja.	Riskienhallinta on osa kaikkia kaupunkikonsernin prosesseja.
	Riskienhallinnalla vähennetään tappioiden määrä mahdollisimman vähäiseksi.	Kaupunkikonsernin riskinottoa suhteessa riskinkantokykyyn seurataan säännöllisesti ja sitä arvioidaan strategiatyöskentelyn yhteydessä ja merkittävistä investoinneista päätettäessä.	Määritellyllä ja kuvatulla riskienhallinnan toimintamallilla varmistetaan riskienhallinnan dynaamisuutta, toistettavuutta ja ajantasaista reagointia muutoksiin.
	Riskienhallinnalla tuetaan resurssien tehokasta ja vaikuttavaa kohdentamista ja käyttöä.	Käytössä on määritelty ja kuvattu riskienhallinnan toimintamalli sekä riskienhallinnan toimintasuunnitelmat kaikilla kaupunkikonsernin toimialoilla ja yksiköissä osana strategiaprosessia ja talouden sekä jatkuvuussuunnittelua.	Riskienhallinnan avulla jatkuvuuden turvaamiseksi kriittiset toiminnot ja niiden tarvitsemat resurssit varmistetaan. Riskien realisoitumiseen varaudutaan kriisi-, jatkuvus- ja toipumissuunnitelmien avulla sekä riittävällä vakuutusturvalla. Riskienhallinnan avulla vahinkoriskejä vältetään ja pienennetään.
	Riskienhallinnalla tuetaan johtamista, hyvän hallintotavan noudattamista ja toimivaa raportointia.	Riskienhallinta ymmärretään monitasoisena kaupunkistrategiaa tukevana prosessina.	Riskejä arvioitaessa taloudellisten vaikutusten lisäksi arvioidaan vaikutuksia ihmisiin, ympäristöön ja organisaation maineeseen.
	Riskienhallinnalla tuetaan ulkoistamisen ja kumppanuuksien hallintaa.	Yhdenmukaiset ja tehokkaat menetelmät, joilla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan riskejä ja niiden seurauksia.	Riskienhallinta on osa kaupunkikonsernin sisäisen ja ulkoisen toimintaympäristön arviointia.
	Riskienhallinnalla ehkäistään väärinkäytöksiä.	Riskienhallinta on avointa ja kattavaa.	Riskienhallinnan avulla rikosten ja väärinkäytösten mahdollisuudet minimoidaan.

Kattava valvontajärjestelmä

Tavoitteena on, että ohjaus- ja valvontajärjestelmät tuottavat johdolle oikeat ja riittävät tiedot päätöksenteon ja toiminnan arvioinnin pohjaksi. Valvonnan riittävyden varmistamiseksi johto suunnittelee ja järjestää toiminnot tavalla, joka antaa kohtuullisen varmuuden siitä, että riskit hallitaan tarkoituksenmukaisesti ja organisaation päämäärät ja tavoitteet saavutetaan tehokkaasti ja taloudellisesti. Sisäistä valvontaa toteuttavat johto ja koko muu henkilöstö. Hyvinkään kaupunkikonsernin toiminnan ja talouden valvonta on järjestetty siten, että sisäinen valvonta sekä ulkoinen (tarkastuslautakunta ja tilintarkastus) ja sisäinen tarkastus yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Sisäiseen valvontaan, riskienhallintaan ja konserni-valvontaan liittyvät keskeiset ohjeet

- kaupunginvaltuuston hyväksymä hallintosääntö, johon on sisällytetty sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja tehtävät ja vastuut
- toimialojen toimintasäännöt
- omistajapoliittiset linjaukset
- hyvä hallinto- ja johtamistapa
- konserniohje
- muu sisäiseen valvontaan liittyvä ohjeistus on koottu Hyvinkään kaupungin intranettiin

Riskien määrittely ja luokittelu

Riski tarkoittaa epävarmuuden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen. Vaikutus on poikkeama odotetusta niin myönteisessä kuin kielteisessäkin mielessä. Riskiä kuvattaessa viitataan mahdollisiin tapahtumiin, niiden seurauksiin tai niiden yhdistelmiin. Riski ilmaistään tapahtuman

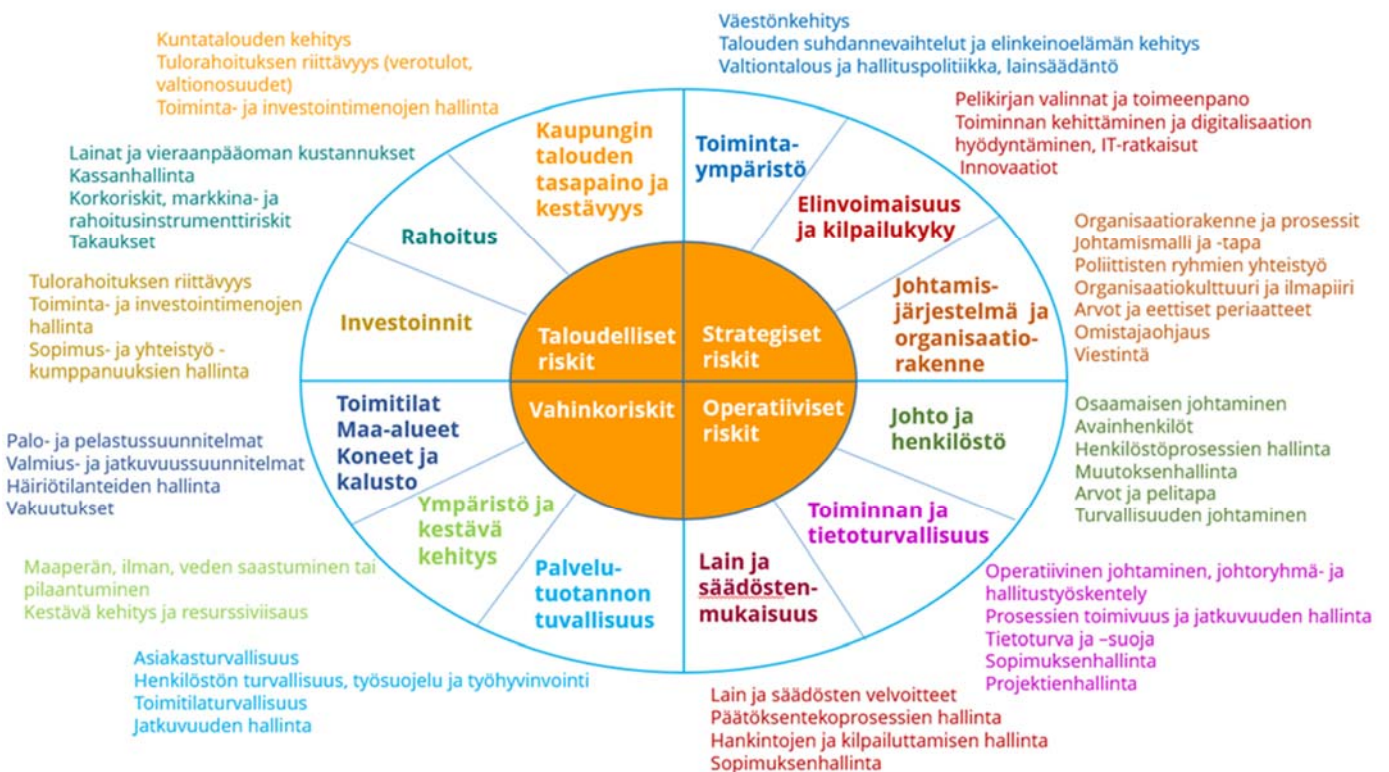
seurausten ja riskin todennäköisyyden yhdistelmänä. Kaupunkikonsernin riskit luokitellaan strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin.

Riskienhallintaan liittyvät vastuut ja velvollisuudet

Kaupunginvaltuusto on hyväksymällä tämän dokumentin päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan perusteet. Hallintosääntöön on kirjattu määräykset sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan tehtävistä ja vastuista mukaan lukien tarkastuslautakunnan ja sisäisen tarkastuksen tehtävät ja vastuut.

Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista koko kaupunkikonsernissa sekä toiminnan järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta.

Tilintarkastajien on kuntalain mukaan tarkastettava, ovatko kaupunkikonsernin sisäinen valvonta, riskienhallinta ja konserni-valvonta järjestetty asianmukaisesti. Tilintarkastaja tarkastaa, onko kaupunginvaltuusto päättänyt sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan perusteet sekä ovatko niihin liittyvät tehtävät ja vastuut asianmukaisesti määritelty. Järjestämisen asianmukaisuutta tarkastettaessa kiinnitetään huomiota järjestelmän ja prosessien ohjeistukseen, toimeenpanon systemaattisuuteen, kokonaisvaltaisuuteen, tuloksellisuuteen sekä toimintakertomuksessa annetun raportoinnin riittävyyteen ja kattavuuteen. Tilintarkastaja todentaa, että kaupunginhallitus seuraa ja arvioi dokumentoidusti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konserni-valvonnan toimeenpanon tuloksellisuutta.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtajat vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta. Konserniyhteisöjen ohjeistus on koottu Konserniohjeeseen ja sitä täydentävään Hyvä johtamis- ja hallintotapa -ohjeeseen.

Luottamushenkilöiltä ja virkamiehiltä edellytetään riittävää sitoutumista sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan toteuttamiseen. Johdon tehtävänä on vastata sisäiselle valvonnalle, riskienhallinnalle ja konsernivalvonnalle perustan luovan sisäisen toimintaympäristön, organisaatorakenteen ja tehtäväjaon suunnittelusta ja toteuttamisesta.

Johdolla on kokonaisvaltainen vastuu valvontajärjestelmän toimivuudesta ja tehokkuudesta. Sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan johtamistehtävää ja kokonaisuuden toimivuuteen liittyvää vastuuta ei voi delegoida. Sen sijaan valvontaan liittyviä tehtäviä voidaan delegoida.

Kaikilla henkilöstöön kuuluvilla on vastuu omalta osaltaan tukea hyvää sisäistä toimintaympäristöä, olla tietoinen sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan merkityksestä omien tehtäviensä ja tavoitteidensa näkökulmasta sekä toteuttaa omaan toimenkuvaan ja tehtäviin kuuluvia valvonnan ja riskienhallinnan toimintatapoja.

h

Talouteen vaikuttavat valtuustoaloitteet

Talousarvion yhteydessä käsiteltävät valtuustoaloitteet

Talousarvion yhteydessä käsitellään sellaiset valtuustoaloitteet, joiden toteuttaminen vaikuttaisi talousarvion määrärahoihin. Käsitellyt aloitteet lausuntoineen on nähtävissä tässä osiossa. Lisäksi on mainittu mahdolliset vaikutukset vuoden 2020 talousarvioon.

VALTUUSTOALOITE HYVINKÄÄN VARHAISKASVATUKSEN HISTORIAN LAATIMISESTA

dnro 89/2019 (00.014)

Kv 4.2.2019 § 4

Kh 18.2.2019 § 36

Opela 19.3.2019 § 19

Kuhla 24.4.2019 § 26

Kh 18.2.2019 § 36

Seuraava Sirpa Kalliomaan (VIHR) ja 32 muun valtuutetun allekirjoittama valtuustoaloite luovutettiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 4.2.2019:

”Hyvinkäälle perustettiin Mannerheimin Lastensuojeluliiton ensimmäinen lastentarha: Lastentalo vuonna 1922. Arkkitehti Wivi Lönn suunnitteli rakennuksen. Se valmistui vuonna 1924. Marsalkka Mannerheim osallistui talon vihkijäisjuhlaan. Lastentalo oli kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, joka valitettavasti tuhoutui tulipalossa vuonna 2006. Lastentalo oli ensimmäinen lastentarha kaupungissamme. Vuosikymmenien vieressä Hyvinkääläiset tehtaat tarvitsivat jatkuvasti lisää työntekijöitä. Naisia houkuteltiin osallistumaan työelämään juuri lastentarhojen avulla.

Yhtenä 1970-luvun tärkeimpänä perhepoliittisena uudistuksena voidaan pitää vuonna 1973 annettua päivähoitolakia. Se velvoitti kuntia huolehtimaan päivähoitopaikkojen saatavuudesta. Päivähoitolaitosten perinteiset nimet, kuten lastentarha- ja seimi korvattiin yhteisellä nimellä päiväkot.

Uusi varhaiskasvatuslaki tuli voimaan 1.9.2018. Merkittävämmät uudistukset laissa liittyvät lapsen edun nostamista keskiöön ja varhaiskasvatuksen henkilöstön koulutukseen sekä varhaiskasvatuksen asemaan osana lapsen koulutuspolkua.

Hyvinkään 100-vuotisjuhlan kunniaksi 2017 valmistui Anu Lahtisen Hyvinkään seudun historia: Hyvät, Pahat ja Hyvinkääläiset. Teos on erinomainen kuvaus Hyvinkään seudun historiasta. Hyvinkäällä on myös mielenkiintoinen ja ainutlaatuinen lastentarhahistoria.

Me allekirjoittaneet esitämme, että Hyvinkäälle perustetaan varhaiskasvatuksen historia-toimikunta. Sen tehtävänä olisi tutkia mahdollisuutta laatia Hyvinkään varhaiskasvatuksen historia ja selvittää hankkeen kustannusarvio. Sen lisäksi toimikunta suunnittelisi mahdollisen näyttelyn järjestämistä juhluvuonna 2022, jossa esiteltäisiin haastattelujen, valokuvien ja vanhojen leikkikalujen avulla lasten ja työntekijöiden arkea eri vuosikymmenien aikana.”

Esitys kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää pyytää aloitteesta opetuslautakunnan lausunnon.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten
opetuslautakunta

Opela 19.3.2019 § 19

Valmistelijat: varhaiskasvatuksen johtaja Eila Rapala p. 019 459 4955, intendentti Susanna Eskola p. 019 459 2846

Aloitteessa puhutaan historiantutkimuksesta ja näyttelyn tekemisestä. Nämä molemmat kuuluvat keskeisesti kaupunginmuseon toimintakenttään ja vastuualueeseen.

Esitys
varhaiskasvatuksen johtaja

Asian valmisteluvastuu siirretään kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalle.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Täytäntöönpano

Toimenpiteitä varten
kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta

Kuhla 24.4.2019 § 26

(Valmistelija: museonjohtaja Ville-Matti Rautjoki p. 040 5710 729)

Hyvinkään varhaiskasvatuksen laatumiseksi ja näyttelyn järjestämiseksi aiheesta Hyvinkään kaupunginmuseo ehdottaa kolmea eri vaihtoehtoa:

Vaihtoehto 1

Hyvinkään kaupunginmuseo toteuttaa lapsuutta Hyvinkäällä käsittelevän näyttelyn 1.11.2019–31.5.2020. Jos aloitteessa esitetylle hankkeelle osoitetaan lisäbudjetti joko vuodelle 2020 tai 2021, voidaan näyttelystä toteuttaa painettu julkaisu, jonka yhtenä tärkeänä kohdeyleisönä ovat lapset. Julkaisu toteutetaan näyttelyn aineiston pohjalta ja pääosassa ovat Hyvinkään kaupunginmuseon kokoelmissa olevat vanhat valokuvat. Teos toteutetaan yleisöystävälliseksi siten, että sitä voitaisiin myydä esim. museokaupassa. Myös kaupungin varhaiskasvatuksen piirissä teos nähtäisiin hyödylliseksi.

Näyttely toteutuu joka tapauksessa nykyisen suunnitelman mukaan ja se on huomioitu jo nyt Hyvinkään kaupunginmuseon käyttötaloudessa. Jos julkaisu halutaan toteuttaa, se vaatii yhden tutkijan arviolta kuuden (6) kuukauden työpanoksen, jonka kustannus sivukuluihin on 17 000 €. Painatuskustannukset ovat noin 5000 €.

Julkaisun kustannukseksi tulisi 22 000 €, joka tulisi lisätä tällöin kaupunginmuseon käyttötalouteen joko vuodelle 2020 tai 2021. Kaupunginmuseo pitää tätä vaihtoehtoa nykyisten suunnitelmien ja valtuustoaloitteen sisällön kannalta realistisimpana.

Vaihtoehto 2

Toteutetaan historiantutkimus annetuilla rajauksilla. Julkaisun laajuus olisi 50 sivua. Tutkimukseen käytettävä aika olisi yksi vuosi. Työhön palkattavan tutkijan pätevyyden tulisi olla vähintään ylempi korkeakoulututkinto, jossa pääaineena jokin historia-aineista. Tut-

kimukselle nimitettäisiin asiantuntijatyöryhmä ja kunnanvaltuutetuista koostuva ohjausryhmä.

Kustannukset koostuisivat tutkijan palkkauskustannuksista sivukuluineen yhden vuoden ajalta 35 000 €, julkaisun painatuskustannuksista 5 000 €, kuvankäyttömaksuista 3 000 € ja seurantaryhmän kuluista 2 000 €. Julkaisun kustannukset olisivat yhteensä 45 000 €. Kyseinen summa tulisi lisätä kaupunginmuseon käyttötalouteen joko vuodelle 2020 tai 2021.

Vaihtoehto 3

Tarjotaan aihetta yliopistoille, jolloin tutkimus toteutetaan puhtaasti opinnäytteenä. Tutkijan käyttöön tarjotaan tarvittavat aineistot ja yhteydet varhaiskasvatuksen haastatteluihin. Tämä vaihtoehto olisi kaupungille edullisin, eikä siitä tulisi lisäkustannuksia. Hanke toteutuisi ainoastaan siinä tapauksessa, että työhön löytyy asiasta kiinnostunut alan opiskelija.

Esitys kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta päättää antaa aloitteesta edellä olevan lausunnon.

Päätös

Esitys hyväksyttiin.

Vaikutukset talousarvioon 2020.

Vuoden 2020 talousarvio mahdollistaa lisäkustannuksettomien vaihtoehtojen toteuttamisen.

VALTUUSTOALOITE HYVINKÄÄLÄISTEN LIIKUNTA- JA URHEILUSEUROJEN JUNIORITOIMINNAN HARJOITTELU- JA PELIVUOROJEN MAKSUTTOMUUDESTA

dnro 252/2019 (00.014)
KV 25.3.2019 § 11
KH 29.4.2019 § 90
Nuorisovaltuusto 29.5.2019
Kuhla 19.6.2019 § 43

KH 29.4.2019 § 90

Seuraava Irma Pahlmanin (SDP) ja 15 muun valtuutetun allekirjoittama valtuustoaloite luovutettiin kaupunginvaltuuston kokouksessa 25.3.2019:

”Valtuustoaloite: Hyvinkääläisten liikunta- ja urheiluseurojen harjoittelu- ja pelivuorot maksuttomiksi

Hyvinkään kaupungin hallinnassa olevissa liikuntapaikoissa harjoittelevat ja tiloja käyttävät maksavat kaupungille käyttömaksuja eli tilavuokria. Tämä koskee myös hyvinkääläisiä liikunta- ja urheiluseuroja.

Lasten ja nuorten kasvulle ja kehitykselle liikkuminen on terveen kehityksen edellytys (lasten ja nuorten liikuntasuositus). Lapsilla ja kasvavilla nuorilla tavoitteena on luiden ja lihasten vahvistaminen sekä liikunnallisten perustaitojen kehittäminen. Lapsille suositellaan erilaisia hyppyjä ja suunnanmuutoksia sisältäviä liikuntamuotoja, kuten maila- ja pallopelejä, yleisurheilua ja telinevoimistelun alkeita. Lapsille ja kasvaville nuorille suositellaan luuliikuntaa 3 kertaa viikossa noin 60 minuuttia kerrallaan.

Hyvinkääläiset liikunta- ja urheiluseurat tarjoavat lapsille ja nuorille hyvät ja monipuoliset mahdollisuudet liikkumiseen ja liikuntaan. Toimintamenoista Hyvinkään kaupungin perimät käyttömaksut (tilavuokrat) muodostavat merkittävän kuluerän, mikä siirretään seurojen harrastajien maksuihin.

Jotta mahdollisimman moni lapsi ja nuori voisi harrastaa liikuntaa hyvinkääläisessä liikunta- ja urheilu seurassa, perheiltä perittävien harrastemaksujen (kausimaksujen) tulisi olla kohtuullisia.

Moni vaikeassa taloudellisessa tilanteessa oleva Suomen kunta ei peri tilavuokramaksuja liikunta- ja urheilujärjestöjen juniorien harjoitus- ja pelivuoroista, ja tukee näin kansanterveydellisiä tavoitteita.

Hyvinkää on vauras uusimaalainen kaupunki. Esitän, että hyvinkääläisiltä liikunta- ja urheilujärjestöiltä ei peritä käyttömaksuja (tilavuokria) junioritoiminnan harjoittelu- ja pelivuoroilta.”

**Esitys
kaupunginjohtaja**

Kaupunginhallitus päättää pyytää aloitteesta kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan lausunnon.

Päätös

Esittelijä lisäsi päätösesitykseen, että lausunto pyydetään myös nuorisovaltuustolta

Kaupunginhallitus päätti pyytää aloitteesta lausunnon kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalta ja nuorisovaltuustolta.

Hyvinkään nuorisovaltuusto kiittää kaupunginhallitusta halusta kuulla nuorisovaltuustoa tässä tärkeässä asiassa. Urheilu on monelle Hyvinkään nuorelle rakas harrastus. On tärkeää, että hyvinkääläiset nuoret liikkuvat ja oppivat terveellisiä elämäntapoja. Urheiluseuroilla on merkittävä rooli nuorten kehityksessä pelkän liikkumisen lisäksi. Urheiluseurojen työ esimerkiksi ehkäisevän päihdetyön saralla on erittäin tärkeää.

Hyvinkäällä tulee pohtia keinoja, jolla harrastusmaksut säilyisivät kohtuullisina. On tärkeää, että jokaiselle säilyy mahdollisuus valita mitä harrastaa. On kestävä tilanne, että nuoren harrastaminen loppuu heikkoon taloudelliseen tilanteeseen.

Nuorisovaltuusto toivoo, että jokaisella hyvinkääläisellä nuorella tulee olla mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen. Taloudellisen tuen antaminen perheille ja urheiluseuroille kustannusten kurissa pitämiseksi tulisi tarpeeseen erittäin monessa hyvinkääläisessä perheessä. Meidän on vaalittava perintöä Hyvinkäältä liikkuvana kaupunkina.

(Valmistelija: kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja Simo Varjonen p. 040 540 0172)

Hyvinkään kaupungin hallintosäännön mukaan 32 § lautakuntien yleinen toimivalta: Lautakunnat päättävät toimialallaan maksuista, taksoista sekä palvelujen ja tuotteiden hinnoitteluperusteista lukuun ottamatta valtuuston päätettäviä taksoja ja maksuja sekä kaupunginhallituksessa päätettäviä sisäisen palvelutoiminnan maksuja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on kokouksessaan 12.12.2013 § 99 päättänyt, että myös harjoittelu liikuntasaleissa ja kentillä on myös avustettaville yhdistyksille ja seuroille maksullista 1.8.2014 lähtien. Aiemmin maksullista oli kilpailu ja pelikäyttö. Hinnastossa huomioitiin lasten ja nuorten liikunta niin, että heidän osaltaan tuntihinta on huomattavasti edullisempi kuin aikuisten toiminnassa. Lautakunnan linjausten mukaan myös toiminta-avustus on kohdennettu koskemaan ainoastaan lasten ja nuorten (alle 20 v.) toimintaa.

Perusteet hintojen asettamiselle myös harjoittelutoimintaan ja koskien kaikkia käyttäjiä olivat tuolloin salien, kenttien ja muiden kaupungin hallinnassa olevien suorituspaikkojen osalta:

- 1.Kohoavien kustannusten kattaminen käyttäjämaksuilla.
- 2.Suorituspaikkojen tehokas käyttö. Harjoituskäytön ollessa ilmaista seurat varasivat vuoroja varmuuden vuoksi, jolloin osa käyttövuoroista jäi tarpeettomana käyttämättä. Maksujen astuessa voimaan junioritoiminta liikuntapaikoilla ei merkittävästi muuttunut.

Maksuttomuuden vaikutus liikuntapalvelujen tuloihin / katteseen

Laskentakaudella 1.3.2018–28.2.2019 lasten ja nuorten (alle 20-vuotiaiden) liikuntapaikoista maksamat vuokrat ovat seuraavat:

Jäähalli	189 923,50 €
Liikuntasalit	78 775,92 €
Uimala	37 988,25 € (ei sisällä lasten sisäänpääsymaksuja, ainoastaan seuroilta perityt ratamaksut)
Kentät ja erikoisliik.paikat	47 426,67 €
yhteensä	354 114,34 €

Junioritoiminnan peli- ja harjoitteluvuorojen maksuttomuus aiheuttaisi liikuntapalvelujen katteeseen 354 114 €:n suuruisen vajeen. Tuon kokoluokan vajetta ei ole mahdollista kattaa liikuntapalveluiden, kulttuuri- ja hyvinvointitoimialan eikä sivistystoimen nykyisestä toimintakatteesta.

Eesitys
kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta antaa oheisen vastauksen valtuustoaloitteeseen hyvinkäläisten liikunta- ja urheiluseurojen junioritoiminnan harjoittelu- ja pelivuorojen maksuttomuudesta.

Päätös

Eesitys hyväksyttiin.

Vaikutukset talousarvioon 2020.

Vuoden 2020 talousarvioon ei sisälly valtuustoaloitteen edellyttämiä määrärahoja.

Liitteet

Lautakuntiin nähden sitovat tavoitteet
Hyvinvointikertomuksen hyvinvointisuunnitelma 2020
Kaupunginvaltuuston päätös talousarviosta

KAUPUNGINHALLITUS

KÄRKIHANKKEET		
UUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHENKIÖ
HANGONSILTA		
<ul style="list-style-type: none"> * Keskeisin keskustan asuinrakentamisen alue seuraavan 10 vuoden aikana kumppanuuskaavoituksen, tonttien luovutuksen ja kunnallistekniikan rakentamisen avulla. * Alueen ytimeen rakentuu uusi lukio ja monitoimitalo. 		
Tällä kärkihankkeella ei ole hallitustason tavoitetta vuodelle 2020.		
HYVINKÄÄN SVEITSI		Kaupunginjohtaja
<ul style="list-style-type: none"> * Hyvinkään Sveitsin tunnettuuden edistäminen * Monimuotoisten harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen * Asuntotuotanto, uuden asuinalueen rakentaminen, uusien asukkaiden houkutteleva Hyvinkäälle * Matkailun edistäminen, modernit hyvinvointi-, kokous- ja majoituspalvelut * Yhteistoimintasopimuksen toteuttaminen osahankkeiden kautta (asuntorakentaminen, hotelli- ja uimalakonsepti, yleiset alueet ja luontomatkailu, markkinointi ja luontomatkailu) 		
Tällä kärkihankkeella ei ole hallitustason tavoitetta vuodelle 2020.		
KEHITTYVÄ KAUPUNKIKESKUSTA		Liiketoimintajohtaja
<ul style="list-style-type: none"> * Elävä kaupunkikeskusta, tärkeä vetovoimatekijä ja Hyvinkään käyntikortti. * Monipuolinen työ- ja asumistarjonta. Sujuva ja turvallinen liikkuminen. * Houkutteleva investointikohde. 		
Radan länsipuolen alueen asemakaavoitus	Liityntäpysäköintiin liittyvä asemakaavoitus on aloitettu.	Kaavoituspäällikkö
Pysäköinnin periaatteet osana keskustan täydennysrakentamista	Pysäköinnin vaihtoehtoiset ratkaisumallit valmisteltu.	Liikenneinsinööri, Kaavoituspäällikkö

KAUPUNGINHALLITUS

KÄRKIHANKKEET		
UUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUKHENKIÖ
AKTIIVINEN TAPAHTUMAKAUPUNKI		Sivistystoimenjohtaja
<p>*Tapahtumien sujuvan järjestämisen mahdollistaminen ja koordinointi Hyvinkäällä.</p> <p>*Pitkäaikaisen yhteistyön kehittäminen tapahtumajärjestäjien kanssa.</p> <p>*Hyvinkään imagon vahvistaminen ja tunnetuksi tekeminen.</p>		
Osallistuminen pilottikaupunkina valtakunnalliseen luvat ja valvonta - kärkihankkeeseen (työ- ja elinkeinoministeriö)	Lupa- ja valvontakokonaisuudet on muodostettu vuoden loppuun mennessä.	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö
Toritapahtumien kehittäminen	Uusi torin käyttösuunnitelma on laadittu toukokuun loppuun mennessä.	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö
OMALEIMAINEN KULTTUURI- JA LIIKUNTAKAUPUNKI		Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
<p>*Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen .</p> <p>*Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille.</p> <p>*Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallisidentiteetin vahvistaminen.</p> <p>*Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.</p>		
Suurten junioritapahtumien tavoittelemine Hyvinkäälle	Hyvinkäällä on järjestetty 2-3 merkittävää urheiluturnausta tai -tapahtumaa vuoden loppuun mennessä.	Liikuntapäällikkö
Urheiluseurojen ja kaupungin välisen yhteistyön kehittäminen. Seurojen toiminnan ja tilojen käytön sekä yhteistyöhön liittyvien toiveiden kartoittaminen.	Seuroille kohdennettu kysely on toteutettu ja kyselytulokset on käyty yhdessä läpi urheiluseurojen kanssa vuoden loppuun mennessä.	Liikuntapäällikkö
KAUPUNKI JA MONIMUOTOISET KYLÄT		Yleiskaavasunnittelija
<p>* Kylien vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä)</p> <p>* Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa</p>		
Tällä kärkihankkeella ei ole hallitustason tavoitetta vuodelle 2020.		

KAUPUNGINHALLITUS

KÄRKIHANKKEET		
VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHENKILO
KUNTALAISTEN OSALLISUUS, YHTEISÖLLISYYS JA HYVINVOINTI		Kehittämispäällikkö
* Kuntalaisten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen, uusien yhteistyön ja osallistumisen käytäntöjen luominen. * Lasten ja nuorten osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämiseen panostaminen. * Sote- ja maakuntauudistuksen muutosvaihe, osallistuminen kunnan tulevien hyvinvointitoimintojen kehittämiseen.		
Hyvinvointia edistävien vapaaehtoistyön ja järjestökentän toimijoiden yhteensaattaminen, sektorirajat ylittäen	Kaksi yhteistä tilaisuutta järjestetty vuoden 2020 aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Kipinä-talon tulevien käyttäjien osallistaminen tilojen käytön ja toiminnan suunnitteluun.	Vuoden 2020 aikana on järjestetty yhteistyötilaisuuksia, joissa on huomioitu Kipinä-talon keskeiset käyttäjäryhmät.	Sivistystoimenjohtaja, lukion ja Hyvinkään opiston rehtorit, kehittämispäällikkö

KAUPUNGINHALLITUS - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Elinvoima	Maankäytön toteuttamisprosessin ohjaaminen sekä MAL-asuntotuotantotavoitteiden mukainen tonttivaranto pitkällä aikavälillä.	Maankäytön toteuttamisohjelman laatiminen ja ohjelman vuositavoitteiden toteuttaminen.	Maankäytön toteuttamisohjelma on laadittu ja ohjelman vuositavoitteet toteutuvat. Tontinluovutus; omakoti 35 kpl, kerros- / rivitalo 4 kpl, yritys / teollisuus 3 kpl.	Kaupungingeodeetti
Elinvoima	Kaavoitustoiminnan ohjaaminen ja kaavojen toteuttamistoimenpiteiden ohjelmoinnin ja kaavoitusta tukevan maanhankinnan tukeminen.	Kaavoitusohjelman laatiminen	Kaavoitusohjelma on laadittu ja ohjelman vuositavoitteet toteutuvat. Asuntotonttien kerrosalareservi MAL-sitoumuksen mukainen (kerrosneliömetreinä).	Kaavoituspäällikkö
Elinvoima	Työllisyyspalveluiden palkkatuki-, työkokeilu- ja työhönvalmennuspaikkojen täyttöaste nousee.	Työttömien palveluohjauksen kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Asiakaspaikkojen täyttöaste on 100 %.	Työllisyyspäällikkö
Elinvoima	Asiakkaille löydetään työllistymistä edistävä ratkaisu nopeammin (6 kk asiakkuuden alkamisesta)	Nuorten ja maahanmuuttajataustaisten työhönvalmennuksen kehittäminen.	Tavoite on saavutettu, jos 60 %:lle asiakkaista löytyi ratkaisu 6 kk:n määräajassa.	Työllisyyspäällikkö

KAUPUNGINHALLITUS - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Elinvoima	Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) sosiaalityön ja -ohjauksen asiakasprosessin ja palvelutarpeenarvioinnin kehittäminen.	Prosessi ja palvelutarpeenarviointi yhtenäistetään K-U TYP -alueella.	Hyvinkääläisten asiakkaiden prosessi ja palvelutarpeenarviointi noudattaa yhteistä toimintatapaa. Henkilöstöä mukana kaikissa kehittämissarjoissa/kokouksissa.	TYP -johtaja
Elinvoima	Uusia yrityksiä Hyvinkäälle	Hyvinkään houkuttelevuuden parantaminen käynnistämällä Invest in Hyvinkää (sijoittautumispalvelut) -toiminta. Uutta sijaintipaikkaa tai toimitilaa etsivien yritysten kontaktointi ja tavoittaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Huolehditaan riittävästä yritystila-/tonttivarannosta.	Suunnitelman mukainen Invest in Hyvinkää (yritysten sijoittumiseen tähtäävä kokonaispalvelu) -toiminta on käynnistynyt. Vähintään 30 sijoittumista harkitsevaa yritystä on tavoitettu ja Hyvinkäälle on sijoittunut vähintään 2 uutta yritystä.	Elinkeinopäällikkö, Kaupungeodeetti, Liiketoimintajohtaja TechVilla Oy
Elinvoima	Hyvinkää houkuttelee matkailijoita	Matkailuyritysten yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjien palvelutuotteille järjestetään yhteinen myynti- ja markkinointikanava.	Matkailuyritysten yhteistyö on tiivistä ja yrittäjien palvelutuotteille yhteinen myynti- ja markkinointikanava olemassa.	Liiketoimintajohtaja

KAUPUNGINHALLITUS - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Omistajaohjaus	Omistajapolitiikan mukainen "yhteisökummi" -toiminta käynnissä konserniyhteistöissä	Yhteisökummit ja tytäryhteisöjen hallitusjäsenet tutustuneet ja keskustelu yhtiön toiminnasta avattu	1) yhteisökummi on tavannut hallitusjäsenet (100 %); 2) yhtiön toimintaa käsittelevä tapaaminen/palaveri pidetty (väh. 1 kerta/kummi).	Liiketoimintajohtaja, Talouspäällikkö
Omistajaohjaus	Kuntayhtymien tehokas ohjaus	Keusote -omistajaohjausmallin luominen muiden jäsenkuntien kanssa.	Malli olemassa toukokuun loppuun mennessä.	Kaupunginjohtaja
Omistajaohjaus	Hallitustyön kehittäminen (itsearviointi) konsernin yhteistöissä laajenee.	Vuosittainen hallituksen itsearviointi otetaan käyttöön laajemmin (liiketoimintaa harjoittavat yhteisöt).	Itsearviointikysely tehty 9 yhteisössä; kyselyn yhteenveto ja palautetilaisuus pidetty.	Talouspäällikkö
Viestintä	Viestintä on konsernitasoisesti koordinoitua	Konserniviestinnän malli on luotu yhteistyössä konserniyhteistöjen kanssa	Malli luotu vuoden aikana	Viestintäpäällikkö
Sähköiset palvelut	Kuntalaisten sähköisen asioinnin palveluvalikoiman laajentuminen	Uusien sähköisten asiointiprosessien kehittäminen	Kuntalaisten sähköisten palvelujen kehittämiseksi on rakennettu vähintään kaksi uutta asiointilomaketta Hyvinkään sähköisen asioinnin portaaliin (eHyvinkaa).	Tietohallinto-päällikkö

KAUPUNGINHALLITUS - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Sähköiset palvelut	ICT-ympäristön hallinnoinnin ja vastuiden selkiyttäminen yhteistyössä Keski-Uudenmaan soten kanssa	Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle siirtyvien järjestelmien mahdollinen korvaaminen, jos käyttö ei ole jatkossa mahdollista tai tarkoituksenmukaista.	Siirtyvät ict-palvelut ja -järjestelmät on kartoitettu ja jatkoa koskeva toimenpidesuunnitelma on tehty.	Tietohallinto-päällikkö
Sähköiset palvelut	Kaupunki edistää kaikkien kuntalaisten mahdollisuutta toimia täysvertaisesti digitaalisessa yhteiskunnassa.	Kaupungin sähköiset palvelut ovat saavutettavuudeltaan uuden lainsäädännön mukaisia.	Kaupungin verkkosivut täyttävät saavutettavuuden kriteerit vuonna 2020 voimaan tulevien säädösten osalta.	Viestintäpäällikkö
Rakennemuutoksen hallinta	Asiakkaalle tuotettavat palveluprosessit saadaan toimimaan sujuvasti siten, että sote-tuotannon siirtymävaiheesta aiheutuvilta häiriöiltä vältytään.	Varmistetaan yhteistyön toimivuus tarkoituksenmukaisten yhteistyörakenteiden ja -käytäntöjen sekä selkeän työnjaon avulla. Kuntayhtymän talouden ja toiminnan seuranta- ja ohjausmalli.	Kaupungin ja Keusoten välinen yhteistyörakenne on kuvattu ja toiminnassa Kuntayhtymän talouden ja toiminnan seuranta- ja ohjausmalli on käytössä	Kaupunginjohtaja
Näkyvyys ja tunnettuus	Kaupungin tunnettuuden lisääminen	Viestintä- ja markkinointitoimenpiteiden toteutus kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelmien mukaisesti.	Kaupungin näkyvyys on noussut aiemmasta tasosta	Viestintäpäällikkö

KAUPUNGINHALLITUS - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Valmistelu- ja päätöksentekoviestintä	Kaupungin valmistelu- ja päätöksentekoviestinnän toimintatapojen kehittäminen ja pilotointi	Uudistetaan pilotoinnin avulla kaupunkiorganisaation valmistelu- ja päätöksentekoviestinnän toimintatapoja. Työssä hyödynnetään kehittämisjaoston vuonna 2018 hyväksymän osallisuusmallin mukaisia periaatteita.	Pilottien (2-3 kpl) kautta aikaan saatu systemaattisempi ja aktiivisempi valmistelu- ja päätöksentekoviestintä. Valituille piloteille tehdään toimintasuunnitelma, jota testataan pilotointivaiheen aikana.	Viestintäpäällikkö ja Kansliapäällikkö
Kestävä talous	Vaikuttava, tehokas ja taloudellinen palvelutuotanto	Taloudellisten hyötyjen saaminen kaupungin hankintojen ja sopimushallinnan kehittämällä.	Hankintapalvelut on laatinut vuositavoitteeseen liittyvän toimenpideohjelman, jonka mukaiset toimenpiteet on saavutettu vuoden 2020 osalta.	Talousjohtaja
Henkilöstö	Korkealaatuiset työterveyshuollon palvelut henkilöstölle	Uuden valitun toimijan ja kaupungin toimintatapojen yhdistäminen.	Sairauspoissaolojen määrä/hvt laskee ja omalle henkilöstölle järjestettävän työterveyshuollon kustannukset laskevat vuoteen 2019 verrattuna.	Henkilöstöjohtaja

OPETUSLAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKIÖ
Varhaiskasvatuksen tieto- ja viestintätekniiikan sähköisten palveluiden ja pedagogisten ratkaisujen kehittäminen	Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän sekä varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhtenäisen asiakasviestinnän kokonaisuuden nykytilan kartoitus, tarpeiden arviointi ja markkinoilla olevien vaihtoehtojen kartoitus.	Valtionavustuksen hankehakemusrahoitus varmistaa resurssit päämäärän saavuttamiseksi.	Valmis kartoitus ja kehittämissuunnitelma. Hankinnan valmistelu ja mahdollisen pilotoinnin käynnistäminen.	Varhaiskasvatuksen johtaja
Aamu- ja iltapäivätoiminnan avustuskäytäntöjen uudistaminen	Aamu- ja iltapäivätoiminnan tuottajien valintaprosessi uudistetaan avoimemmaksi.	Lukuvuoden 2020-2021 aamu- ja iltapäivätoiminnan tuottajat on valittu uuden prosessin mukaisesti.	Lukuvuoden 2020-2021 aamu- ja iltapäivätoiminnan tuottajat on valittu uuden prosessin mukaisesti.	perusopetuksen johtaja ja talouspäällikkö
Henkilöstö	Opetuksen ja kasvatuksen laatu	Pätevät opettajat perusopetuksessa, lukiossa ja varhaiskasvatuksessa	Pätevien vakinaisten opettajien osuus tilastointipäivänä 20.9. vähintään 90%.	Perusopetuksen johtaja varhaiskasvatuksen johtaja ja sivistystoimenjohtaja
Yhdyspinnat kuntoon Keusoten, kasvatuksen ja opetuksen kanssa.	Lasten ja nuorten palveluiden sujuvuus ja laadun varmistaminen	Selvitetään toimintamallit ja mahdolliset päällekkäisyydet. Laaditaan vastuujakotaulukko.	Valmis vastuujakotaulukko.	Varhaiskasvatuksen johtaja, perusopetuksen johtaja ja KEUSOTEN perhekeskuspalveluiden päällikkö
Ryhmäkokotavoite	Opetuksen vaikuttavuus ja laatu varmistetaan toimivilla opetusjärjestelyillä.	Tehdään talousarvion rajoissa tuntikehyssuunnitelma, jolla täytetään tavoite.	Ryhmäkokotavoite alakouluissa 1-6 luokilla 20-25 oppilasta ja yläkouluissa luokilla 7-9 22-24	Perusopetuksen johtaja
Palveluverkkosuunnitelmapäätöksen aikataulutuksen valmisteleminen	Palveluverkkosuunnitelmapäätöksen toteutuksen aikataulutus- ja investointisuunnitelma	Valmistellaan palveluverkkosuunnitelman toteutuksen toinen vaihe	Suunnitelmat on laadittu ja tarvittavat päätökset tehty.	Sivistystoimenjohtaja Perusopetuksen johtaja

OPETUSLAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKIÖ
Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma	Kouluviihtyvyyden lisääminen ja kiusaamisen vähentäminen	Yhteisöllisyyden lisääminen kouluissa, kiusaamiskyselyjen toteuttaminen kouluilla, tiivistetään yhteistyötä nuorisopalveluiden ja muiden toimijoiden kanssa. Kaikilla kouluilla tehdään MLL:n hyvinvointikysely. Hyödynnetään vuoden 2019 kouluterveyskyselyn tuloksia.	Kiusaamistapausten käsitteleminen, käsiteltyjen tapausten määrä ja saatu palaute. MLL:n hyvinvointikysely kysely tehty kaikilla kouluilla ja sen perusteella suunniteltu toimenpiteitä.	Perusopetuksen johtaja
Talousnäkökulma	Kipinän ja Metsäkaltevatalon kalustaminen kustannustehokkaasti ja ajallaan.	Kipinän ja Metsäkaltevatalon kalustehankinnat toteutaan yhteistyössä tilapalvelun ja hankintapalveluiden kanssa niin, että yksiköt ovat toimintavalmiita aikataulun mukaisesti.	Metsäkaltevatalo kalustettu 30.7.2020 Kipinä kalustettu 31.12.2020 Kalustehankinnat eivät ylitä budjettia.	Sivistystoimenjohtaja
Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointi	Liikunta- ja kulttuuriedun käyttö. Väylä- ja Reitti-mallien tehokkaampi käyttö.	Sairauspoissoloja vähemmän kuin vuonna 2019.	Sivistystoimenjohtaja Kaikki esimiehet
Henkilöstö	Kipinän henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi.	Kipinän henkilöstösuunnitelman laatiminen ja toteuttaminen yhdessä henkilöstökeskuksen, tukipalveluiden ja henkilöstön kanssa	Henkilöstösuunnitelma valmis 05/2020 mennessä. Henkilöstösuunnitelmassa eriteltyt toimenpiteet tehty vuoden 2020 osalta.	Sivistystoimenjohtaja ja henkilöstöjohtaja.
Maahanmuuttajille suunnattu valmistava opetus	Kotouttaminen	Opetushallituksen ryhmäkokotavoitteen mukaiset valmistavat luokat. Aikuisten perusopetukseen yksi uusi ryhmä.	Perusopetukseen siirtyvien oppilaiden mahdollisimman hyvä suomen kielen ja kulttuurin tunteminen, Opetushallituksen ryhmäkokotavoite 8-10. Aikuisten perusopetuksen ryhmät täynnä.	Perusopetuksen johtaja Maahanmuuttajaopetuksen koordinaattori

OPETUSLAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Talousnäkökulma	Opiskelijamäärän maksimointi	Aloituspaikat on saatava täyteen ja keskeytykset mahdollisimman pieneksi.	Keskeytysprosentti alle 4.	Sivistystoimenjohtaja Rehtorit
Lukiokoulutuksen tehokkuus			Aloituspaikkojen täyttöaste 100 %.	
Sähköiset palvelut	Opettajien IT-työympäristö on toiminnassa ja verkko on turvallinen.	Selvitetään vaihtoehtoja parantaa opettajien IT-työympäristön käytettävyyttä ja tietoturva.	Selvityst tehty ja toimenpiteet suunniteltu	Tietohallintopäällikkö Perusopetuksen johtaja
Talous	ICT-kustannusten kasvun taittaminen	ICT-palveluiden ja -leasingmaksujen realistisempi budjetointi	Leasing-kulut eivät ylitä budjettia.	Perusopetuksen johtaja Talouspäällikkö

KULTTUURI- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA 2020

KÄRKIHANKKEET		
VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	
OMALEIMAINEN KULTTUURI- JA LIKUNTAKAUPUNKI		Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
<p>*Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen .</p> <p>*Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille.</p> <p>*Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallisidentiteetin vahvistaminen.</p> <p>*Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.</p>		
Asukaskysely liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointipalveluista	Kysely toteutettu, analysoitu ja käsitelty lautakunnassa vuoden 2020 aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
Kansainvälisen taidekasvatusasiantuntijayhteistyön käynnistäminen	Verkostotoiminta käynnistetty (3 tahoja). Yhteistyön sisältö ja tavoitteet määritelty.	Museonjohtaja

KULTTUURI- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Henkilöstö	Henkilöstön työhyvinvointi	Liikunta- ja kulttuuriedun käyttö. Väylä- ja Reitti-mallien tehokkaampi käyttö.	Sairauspoissoloja vähemmän kuin vuonna 2019.	Sivistystoimenjohtaja Kaikki esimiehet
Taidemuseo	Taidemuseon Taidelabra-näyttelytilan edelleenkehittäminen.	Digitaalisen omakuvapisteen suunnittelu ja toteutus osaksi Taidelabraa.	Digitaalinen omakuvapiste valmiina asiakaskäyttöön.	Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja Museonjohtaja
Palveluverkkosuunnitelman vaikutukset kirjastotoimeen	Kirjaston palveluverkkoselvitys.	Paavolan kirjaston tulevaisuus selvitetään.	Kirjaston palveluverkkoselvitys on laadittu.	Sivistystoimenjohtaja Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja Kirjastotoimenjohtaja
Talous	Kaupungintalon aulan tapahtumatoiminnan kehittäminen erityisesti talousnäkökulmasta.	Hinnoitteluperusteiden ja hinnaston päivitys.	Valmis hinnasto.	Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö
Lasten ja nuorten hyvinvointi	Hypecon /nuorisopalvelut.	Hypeconin laajentaminen ensimmäistä kertaa kaksipäiväiseksi.	Kaksipäiväisyyden toteutuminen ja asiakaskyselyn järjestäminen palautteen saamiseksi.	Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja Nuorisopäällikkö
Lasten ja nuorten hyvinvointi Demokratia ja osallisuus	Nuorten osallisuus.	Nuorten osallisuutta lisäävien menetelmien käyttö kaikissa ohjaustoiminnoissa kevät- ja syyskaudella.	Osallisuutta lisäävien menetelmien suunnittelu ja käyttö, henkilöstön toteuttama arviointi vaikutuksista ja raportointi osana toimintakertomusta.	Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja Nuorisopäällikkö Kehittämispäällikkö
Tasapainoinen talous	Taksojen tarkistus ei vaikuta kävijämääriin.	Hinnasto tarkistetaan paremmin kustannuksia vastaavaksi ja kävijämääriä seurataan.	Kävijämäärä ei laske hinnankorotuksen myötä.	Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja
Sähköiset palvelut	Digitaalisen Muistaja -kokoelmakuvapisteen suunnittelu ja toteutus.	Kokoelmapisteen suunnittelu ja toteutus.	Asiakaspiste valmiina.	Kulttuuri- ja vapaa- aikajohtaja Kaupunginmuseon intendentti

KULTTUURI- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET 2020

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Hyvinvointi	Hyvinkään kaupungin tuottamien hyvinvointia edistävien ja ongelmia ehkäisevien palveluiden mallintaminen	Laaditaan kuvaus kaupungin tuottamista hyvinvointipalveluista suhteessa yhteistyökumppaneiden tuottamiin palveluihin.	Kuvaus esitelty kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalle 6/2020 mennessä	Hyvinvointipäällikkö

TEKNINEN LAUTAKUNTA		
KÄRKIHANKKEET		
VUOSITAVOITE JA TOIMENPIDE 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI 2020	VASTUUHENKILÖ
OMALEIMAINEN KULTTUURI- JA LIIKUNTAKAUPUNKI		Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja
<p>*Viihtyisän, turvallisen ja kiinnostavan liikunta- ja kulttuuriympäristön rakentaminen sekä ylläpitäminen .</p> <p>*Monipuolisten ja ajanmukaisten liikunta- ja kulttuuripalvelujen tuottaminen. Osaava ja luotettava yhteistyökumppani liikunta- ja kulttuuritapahtumien järjestäjille.</p> <p>*Kaupungin vetovoimaisuuden ja paikallidentiteetin vahvistaminen.</p> <p>*Palvelujen kehittäminen yhteistyössä asiakkaiden kanssa, kuntalaisten aktivoiminen kulttuuri- ja liikuntapalvelujen käyttämiseen.</p>		
Kevyenliikenteen sillan rakentamisen aloittaminen	Rakennustyöt aloitettu vuoden 2020	Tekninen johtaja
Kipinä-talon käyttöönotto	Kipinä otettavissa koulukäyttöön 31.12.2020	Kiinteistöjohtaja
KAUPUNKI JA MONIMUOTOISET KYLÄT		Yleiskaavasuunnittelija
<p>* Kylien vahvuuksien tunnistaminen (elinvoimaisuus, palvelut, liikenne, rakentaminen, elinkeinot, elinympäristön laatu, kylien markkinointi ja viestintä)</p> <p>* Yhteistyökäytäntöjen kehittäminen kyläläisten ja kyläasiain neuvottelukunnan kanssa</p>		
Nopeusnäyttöjen hankinta kyliin (Noppo)	Nopeusnäytöt asennettu	liikenneinsinööri
Linja-autopysäkkien tarpeen ja kunnan kartoitus ja parantamistoimenpiteiden listaus	Kartoitus ja listaus tehty	yleiskaavasuunnittelija
Kyläporttien toteuttamisen selvitys	Selvitys valmis	yleiskaavasuunnittelija

TEKNINEN LAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILO
Kestävä kehitys	Energiankulutuksen hillitseminen	Hyödynnetään keskusvalvomon toimintaa siten, että kaukolämmön ja sähkön kulutusta saadaan hillittyä.	Sähkönkulutus laskee valvomoon liitettyjen kiinteistöjen osalta 2 %.	Kiinteistöjohtaja
Talous	Yleisten alueiden kunnossapito	Liikennealueiden ylläpidon kokonaiskustannukset ilman katuvalaistusta	0,5 €/m ²	tekninen johtaja
Henkilöstö ja asiakkaat	Puhelinpalvelun käyttöönotto asiakaspalautteita varten	Puhelinjärjestelmän käyttöönotto ja koulutus tehtynä	Käyttö on vakiintunut osaksi asiakaspalvelua	Toimialajohtaja
Henkilöstö	Työturvallisuuden lisääminen	Ei yhtään vakavaa työtapaturmaa vuoden aikana	0 vakavaa työtapaturmaa	Toimialajohtaja
Tukipilari: Henkilöstö	Sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä laskee	Sairauspoissaolot / hlö pienempi kuin vuonna 2019	Toimialajohtaja
Tukipilari: Talous	Investointien talousseurannan parantaminen	Merkittävimmissä investointikohteissa seurataan kustannusarvion toteutumista menolajiryhmittäin. Kustannusarvioiden tarkka laskenta.	Ei yhtään yllättävää menoylitystä.	Tekninen johtaja, Kiinteistöjohtaja, Talouspäällikkö

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKIÖ
Tukipilari: Henkilöstö	Toimimme asiakkaan parhaaksi taloudellisella ja asiakaslähtoisellä tavalla. Henkilöstömme uskaltaa uudistua. Luomme omalla toiminnallamme myönteistä	Ympäristönsuojelun viranomais- sekä ympäristönsuojelun edistämistehtävien kokonaisuuden arviointi ja kehittämistoimien suunnittelu.	Esitys toimenpidesuunnitelmaksi	Ympäristötoimenjohtaja
Tukipilari: Kestävä kehitys	Turvaamme pohjavesien puhtauden	Hyvinkään pohjavesialueen suojelusuunnitelman päivitystyö	Suojelusuunnitelma valmis	Ympäristötoimenjohtaja
Tukipilari: Kestävä kehitys	Kuntalaisten ympäristötietoisuuden lisääminen	Hyvinkään ympäristöntila 2020 - katsauksen laatiminen	Katsaus valmis	Ympäristötoimenjohtaja
Laadukkaasti hoidetut lakisääteiset perustehtävät, rakenneuudistusten hallinta	Hyödynnämme aktiivisesti kuntayhteistyön tarjoamat mahdollisuudet toimintamme tehostamiseksi ja kehittämiseksi.	LaatuNetin interkalibrointeihin (2 kpl) osallistuminen	Osallistuminen	Kaupungineläinlääkäri
Tukipilari: Sähköiset palvelut	Tehostamme asiakaspalvelua ja muuta toimintaamme sähköisten palvelujen avulla.	Tietomallipohjaiseen lupien käsittelyyn liittyviä kehittämistoimia yhteistyössä muiden kuntien kanssa (Järvenpää, Vantaa, Oulu, Helsinki)	Rakennusvalvonnan digitaalinen yhteistyö muiden kuntien kanssa käyttöön otettu.	Johtava rakennustarkastaja
Tukipilari: Sähköiset palvelut	Tehostamme asiakaspalvelua ja muuta toimintaamme sähköisten palvelujen avulla.	Rakennusvalvonnan lupa-arkiston skannaustyön jatkaminen omana työnä	Pysyvästi säilytettävien asiakirjojen digitointi 100 %, erityissuunnitelmista on digitoitu 15 %	Johtava rakennustarkastaja

VESIHUOLTOLIIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA - MUUT TOIMINNALLISET TAVOITTEET

PALVELUKOKONAISUUS, SUUNNITELMA TAI OHJELMA	PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ
Vuotovesiprojekti	Vuotovesimäärän vähentäminen	Tehdään vesihuoltoverkoston vuotovesitutkimus.	Tutkimus ja tulosten analysointi on valmis vuoden loppuun mennessä.	Verkostopäällikkö
Vedenottamoiden toimintaan ja käyttöön liittyvien ohjeistusten ajantasalle saattaminen	Dokumentit ajan tasalle	Suunnitelma dokumentaation tehostamiseksi	Suunnitelma on valmis vuoden loppuun mennessä.	Tuotantopäällikkö
Kaltevan jätevedenpuhdistamon betonirakenteiden saneeraus	Betonirakenteiden saneeraus.	Kaltevan jätevedenpuhdistamon vesikäsittelyn betonirakenteiden saneerausten suunnittelu	Suunnitelma on valmis vuoden loppuun mennessä.	Käyttöinsinööri

Hyvinvointikertomuksen hyvinvointisuunnitelma vuodelle 2020

Hyvinvointikertomus käsiteltiin Hyvinkään kaupunginvaltuustossa 27.5.2019.

Hyvinvointikertomuksessa esiin tuodut hyvinvoinnin painopistealueet on huomioitu vuoden 2020 talousarvion valmistelussa ja niiden pohjalta valmistellut tavoitteet ja toimenpiteet on koottu seuraaviin taulukoihin. Taulukkoon on koottu tavoitteet kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen tavoitekorteilta. Lisäksi lautakuntien omilla korteilla on lukuisia lisätöimenpiteitä ja toimenpiteet voivat vielä käyttösuunnitelmavaiheessa tarkentaa omia tavoitteitaan.

1. Kaupungin vetovoimaisuuden lisääminen

Kaupungin talouden ja elinvoimaisuuden kannalta on tärkeää, että Hyvinkään väestönkasvu jatkuu hallitusti. On tarpeen selvittää ja tunnistaa syyt syntyvyyden laskuun ja miettiä vaikutuskeinoja asian parantamiseksi. Yhtenä mahdollisena vaikutuskeinona on lisätä Hyvinkään houkuttelevuutta lapsiperheiden asuinalueina ja huomioida entistä paremmin lasten ja nuorten näkökulma kaupungin päätöksenteossa. Yritysten työpaikkatarjonta on tekijä, joka houkuttelee uusia asukkaita paikkakunnalle. Kaupungin elinvoimaisuus ja houkuttelevuus paikkakunnalle muuttavien yritysten näkökulmasta on tärkeää, jotta uusia työpaikkoja syntyy. Hyvinkään Pelikirjan mukaisesti teemme tiivistä yhteistyötä yritysten kanssa ja otamme yritysten toimintaedellytykset jatkuvasti huomioon. Edesautamme mahdollisuuksien mukaan muun muassa hankintojen kohdistamisessa paikallisiin yrityksiin. Näin syntyvät ja pysyvät työpaikat ovat kaupunkimme elinvoimaisuuden edellytys.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Kärkihanke: Hangonsilta 1	Uuden asuinalueen rakentamisen valmistelu Kumppanuuskaavoitus, kaavaluonnoksen laatiminen yhteistyössä kumppaneiden kanssa.	Kaavaluonnos on laadittu yhteistyössä kumppaneiden kanssa vuoden 2020 loppuun mennessä.	Kaupungingeodeetti, kaavoituspäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Hangonsilta 1	Keuyen liikenteen sillan rakennustöiden alkaminen.	Rakennustyöt on aloitettu vuoden 2020 aikana.	Tekninen johtaja	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Hangonsilta 2	Kipinä-talon (keskuslukio ja Hyvinkään Opisto) käyttöönotto.	Kipinä on otettavissa koulukäyttöön 31.12.2020 mennessä.	Kiinteistöjohtaja	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Hyvinkään Sveitsi	Sveitsin asuinalueen asemakaavan hyväksymiskäsittelyn eteneminen	Mikäli osayleiskaavasta tehty valitus hylätään 31.8.2020 mennessä, niin asemakaava on nähtävillä vuoden 2020 loppuun mennessä.	Kaavoituspäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Hyvinkään Sveitsi	Uimalarakennuksen laajennusosan käyttöönotto	Laajennusosa otetaan käyttöön vuoden 2020 kuluessa.	Kiinteistöjohtaja	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kehittyvä kaupunkikeskusta	Kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelma (Master plan)	Kaksi vaihtoehtoista ehdotusta kehittämissuunnitelmaksi laadittu.	Liiketoimintajohtaja	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kehittyvä kaupunkikeskusta	Radan länsipuoleista osaa koskeva yleissuunnitelma (vähintään kaksi vaihtoehtoa)	Vähintään kaksi vaihtoehtoista ratkaisumallia alueen yleissuunnitelmaksi on laadittu. Niiden pohjalta on valittu etenemistapa vaihteittain tapahtuvan asemakaavoituksen pohjaksi.	Kaavoituspäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kehittyvä kaupunkikeskusta	Keskustan liikenteen yleissuunnitelma	Keskustan liikenteen yleissuunnitelma on valmis.	Liikenneinsinööri	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kaupunki ja monimuotoiset kylät	Valokuitu kyliin, toteuttamismallin selvittäminen	Toteuttamisen mahdollisuudet ja malli selvitetty.	Tekninen johtaja	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kehittyvä kaupunkikeskusta	Radan länsipuolen alueen asemakaavoitus	Liityntäpysäköintiin liittyvä asemakaavoitus on aloitettu	Kaavoituspäällikkö	Kaupunginhallitus
Kärkihanke: Kehittyvä kaupunkikeskusta	Pysäköinnin periaatteet osana keskustan täydennysrakentamista	Pysäköinnin vaihtoehtoiset ratkaisumallit valmisteltu.	Liikenneinsinööri, Kaavoituspäällikkö	Kaupunginhallitus

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Maankäytön toteuttamisprosessin ohjaaminen sekä MAL-asuntotuotantotavoitteiden mukainen tonttivaranto pitkällä aikavälillä.	Maankäytön toteuttamisohjelman laatiminen ja ohjelman vuositavoitteiden toteuttaminen.	Maankäytön toteuttamisohjelma on laadittu ja ohjelman vuositavoitteet toteutuvat. Tontinluovutus; omakoti 35 kpl, kerros- / rivitalo 4 kpl, yritys / teollisuus 3 kpl.	Kaupungingeodeetti	Kaupunginhallitus
Kaavoitustoiminnan ohjaaminen ja kaavojen toteuttamistoimenpiteiden ohjelmoinnin ja kaavoitusta tukevan maanhankinnan tukeminen.	Kaavoitusohjelman laatiminen	Kaavoitusohjelma on laadittu ja ohjelman vuositavoitteet toteutuvat. Asuntotonttien kerrosalareservi MAL-sitoumuksen mukainen (kerrosneliömetreinä).	Kaavoituspäällikkö	Kaupunginhallitus
Uusia yrityksiä Hyvinkäälle	Hyvinkään houkuttelevuuden parantaminen käynnistämällä Invest in Hyvinkää (sijoittautumispalvelut) -toiminta. Uutta sijaintipaikkaa tai toimitilaa etsivien yritysten kontaktointi ja tavoittaminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Suunnitelman mukainen Invest in Hyvinkää (yritysten sijoittumiseen tähtäävä kokonaispalvelu) -toiminta on käynnistynyt. Vähintään 30 sijoittumista harkitsevaa yritystä on tavoitettu ja Hyvinkäälle on sijoittunut vähintään 2 uutta yritystä.	Elinkeinopäällikkö, Kaupungingeodeetti, Liiketoimintajohtaja TechVilla Oy	Kaupunginhallitus
Hyvinkää houkuttelee matkailijoita	Matkailuyritysten yhteistyötä tiivistetään ja yrittäjien palvelutuotteille järjestetään yhteinen myynti- ja markkinointikanava.	Matkailuyritysten yhteistyö on tiivistä ja yrittäjien palvelutuotteille yhteinen myynti- ja markkinointikanava olemassa.	Liiketoimintajohtaja	Kaupunginhallitus
Kaupungin tunnettuuden lisääminen	Viestintä- ja markkinointitoimenpiteiden toteutus kaupungin viestintä- ja markkinointisuunnitelmien mukaisesti.	Kaupungin näkyvyys on noussut aiemmasta tasosta	Viestintäpäällikkö	Kaupunginhallitus

2. Digitalisaation hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa ja tuotannossa

Yksi Suomen hallituksen kärkihankkeista on digitalisoida julkiset palvelut käyttäjälähtöisiksi. Sähköiset palvelut ovat myös yksi Hyvinkään Pelikirjan tukipilareista. Digitalisaatio on yksi keskeinen keino, jolla palvelutuotantoa voidaan Hyvinkäällä tehostaa ja muuttaa käyttäjälähtöisemmäksi. Näin voidaan parantaa palvelujen käyttäjien osallistumista palvelujen suunnitteluun ja niiden piiriin pääsyä.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Kuntalaisten palvelujen, johtamisen, toiminnan ja talouden suunnittelun kehittäminen ja tehostaminen uutta teknologiaa hyödyntäen.	Sähköisten palveluiden kaupunkitason kehittämissuunnitelman laatiminen. Suunnitelman osa-alueiden huomioiminen Pelikirjan päivitystyössä.	Kaupunkitason sähköisten palvelujen kehittämissuunnitelmaluonnos valmistuu lausunto- ja hyväksyntäkierrokselle.	Tietohallintopäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Digitaalisen turvallisuuden keskeisten kehittämistarpeiden tunnistaminen	Digitaalisen turvallisuuden nykytilarvion tekeminen seuraavien osa-alueiden osalta: riskienhallinta, toiminnan jatkuvuus ja varautuminen, tietoturvallisuus, kyberturvallisuus sekä tietosuojat.	Digiturvallisuuden nykytaso on tunnistettu Väestörekisterikeskuksen tuottaman kyselyn avulla.	Tietohallintopäällikkö	Kaupunginvaltuusto
ICT-ympäristön hallinnoinnin ja vastuiden selkiyttäminen yhteistyössä Keski-Uudenmaan soten kanssa	Keski-Uudenmaan sote-kuntayhtymälle siirtyvien järjestelmien mahdollinen korvaaminen, jos käyttö ei ole jatkossa mahdollista tai tarkoituksenmukaista.	Siirtyvät ict-palvelut ja -järjestelmät on kartoitettu ja jatkoa koskeva toimenpidesuunnitelma on tehty.	Tietohallintopäällikkö	Kaupunginhallitus
Kaupunki edistää kaikkien kuntalaisten mahdollisuutta toimia täysvertaisesti digitaalisessa yhteiskunnassa.	Kaupungin sähköiset palvelut ovat saavutettavuusdirektiivin mukaisia vuoden 2020 voimaan tulevien säädösten osalta.	Kaupungin verkkosivut täyttävät saavutettavuuden kriteerit saavutettavuusdirektiivin 2020 voimaan tulevien säädösten osalta.	Viestintäpäällikkö	Kaupunginhallitus

3. Ennaltaehkäisevän työn ja oikea-aikaisten palvelujen kehittäminen

Ehkäisevä työ on avainasemassa kavennettaessa hyvinvointieroja. Tavoitteena on kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja elämänlaadun turvaaminen. Ehkäisevä työ ankkuroidaan osaksi palvelujärjestelmän perusrakennetta ja toimintaa. Vahvoilla peruspalveluilla kyetään ehkäisemään ongelmien syntymistä ja puuttumaan niihin varhain sekä tukemaan ihmisten itsenäistä selviytymistä ja elämänhallintaa. Haavoittuvassa asemassa olevat ja vähemmistöryhmät tarvitsevat lisäksi kohdennettuja palveluja. Matalan kynnyksen palveluilla pyritään parantamaan palveluiden saatavuutta ja ennaltaehkäisemään raskaampien ja kalliimpien palveluiden tarvetta. Tavoitteena on monialaisen yhteistyön vahvempi hyödyntäminen, esimerkkinä valtakunnallinen Ankkuri-toimintamalli.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2019	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Ehkäisevän päihde-, mielenterveys- ja lähisuhdeväkivaltatyön nykytilanteen ja kehittämistarpeiden kartoittaminen Hyvinkään näkökulmasta.	Ehkäisevän työn suunnitelman laatiminen vuosille 2020-2021.	Suunnitelman 2020-2021 esittely kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnalle 04/2020 mennessä.	Hyvinvointipäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Ikäntyneiden hyvinvoinnin ja turvallisuuden edistäminen.	Ikäntyneiden hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn toteuttaminen keväällä 2020. Ikäntyneiden hyvinvointia ja turvallisuutta käsittelevän yleisötilaisuuden järjestäminen syksyllä 2020.	Kysely tehty ja ikäntyneiden hyvinvointi ja turvallisuus-tilaisuus pidetty.	Hyvinvointipäällikkö, Turvallisuus- ja riskienhallintakoordinaattori	Kaupunginvaltuusto

4. Yhteisöllisyyden ja osallisuuden edistäminen

Erilaisilla osallistumisen muodoilla on positiivisia, vaikkakin toisistaan poikkeavia yhteyksiä toimintakykyyn, pitkäikäisyyteen ja hyvinvointiin. Yksinäisyys voidaan kokea myönteisesti tai kielteisesti. Myönteinen yksinäisyys on vapaaehtoista, rentouttavaa ja usein luovuuden edellytys. Tämä mahdollistaa oman eletyn elämän tarkastelun, elämäkokemuksen ja mielenrauhan saavuttamisen. Kielteinen eli ei vapaaehtoinen yksinäisyys voi altistaa muun muassa terveydellisiin ja elämäntilanteen ongelmiin. Panostamme eri-ikäisten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseen sekä tuemme yhteisöllisyyden kehittymistä.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Kärkihanke: Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen. Toteutus osallistuvan budjetoinnin mallin periaatteita ja suunnitelmaa noudattaen.	Osallistuvan budjetoinnin toteutus: 1) Kohderyhmänä lapset ja nuoret. Kaikki peruskoulut ovat osallistuneet kokeiluun vuoden 2020 kuluessa ja oppilaiden ehdotukset on käsitelty koulukohtaisesti. Kyllä / ei. 2) Kaikille kuntalaisille avoin haku. Osallistuva budjetointi on toteutettu tarjoamalla kuntalaisille mahdollisuus tehdä ehdotuksia eri teemakokonaisuuksiin ja äänestää parhaista vaihtoehdoista. Kyllä/ei.	Kehittämispäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen. Kaikille kuntalaisille avoimen kuntalaisfoorumin perustaminen; foorumin toimintaideana on toimia ajankohtaisten asioiden esittely- ja keskustelutilaisuutena.	Kuntalaisfoorumin valmisteluun osallistuvat kaikki toimialat ja foorumi järjestetään 2 kertaa vuoden 2020 kuluessa. Foorumi järjestetty: kyllä/ei.	Kehittämispäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Hyvinvointia edistävien vapaaehtoistyön ja järjestökentän toimijoiden yhteensaattaminen, sektorirajat ylittäen	Kaksi yhteistä tilaisuutta järjestetty vuoden 2020 aikana.	Kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja	Kaupunginhallitus
Kärkihanke: Kuntalaisten osallisuus, yhteisöllisyys ja hyvinvointi	Kipinä-talon tulevien käyttäjien osallistaminen tilojen käytön ja toiminnan suunnitteluun.	Vuoden 2020 aikana on järjestetty yhteistyötilaisuuksia, joissa on huomioitu Kipinä-talon keskeiset käyttäjäryhmät.	Sivistystoimenjohtaja, lukion ja Hyvinkään opiston rehtorit, kehittämispäällikkö	Kaupunginhallitus

5. Palvelujen rajapintojen häivyttäminen

Eri toimijoiden välinen yhteistyö on erittäin tärkeää, jotta ihmiset käyttäisivät tarpeitaan vastaavia palveluja. Käynnissä olevat hyvinvointipalvelujen tuottamisrakenteisiin vaikuttavat ja Hyvinkäällä asuvan väestön rakenteessa tapahtuvat muutokset korostavat tarvetta kiinnittää huomiota eri palveluiden välisten rajapintojen häivyttämiseen. Tällaisia toimintaympäristön muutoksia ovat muun muassa maakuntauudistus, väestön ikärakenteen muutos ja maahanmuuttajien määrän ja osuuden ennakoitavissa oleva kasvu. Näin palveluja tarvitsevat saavat tarvitsemansa palvelut joustavasti ilman, että he joutuvat hakemaan niitä eri paikoista ja odottamaan palveluja kohtuuttomasti.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Asiakkailla tuotettavat palveluprosessit saadaan toimimaan sujuvasti siten, että sote-tuotannon siirtymävaiheesta aiheutuvilta häiriöiltä vältytään.	Varmistetaan yhteistyön toimivuus tarkoituksenmukaisten yhteistyörakenteiden ja -käytäntöjen sekä selkeän työnjaon avulla. Kuntayhtymän talouden ja toiminnan seuranta- ja ohjausmalli.	Kaupungin ja Keusoten välinen yhteistyörakenne on kuvattu ja toiminnassa Kuntayhtymän talouden ja toiminnan seuranta- ja ohjausmalli on käytössä	Kaupunginjohtaja	Kaupunginhallitus

6. Työllisyyden lisääminen

Työttömyys vähentää kaupungin verotuloja ja lisää työmarkkinatukimenoja sekä heikentää kaupungin mahdollisuuksia turvata kuntalaisten hyvinvointia. Näiden välillisten vaikutusten lisäksi työttömyys vaikuttaa myös monin suuremmin tavoin kuntalaisten hyvinvointiin. Ihmisten kokemukset omasta hyvinvoinnistaan, voimavaroistaan ja tyytyväisyydestään ovat yhteydessä heidän käytettävissään oleviin tuloihin ja muuhun varallisuuteen.

Työttömyydellä on myös todettu olevan yhteys muun muassa terveys- ja elämänhallinnan ongelmien esiintyvyyden kanssa. Elinkeinoelämää edistämällä ja siten työllisyyttä parantamalla voidaan ennaltaehkäistä monia ongelmia ja vaikuttaa laaja-alaisesti Hyvinkäällä asuvien hyvinvointiin.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Nuorten- ja pitkäaikaistyöttömien työllisyyden edistäminen	Uusien työllisyyttä edistävien toimien käynnistäminen, kannustejärjestelmäpilottimalli ja rahoituksen hakeminen.	Työttömiä nuoria 20 % vähemmän; työmarkkinatuen kuntaosuusmaksu korkeintaan 2,5 miljoonaa euroa vuonna 2020.	Liiketoimintajohtaja	Kaupunginvaltuusto
Työllisyyspalveluiden palkkatuki-, työkokeilu- ja työhönvalmennuspaikkojen täyttöaste nousee.	Työttömien palveluohjauksen kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Asiakaspaikkojen täyttöaste on 100 %.	Työllisyyspäällikkö	Kaupunginhallitus
Asiakkaalle löydetään työllistymistä edistävä ratkaisu nopeammin (6 kk asiakkuuden alkamisesta)	Nuorten ja maahanmuuttajataustaisten työhönvalmennuksen kehittäminen.	Tavoite on saavutettu, jos 60 %:lle asiakkaista löytyi ratkaisu 6 kk:n määräajassa.	Työllisyyspäällikkö	Kaupunginhallitus
Työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) sosiaalityön ja -ohjauksen asiakasprosessin ja palvelutarpeenarvioinnin kehittäminen.	Prosessi ja palvelutarpeenarvointi yhtenäistetään K-U TYP -alueella.	Hyvinkääläisten asiakkaiden prosessi ja palvelutarpeenarvointi noudattaa yhteistä toimintatapaa. Henkilöstöä mukana kaikissa kehittämissarjoissa/kokouksissa.	TYP -johtaja	Kaupunginhallitus

7. Maahan muuttaneesta kuntalaiseksi

Hyvinkään väestönkasvu tulee vahvasti maahanmuutosta. Palveluja tullaan järjestämään tulevaisuudessa niin, että niissä huomioidaan entistä paremmin myös maahan muuttaneet kuntalaiset ja heidän hyvinvointinsa. Hyvinkään tavoitteena on tukea maahanmuuttajien kotoutumista osana peruspalveluja sekä järjestämällä erityisiä kotouttamispalveluja kotoutumisen alkuvaiheeseen. Lisäksi tavoitteena on edistää maahanmuuttajien hyvinvointia tukemalla työllistymistä ja lisäämällä heidän osallisuuttaan. Hyvinkään kaupungin tavoitteena on edistää hyvien väestösuhteiden rakentumista.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Ei valtuusto- tai hallitustason tavoitteita vuonna 2020.				

8. Kulttuuritoiminnan, kestävien liikkumismuotojen ja luonnossa liikkumisen edistäminen

Hyvinkään Pelikirjan mukaisesti Hyvinkää on omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki. Kulttuuritoiminta vaikuttaa hyvinvointiin ja terveyteen. Aktiivinen kulttuuriharrastus on yhteydessä koettuun terveyteen, hyvän elämän kokemuksiin sekä pitkään ikään. Sosiaalinen osallistuminen ja kulttuurin harrastaminen liitetään myös hyvään mielenterveyteen.

Arkkiliikunnan lisääminen kaikissa ikäryhmissä kestäville kulkumuodoilla (kävely, pyöräily ja joukkoliikenne) vaikuttaa positiivisesti kuntalaisten terveyteen, hyvinvointiin ja viihtyvyyteen sekä liikenteen ympäristöhaittojen pienenemiseen. Lisäksi jo lyhyt aika luonnossa laukaisee stressiä ja edistää ihmisten hyvinvointia. Viher- ja virkistysalueilla on suuri merkitys hyvän elinympäristön muodostumisen kokonaisuudessa. Ne ovat merkittäviä niin ekologian kuin ihmistenkin tarpeiden, hyvinvoinnin ja terveyden kannalta.

PÄÄMÄÄRÄ	VUOSITAVOITE JA TOIMENPITEET 2020	TAVOITETASO JA ONNISTUMISEN MITTARI	VASTUUHENKILÖ	TAVOITEKORTTI
Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki	Liikuntasuunnitelman päivittäminen	Suunnitelma hyväksytty kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnassa vuoden loppuun mennessä. Kulkee viheralueohjelman päivittämisen rinnalla.	Liikuntapäällikkö	Kaupunginvaltuusto
Kärkihanke: Aktiivinen tapahtumakaupunki	Toritapahtumien kehittäminen	Uusi torin käyttösuunnitelma on laadittu toukokuun loppuun mennessä.	Kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö	Kaupunginhallitus
Kärkihanke: Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki	Suurten junioritapahtumien tavoittelemisen Hyvinkäälle	Hyvinkäällä on järjestetty 2-3 merkittävää urheiluturnausta tai -tapahtumaa vuoden loppuun mennessä.	Liikuntapäällikkö	Kaupunginhallitus
Kärkihanke: Omaleimainen kulttuuri- ja liikuntakaupunki	Urheiluseurojen ja kaupungin välisen yhteistyön kehittäminen. Seurojen toiminnan ja tilojen käytön sekä yhteistyöhön liittyvien toiveiden kartoittaminen.	Seuroille kohdennettu kysely on toteutettu ja kyselytulokset on käyty yhdessä läpi urheiluseurojen kanssa vuoden loppuun mennessä.	Liikuntapäällikkö	Kaupunginhallitus

Dnro 451/2019 (02.021)
KH 28.10.2019 § 252
Kv 11.11.2019 § 89

Valmistelija: Talousjohtaja Markus Peevo, puh. 040 155 4228

Tausta

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Talousarvioon otetaan tehtävien ja toiminnan tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sekä siinä osoitetaan, miten rahoitustarve katetaan. Määräraha ja tuloarvio voidaan ottaa brutto- tai nettomääräisenä. Talousarviossa ja -suunnitelmassa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa.

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota.

Taloussuunnittelun lähtökohdat

Talousarvion laadintaa on ohjannut kaupunginhallituksen kehittämisjaosto yhdessä valtuuston yhteistyöryhmän kanssa.

Kaupunginhallitus hyväksyi kokouksessaan 10.6.2019 vuoden 2020 talousarvion ja vuosien 2021-2022 taloussuunnitelman lähtökohdat eli niin sanotun talousarvioraamin. Talousarvion ja –suunnitelman tavoitteeksi kaupunginhallitus vahvisti, että vuoden 2020 talousarvio suunnitellaan alijäämäiseksi: vuosien 2018 ja 2019 menokasvu on niin suurta, että talouden tasapainottaminen edellyttää useammalle talousarviovuodelle laadittavaa erillistä ohjelmaa.

Talousarvioraamipäätös sisälsi oletuksen, että talousarvio laaditaan nykyisin veroprosentein. Talousarvioraami sisälsi myös oletuksen palkkojen ja hintojen kasvusta, mutta samalla vaateen siitä, että hintojen kasvu katetaan tehostamalla toimintaa ja samoin palkkojen nousu samoin muualla kuin sivistystoimen toimialalla. Näiden tavoitteiden saavuttamiseksi kaupunginhallituksen talousarvioraami merkitsi sitä, että toiminnan nettomenoihin eli toimintakatteeseen ohjeistettiin suunniteltavaksi enintään 11,5 milj. euron eli 4,9 % kasvu suhteessa vuoden 2019 aloittavan talousarvion mukaisiin menoihin. Toimintakate tarkoittaa talousarviovuoden toiminnan tulojen ja menojen erotusta ja siten kertoo, paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuoden 2019 talous on jatkumoa vuoden 2018 talouden toteumalle. Kahden ylijäämäisen vuoden jälkeen kaupungin käyttötalous palasi alijäämäiseksi. Tilikauden 2018 ali-

jäämä oli 2,5 milj. euroa, huolimatta siitä, että tilikaudelle kertyi noin 2,9 milj. euron edestä erilaisia kertaluonteisia tulosta parantavia kirjauksia. Talouden kääntymisen negatiiviseksi kahden ylijäämällisen vuoden jälkeen johtui toiminnan nettomenojen eli toimintakatteen kasvusta. Toiminnan nettomenot kasvoivat 12,2 milj. euroa eli 5,5 % edelliseen vuoteen nähden. Nettomenojen kasvu johtui pääosin sosiaali- ja terveysmenojen kasvusta. Sosiaali- ja terveystoimen nettomenot kasvoivat 8,8 milj. euroa eli 6,2 % vuonna 2018. Jos tarkastellaan pelkästään sosiaali- ja terveydenhuollon ulkoisia nettokuluja eli jätetään tarkastelusta pois kirjat kaupungin omien yksiköiden välillä, kasvoivat sosiaali- ja terveydenhuollon nettomenot 9,7 milj. euroa eli 7,2 %. Sivistystoimen, konserni-palveluiden ja päätöksenteon organisaatiokokonaisuuksien nettokulut kasvoivat myös noin 1,2 milj. eurolla kullakin.

Vuoden 2019 talous toteutuu toisen osavuosisikatsausvaiheen ennusteen mukaan noin 19,7 milj. euroa alijäämäisenä. Alijäämän syvenemisen ja talousarvion ylittymisen taustalla on kaksi tekijää: sosiaali- ja terveysmenojen pysyminen korkealla tasolla ja niiden edelleen kasvaminen merkittävästi, verotuloarvion merkittävä aleneminen sekä hieman suunniteltua pienempi käyttöomaisuuden myyntivoittojen toteutuminen.

Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan Suomen talouden kasvu hidastuu ja asettuu lähivuosina noin prosentin tuntumaan. Tämä määrittelee osaltaan rajat myös Hyvinkään kaupungin tulokehitykselle ja edelleen menokasvulle.

Kaupunkistrategia ja toiminnalliset tavoitteet

Talousarvion valmistelua on ohjannut uusi kaupunkistrategia, Hyvinkään Pelikirja. Lisäksi valmistelussa on huomioitu hyvinvointisuunnittelutyö ja erilaiset muut ohjelmat ja suunnitelmat.

Pelikirjatyö näkyy erityisesti talousarvioon sisältyvissä toiminnallisissa tavoitteissa, joissa Pelikirjan mukaisista kärkihankkeista johdetut vuositavoitteet on erotettu omaksi osiokseen erotuksena muista tavoitteista. Kärkihankkeiden edistämiseen on varattu erikseen myös määräraha.

Osana talousarviota on asetettu tavoitteet myös keskeisille tytäryhtiöille.

Rakenteelliset muutokset

Merkittävimmät talousarvion sisältämät rakenteelliset muutokset ovat Tekniikan ja ympäristön toimialan tilaaja-tuottaja -mallin purkamisen, siihen liittyvä organisaatiomuutos ja näiden huomioiminen talousarviossa sekä työterveyshuollon järjestämistavan muutos eli työterveyshuollon ulkoistus.

Keski-Uudenmaan sote -kuntayhtymän ensimmäinen varsinainen toimintavuosi on takana ja pääosa muutoksista on huomioitu vuoden 2019 talousarviomuutoksissa.

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys ja perustelut

Kaupunginjohtajan talousarvioesityksen ydinkohdat liittyvät sosiaali- ja terveystoimen määrärahojen kasvuun ja riittävyteen, verorahoitusarvion toteutumiseen sekä käynnissä oleviin tai käynnisteillä oleviin oppilaitos- ja uimahalli-investointeihin. Merkittäviä kehityskohteita on kaupunkikeskusta ja erityisesti Hangonsillan alueen rakentuminen sekä Metsäkaltevan alueen rakentuminen.

Talousarvioesitys on 4,9 milj. euroa alijäämäinen. Menojen ja tulojen kehityksen jatkues- sa arvion mukaisena kaupungin alijäämä kasvaisi noin 10 milj. euron tasolle ilman erillisiä toimenpiteitä ja taseeseen kertyneet ylijäämät kääntyisivät alijäämiksi viimeistään vuonna 2021. Tämän vuoksi kaupunginhallitus on antanut toimeksiannon laatia kestä- vän talouden ohjelman talouden tasapainottamiseksi ja nimennyt ohjausryhmän ohjaa-

maan virkamiesvalmistelua. Ohjelman on tarkoitus valmistua loppukeväällä 2020 ja ohjata vuoden 2021 talousarvion valmistelua. Nyt kyseessä oleva talousarvio ei ota kantaa tasapainotuksen suuruuteen tai tasapainotuksen keinoihin.

Kaupungin omien toimielinten talousarvioesitykset ovat talousarvioraamin mukaiset. Vain sosiaali- ja terveystalouden osalta määrärahaesitys on talousarvioraamia suurempi.

Vuoden 2019 tilinpäätösennusteeseen nähden toiminnan nettokulut kasvavat 1,4 milj. euroa eli 0,6 %. Kuitenkin vuoden 2018 tilinpäätökseen nähden 17,1 milj. euroa eli 7,3 %. Kun toiminnan menot ovat muissa toiminnoissa käytännössä säilyneet ennallaan, kuvastaa kasvu sitä, kuinka paljon kaupunki panostaa lisää sosiaali- ja terveystalouteen.

Määrärahojen niukka kasvu edellyttää tarkkaa talousseurantaa vuonna 2020 sekä nopeaa reagoitua mahdollisiin poikkeamiin. Toimintamenoja lisääville uusille esityksille tai toimintokohtaisille talousarviolityksille tulee osoittaa rahoitus talousarvion sisältämistä määrärahoista. Rakenteellinen menojen ja tulojen epätasapaino merkitsee sitä, että talousarvion toteutuminen ei riitä vaan eri toiminnoissa tulee olla pyrkimyksenä mieluummin alittaa talousarviossa osoitetut määrärahat.

Verotulojen arvio perustuu valtiovarainministeriön syksyn suhdannekatsauksen mukaisiin talousennusteisiin, Kuntaliiton ja kaupungin talouspalvelut -yksikön arvioihin väestönkasvusta, väestörakenteesta ja palkkasumman kasvusta. Arvioissa on myös huomiotu se, että vuoden 2019 verovajeet palautuisivat pääosin vuonna 2020. Tältä osin on riski siitä, että verovajeet jäävät joiltakin osin pysyviksi tai ne eivät oikene suunnitellun tilikauden aikana. Verotulojen arvioidaan kasvavan 6,3 % kuluvan vuoden ennustettuun toteumaan nähden. Kasvua selittää erityisesti vuoden 2019 heikko toteuma ja kunnallisverojen tilitysvajeet sekä arvio verovajeiden poistumisesta vuonna 2020.

Valtionosuusrahoituksen on arvioitu kasvavan vuoden 2019 toteumaennusteeseen nähden 9,7 %, vaikka kilpailukykyopimuksen lomarahaleikkauksiin liittyvä kertaluonteinen kompensatio onkin arvioitu jo vuoden 2019 tuloksi. Valtionosuuksien kasvua selittää erityisesti peruspalvelujen valtionosuuden kasvu, jossa suurimmat selittäjät ovat kilpailukykyopimukseen liittyvän valtionosuuden leikkauksen pienentyminen, sekä valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistus ja indeksikorotus.

Rahoitustuottojen ja -kulujen arvioinnin perusoletuksena on korkotason säilyminen matalana. Toisaalta kaupungin lainasalkku on myös erittäin hyvin suojattu koronnousua vastaan. Tämän vuoksi korkokuluarvioita on budjetoitu aiempaa varovammin.

Kaupungin vuosikate on esityksen mukaan 15,6 milj. euroa eli 333 euroa/asukas. Vuosikate on 76,1 % poistoista. Näin ollen kaupungin talousarvio on 4,9 milj. euroa alijäämäinen.

Taloussuunnitelmavuosille 2021-2022 on arvioitu tulot ja toimintamenot on arvioitu siten, että taseeseen ei ala kertymään alijäämää. Ilman tätä teknistä arviota suunnitelmavuosille kertyy ilman tasapainotustoimia noin 10 milj. euron alijäämä.

Peruskaupungin investointien omahankintameno vuodelle 2020 on 44,1 milj. euroa. Näin ollen investointien tulo-rahoitusprosentti on esityksen mukaan 38,7. Toiminnan ja investointien rahavirta on -22,6 milj. euroa, joka on tarkoitus rahoittaa lisävelalla. Kaupungin lainakanta on suunnitelman mukaan vuoden lopussa 152,7 milj. euroa (3 256 euroa/asukas). Suunnitelmakauden lopulla lainakannaksi muotoutuu suunnitelman mukaisilla vuosikatteilla ja investointimenoilla 141,5 milj. euroa, jolloin asukaskohtainen lainakanta olisi 3 095 euroa/asukas. Velkahaastetta lisää lisälainanotto muualla konsernissa ja se, että vanhojen lyhennysvapaita vuosia sisältävien lainojen tiiviit lyhennysjaksot alkavat vuonna 2022.

Merkittävimmät investoinnit talousarviovuonna ovat lukio- ja opistorakennus Kipinä Hangonsillassa ja Metsäkaltevatelo, uimahallin peruskorjaus ja laajennus sekä kunnallistekniikan uudisrakentaminen ja korvausinvestoinnit.

Heikon vuosikatteen vuodet 2019 ja 2020 ja samoille vuosille osuvat suuret investointimenot ja konsernin velkaantuminen tarkoittavat sitä, että suunnitelmavuosien investointimenot tulee suunnitella vuosikatetta pienempinä.

Talousarvion suurimmat riskit liittyvät toimintamenojen kasvuun: erityisesti erikoissairaanhoidon kustannuksissa on jopa 8 miljoonan euron paine talousarvioon varattua määrärahaa suurempaan toteumaan. Toinen merkittävä epävarmuustekijä liittyy verotuloarvioon: tilityshäiriöiden suuruus ja tilikausikohtainen ajoittuminen aiheuttaa poikkeuksellisen suuren mahdollisuuden sille, että erityisesti kunnallisvero toteutuu toisin kuin mitä nyt arvioidaan.

Kaupunginhallitus käsittelee kaupunginjohtajan talousarvioesitystä 28.10. ja antaa esityksensä talousarviosta vuodelle 2020 ja taloussuunnitelmasta 2021-2022 kaupunginvaltuustolle. Kaupunginvaltuusto käsittelee talousarviota 11.11.2019, jolloin sillä on myös mahdollisuus tehdä lopullinen päätös. Kokousta on myös varauduttu jatkamaan siten, että valtuusto voi tehdä lopullisen talousarviopäätöksen maanantaina 18.11.2019.

Talousarvion laadinnan keskeinen päätös on veroprosenteista vuodelle 2020. Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä. Verotilityslain mukaan kunnan tulee ilmoittaa Verohallinnolle viimeistään verovuotta edeltävän vuoden marraskuun 17 päivänä tuloveroprosentin suuruus. Hyvinkään kaupunginvaltuusto päättää veroprosenteista kokouksessaan 11.11.2019.

LIITTEENÄ Kaupunginjohtajan esitys talousarvioksi 2020 taloussuunnitelmaksi 2021-2022 ja investointisuunnitelmaksi 2020-2024

Talousarvioesityksen yhteistoiminnallinen käsittely

Kaupungin talousarviota ja sen henkilöstövaikutuksia on käsitelty yhteistyötoimikunnassa 23.10.2019.

Esitys kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että:

1. talousarvio vuodelle 2020, taloussuunnitelma vuosille 2021-2022 sekä investointisuunnitelma vuosille 2020-2024 hyväksytään;
2. valtuusto vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2020 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
3. esitys kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista hyväksytään; ja että
4. kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedokseen talousarviomäärärahavarauksiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Kaupunginhallitus oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan muita kuin sitovia määrärahoja ja tavoitteita koskevia täydennyksiä ja korjauksia.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaan.

Täytäntöönpano
kaupunginvaltuusto

Kv 11.11.2019 § 89

LIITTEENÄ Kaupunginjohtajan esitys talousarvioksi 2020 taloussuunnitelmaksi 2021-2022 ja investointisuunnitelmaksi 2020-2024

Kaupunginhallituksen esitys kaupunginvaltuustolle:

kaupunginvaltuusto päättää, että:

1. talousarvio vuodelle 2020, taloussuunnitelma vuosille 2021-2022 sekä investointisuunnitelma vuosille 2020-2024 hyväksytään;
2. valtuusto vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2020 sekä sitovuus- ja täytäntöönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
3. esitys kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista hyväksytään; ja että
4. kaupunginvaltuusto päättää merkitä tiedokseen talousarviomääräraharavauksiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Kaupunginvaltuusto oikeuttaa talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan muita kuin sitovia määrärahoja ja tavoitteita koskevia täydennyksiä ja korjauksia.
Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan esitys käsittelyjärjestykseksi:

Kaupunginhallituksen 28.10.2019 käsittelemä esitys talousarvioksi, taloussuunnitelmaksi sekä investointisuunnitelmaksi on käsittelyn pohjana.

Kaupunginvaltuusto toteaa, että kaupunginhallituksen talousarvioesitys on jaettu kaupunginvaltuutetuille.

Asiassa käydään ensin yleiskeskustelu.

Yleiskeskustelussa annetaan ensimmäinen puheenvuoro kaupunginjohtajalle ja toinen puheenvuoro kaupunginhallituksen puheenjohtajalle. Tämän jälkeen annetaan yksi puheenvuoron jokaisen valtuustoryhmän edustajalle ryhmien suuruuden mukaisessa järjestyksessä. Jos ryhmät ovat yhtä suuret, noudatetaan aakkosjärjestystä.

Yleiskeskustelun päätyttyä käydään yksityiskohtainen keskustelu. Yksityiskohtaisen keskustelun kuluessa on tehtävä muutosesitykset ja esitettävä niiden mahdolliset perustelut sekä tehtävä mahdolliset toivomusponnet.

Käsittely tapahtuu palvelualueittain.

Kaikki muutosesitykset ja ponsiesitykset on jätettävä puheenjohtajalle kirjallisina. Esityksistä tulee selvitä palvelualueen nimi ja ehdotettu euromäärä, sitova tavoite tai muu tekstimuutos.

Yleisperusteluista ei erikseen päätetä.

Yksityiskohtainen käsittely käydään seuraavassa järjestyksessä:

- Talousarvion sitovuus ja täytäntöönpano-ohjeet
 - o osana ohjeita valtuusto päättää Hyvinkään Vesi –liikelaitoksen sidotun pääoman korosta kaupunginvaltuuston 16.9.2019 § 59 mukaisesti
- Valtuustotason sitovat tavoitteet
- Käyttötalousosa toimielimittäin ja tulosalueittain:
 - o **Kaupunginvaltuusto**, Kaupunginvaltuusto
 - o **Tarkastuslautakunta**, Tarkastuslautakunta
 - o **Keskusvaalilautakunta**, Keskusvaalilautakunta
 - o **Kaupunginhallitus**
 - Kaupunginhallitus
 - Kaupungin johto
 - Demokratia ja johdon tuki
 - Sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut
 - Omaisuuksien luovutustulot ja menot
 - o **Konsernipalvelut ja hallinto**
 - Elinvoima
 - Henkilöstö
 - Talous
 - o **Opetuslautakunta**
 - hallinto ja kehittäminen
 - Perusopetus
 - Yleissivistävä koulutus ja työpajatoiminta
 - Varhaiskasvatustaloudelliset palvelut
 - o **Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta**
 - Kulttuuri- ja hyvinvointi
 - o **Tekninen lautakunta**
 - Hallinto ja kehittäminen
 - Tekninen keskus
 - Tilakeskus
 - o **Ympäristölautakunta**
 - Ympäristökeskus
- Kohderahoitteisten tehtävien käyttötalous
- Hyvinkään Vesi
- Tuloslaskelmaosa
- Investointiosa
 - o Aineelliset hyödykkeet
 - o Talonrakennusinvestoinnit
 - o Kiinteät rakenteet ja laitteet
 - o Koneet ja kalusto
 - o Aineettomat hyödykkeet
- Rahoitusosa
- Merkittävien tytäryhtiöiden sitovat tavoitteet
- Hyvinkään kaupunkikonsernin riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja konserni- valvonnan perusteet
- Talouteen vaikuttavat valtuustoaloitteet

VALTUUSTOKÄSITTELY

Talousarvion yleiskeskustelussa ensimmäisen puheenvuoron käytti kaupunginjohtaja Jyrki Mattila ja toisen kaupunginhallituksen puheenjohtaja Annika Kokko.

Valtuustoryhmien puheenvuorot pidettiin seuraavasti:

Ryhmäpuheenvuorot
KOK Rainio Jaakko
SDP Helén Anette
VIHR Hyytiäinen Minna
PS Lappalainen Veijo
VAS Jokinen Johanna
KESK Laine Marja-Leena
KD Taupila Reija

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tehtiin muutosesityksiä talousarvioon ja taloussuunnitelmaan. Hallintosäännön 114 pykälän mukaan valtuusto voi tehtyään käsiteltävänä olevasta asiasta päätöksen hyväksyä käsiteltyyn asiaan liittyvän toimenpideoitteeseen.

Muutosesitys 1

Henri Perälähti Arto Järvisen kannattamana esitti, että:

Hyvinkään kaupungin taloustilanne kuten tiedetään on todella haastavassa tilassa. Yhtenä syynä vallitsevaan tilanteeseen voidaan helposti todeta raskas rakennusinvestointien määrä. Talousarviovuonna 2020 toiminnan ja investointien rahavirta on 26.9 miljoonaa euroa negatiivinen. Osa investoinneista on tietysti ihan perusteltujakin ja tulevat varmasti tarpeeseen. Nyt kuitenkin on syytä priorisoida hyvinkin tarkkaan mikä on sellainen kohde, joka on aivan välttämätön ja mikä ei tällä hetkellä ole niin akuutti, sekä toteuttaa vastuullista talouspolitiikkaa.

Me Hyvinkää Perussuomalaisten valtuustoryhmä olemme todenneet tämän suunnitellun kevyenliikenteensillan/vanhankirkonsillan sellaiseksi kohteeksi, jota ainakin siirrettäisiin vuodella ellei kahdella eteenpäin. Tämä noin 400 metrin ”oikaisu” Hangonradan yli on kuin yksi ratakierron urheilupuistoin juoksuradalla. Tuolle ”vertailukierrokselle” syntyisi kalliit metrit, yhteensä yli 3 miljoonaa euroa. Vaikka onhan se varmasti myös komea maamerkki Hangonsillan uudelle asuinalueellekin, mutta hintalappu on todella iso. Täten esitämmekin Hyvinkään Perussuomalaisten valtuustoryhmänä kevyenliikenteensiltaa poistettavaksi Hyvinkää kaupungin talousarviosta 2020 kaikista niistä kohdista, joissa se on sisällytetty. Arvioidaan uudelleen laadittaessa vuoden 2021 talousarviota.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Henri Perälähdän muutosesitystä kannattavat äänestävät EI.

JAA	39
EI	10
Tyhjä	2

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Muutosesitys 2

Tiina Karhunen Heikki Jäsken kannattamana esitti, että:

Kohtaan muut sitovat toiminnalliset tavoitteet lisätään: ELY-keskuksen kanssa tehty sopimus kiintiöpakolaisten kuntaan vastaanottamisesta irtisanotaan heti kun se on mahdollista.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Tiina Karhusen muutosesitystä kannattavat äänestävät EI

JAA	38
EI	12
Tyhjä	1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Muutosesitys 3

Johanna Jokinen Olli Savelan kannattaman esitti, että:
*Toiminnan kuvaus kohdan loppuun sivulle 31 lisätään lause: ”Kärkihankkeiden määräraha-
hasta varataan 100 000 euroa osallistuvan demokratian hankkeeseen”*

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Johanna Jokisen muutosesitystä kannattavat äänestävät EI

JAA	46
EI	5
Tyhjä	0

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Muutosesitys 4

Johanna Jokinen Olli Savelan kannattaman esitti, että:
*Sivulle 32 Sosiaali- ja terveyspalvelut kohtaan toimintakatteeksi merkitään 160 292 473
euroa, jolloin se on 2 miljoonaa euroa enemmän. Perustelut: Vanhusten kotihoitoon,
ympäri vuorokautisen hoidon hoitajamitoituksen nostamiseen vähintään 0,7:ään, palkka-
harmonisoinnin nopeuttamiseen sekä mielenterveys- ja päihdepalveluihin.*

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:
Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Johanna Jokisen muutosesitystä kannattavat äänestävät EI.

JAA	47
EI	4
Tyhjä	0

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Toivomusponsi 1

Leena Meri Heikki Jäsken kannattamana teki seuraavan ponsiesityksen sivulle 32 kohtaan sosiaali- ja terveyspalvelut:
Keusoten ei tule tehdä päätös Apotista ennen kuin valtakunnallinen sote -ratkaisu on saatu tehtyä.

Toivomusponsi 2

Leena Meri Heikki Jäsken kannattaman teki seuraavan ponsiesityksen kohtaan sivistystoimi käyttösuunnitelma sivuille 43-50:

Keusotesta siirtyvien kahden kotouttamistyön henkilöiden työnkuvaan lisätään ikäihmisten ja muiden vajaakuntoisten neuvonta ja asiointissa avustaminen, esimerkiksi 2 kertaa viikossa kaupungintalon aulassa. Kyseessä on ennaltaehkäisevää palvelua.

Toivomusponsi 3

Kristiina Urtamo Minna Hyytiäisen kannattamana teki seuraavan ponsiesityksen:

Opetuslautakunta ottaa huomioon vuonna 2020 käyttösuunnitelmaa vahvistettaessa, että oppilas- ja opiskelijahuollon hoidollisen psykologi ja kuraattori palvelutehtävän vahvistaminen matalan kynnyksen lasten ja nuorten mielenterveyspalveluna. Kohtaan opetuslautakunta/muut toiminnalliset tavoitteet: Yhdyspinnat kuntoon Keusoten kasvatuksen ja opetuksen kanssa.

Muutosesitys 5

Johanna Jokinen Olli Savelan kannattaman esitti, että:

Sivulle 47 kohtaan Perusopetus toimintakatteeksi merkitään 42 653 812 euroa, jolloin se on 200 000 euroa esitettyä enemmän. Perustelut. Tarvikkeisiin ja tuntikehyksen turvaamiseen.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Johanna Jokisen muutosesitystä kannattavat äänestävät EI.

JAA	44
EI	6
Tyhjä	1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Muutosesitys 6

Reija Taupila Tiina Karhusen kannattaman esitti, että:

Sivulle 51 kohtaan varhaiskasvatuspalvelut lisätään 150 00 euroa toimintakuluihin. Käytökohde: Kotihoidontuen Hyvinkää-lisän palauttaminen sen keskeytyksen aikaisiin ehdoin ja keskeytyksen aikaisen suuruisena 172 euroa /kk /lapsi 1.7.2020 alkaen.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Reija Taupila muutosesitystä kannattavat äänestävät EI.

JAA	33
EI	16
Tyhjä	2

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Toivomusponsi 4

Minna Hyytiäinen Aki Korpelan kannattamana teki seuraavan ponsiesityksen:

Kulttuuri- ja hyvinvointilautakunnan käyttösuunnitelmassa kohdennetaan 50 000 euroa kaupunkilaisten hyvinvointia edistävään ja vapaaehtoistyötä tukevaan toimintaan. Summa katetaan esim. kesän tapahtumiin kohdennetuista rahoista.

Toivomusponsi 5

Reija Taupila Inga-Lilla Rajalan kannattaman teki seuraavan ponsiesityksen kohtaan kulttuuri- ja hyvinvointilautakunta:

Selvitetään Vantaalla toteutettujen hankkeiden ”Äidit mukaan” ja ”Vanhemmat mukaan kouluun” -hankkeiden pohjalta vastaavien hankkeiden/hankkeen toteuttamista Hyvinkäällä sekä selvitetään rahoituksen saamisen mahdollisuutta opetushallitukselta ja Euroopan sosiaalirahastolta tai muilta mahdollisilta tahoilta.

Muutosesitys 7

Johanna Jokinen Olli Savelan kannattaman esitti, että:

Sivulle 85 kohtaan Aseman koulun uudisrakennus muutetaan kuulumaan:

Aseman koulun peruskorjaus/uudisrakennus. Vuodelle 2021 varataan 900 000 euroa, vuodelle 2022 varataan 7 000 000 euroa ja vuodelle 2023 varataan 9 700 000 euroa.

Hyväksyttiin puheenjohtajan seuraava äänestystapaesitys:

Kaupunginhallituksen pohjaesitystä kannattavat äänestävät JAA ja Johanna Jokisen muutosesitystä kannattavat äänestävät EI.

JAA	43
EI	7
Tyhjä	1

Kaupunginvaltuusto päätti hyväksyä kaupunginhallituksen esityksen.

Äänestysluettelo on pöytäkirjan liitteenä.

Toivomusponsi 6

Leena Meri Heikki Jäsken kannattamana teki seuraavan ponsiesityksen sivulle 96:

Valtuusto edellyttää, että Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy tulee asuntotuotannossaan huolehtia monipuolisesta asuntotuotannosta ml riittävä määrä sisäilmaesteettömiä asuntoja.

Toivomusponsi 7

Anne Lehtimäki Marja-Leena Laineen kannattamana teki seuraavan ponsiesityksen sivulle 104:

Hyvinkään kaupungin varhaiskasvatuksen historian kirjoittamista varten tarjotaan aihetta yliopistoille opinnäytetyön tekemiseen. Esitetään, että kulttuuritoimen virkamiehet selvittävät mahdollisuuden ulkopuolisen rahoituksen saamiseksi historiikin tekemiseen. Ohjeistetaan Kulttuuri- ja hyvinvointilautakuntaa lisäämään tämän asian vuoden 2020 sitoviin tavoitteisiin.

KAUPUNGINVALTUUSTON PÄÄTÖS

Kaupunginvaltuusto päätti:

1. että talousarvio vuodelle 2020, taloussuunnitelma vuosille 2021-2022 sekä investointisuunnitelma vuosille 2020-2024 hyväksytään;
2. vahvistaa tilivelvolliset viranhaltijat vuodelle 2020 sekä sitovuus- ja täytännönpano-ohjeet talousarviokirjan mukaisesti;
3. että esitys kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista hyväksyttiin;
4. merkitä tiedokseen talousarviomäärärahavarauxsiin liittyvät valtuustoaloitteet ja niihin liittyvät vastaukset.

Kaupunginvaltuusto oikeutti talousjohtajan tekemään talousarviokirjaan muita kuin sitovia määrärahoja ja tavoitteita koskevia täydennyksiä ja korjauksia.

Päätöksenteon jälkeen äänestettiin toivomusponesityksistä seuraavasti:

Toivomusponsi 1 (Leena Meri)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponesitys lisätään EI.

JAA	19
EI	28
Tyhjä	4

Päätettiin lisätä ponesitys.

Toivomusponsi 2 (Leena Meri)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponesitys lisätään EI.

JAA	31
EI	14
Tyhjä	6

Päätettiin, että ponesitystä ei lisätä.

Toivomusponsi 3 (Kristiina Urtamo)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponesitys lisätään EI.

JAA	26
EI	24
Tyhjä	1

Päätettiin, että ponesitystä ei lisätä.

Toivomusponsi 4 (Minna Hyytiäinen)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponesitys lisätään EI.

JAA	17
EI	33
Tyhjä	1

Päätettiin lisätä ponesitys.

Toivomusponsi 5 (Reija Taupila)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponesitys lisätään EI.

JAA	17
EI	32
Tyhjä	2

Päätettiin lisätä ponesitys.

Toivomusponsi 6 (Leena Meri)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponsiesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponsiesitys lisätään EI.

JAA	15
EI	34
Tyhjä	2

Päätettiin lisätä ponsiesitys.

Toivomusponsi 7 (Anne Lehtimäki)

Hyväksyttiin puheenjohtaja seuraava äänestystapaesitys:
ponsiesitystä ei lisätä äänestävät JAA ja ponsiesitys lisätään EI.

JAA	13
EI	38
Tyhjä	0

Päätettiin lisätä ponsiesitys.

Äänestysluettelot ovat pöytäkirjan liitteinä.

HYVINKÄÄ *h*

Hyvinkään kaupunki
PL 86 / Kankurinkatu 4-6
05801 Hyvinkää
p. 019 459 11*
kirjaamo@hyvinkaa.fi

www.hyvinkaa.fi

© 2019 Hyvinkään kaupunki

